

10 punktsplanen på Indre
Nørrebro

- en evaluering

Januar 2007

Anne Kathrine Kirkegaard og Henning Hansen

Forord

I februar 2004 lancerede to københavnske borgmestre en 10 punktsplan for at videreudvikle det kriminalpræventive arbejde på Indre Nørrebro. Baggrunden for denne 10 punktsplan var bl.a. uroligheder på Blågårdens Bibliotek og nogle problemer omkring mordet på en italiensk turist. Hertil kom et dårligt samarbejdsclima mellem de forskellige forvaltninger og en kritik af klubbernes indsats, som var til hinder for at gøre en god indsats for de utilpassede børn og unge, som skabte en del uro og kriminalitet.

10 punktsplanen blev kraftigt revideret i sommeren 2005, hvor der blev nedsat en styregruppe med repræsentanter for tre forvaltninger, ligesom der blev ansat to koordinatore. Desuden bevilgede det daværende Familie og arbejdsmarkedsudvalg 2 mill. kr. til en særlig indsats på Indre Nørrebro i slutningen af 2005, som bl.a. gav anledning til en særlig evaluering af 10 punktsplanen.

Denne særlige evaluering af indsatsen på Indre Nørrebro er blevet gennemført af CASA igennem en længere periode siden sommeren 2005. Hovedparten af dataindsamlingen er dog gennemført i september-november 2006, hvor der er gennemført en lang række interviews. Vi takker hermed alle de personer, som har taget sig tid til at svare på vore spørgsmål eller har leveret skriftligt materiale og dokumentation for deres indsats.

Evalueringen er udført af cand. scient. soc. Anne Kathrine Kirkegaard og konsulent Henning Hansen fra CASA, som også har skrevet denne evalueringsrapport. Styregruppen for 10 punktsplanen på Indre Nørrebro samt koordinatorene har gennemlæst og kommenteret rapporten. De takkes hermed for deres værdifulde forslag og rettelser.

Indhold

- 1 **Indledning** ..... Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
  - 1.1 10 punktplanen ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 1.2 Evalueringens datagrundlag.... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 1.3 Evalueringens bestanddele ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**

- 2 **Udviklingen på Indre Nørrebro** ..... Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
  - 2.1 Kriminalitetsudviklingen ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 2.2 De unges uddannelse og beskæftigelse **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 2.3 Medlemstal i klubber ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 2.4 Samlet udvikling ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**

- 3 **Medierne**..... Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
  - 3.1 Antal artikler om Nørrebro ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 3.2 Reaktionen på pressens dækning **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 3.3 Strategier for omgang med pressen **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 3.4 Opsummering ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**

- 4 **Enkeltindsatser** ..... Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
  - 4.1 Samarbejdsfora..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 4.2 Andre former for samarbejde .. **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 4.3 En tidligere indsats ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 4.4 Mere beskæftigelse og uddannelse **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 4.5 Gadepulsen og målgrupper ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 4.6 Familieinddragelse ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 4.7 Brobygning til klubberne ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 4.8 Ferieaktiviteter ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 4.9 Sportsaktiviteter ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 4.10 Kulturhusarrangementer..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 4.11 Private og frivillige indsatser .. **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 4.12 Opsummering..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**

- 5 **Samarbejde og videndeling**..... Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
  - 5.1 Socialforvaltningen ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 5.2 Børne- og ungeforvaltningen .. **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 5.3 Ungdommens Uddannelsesvejledning **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 5.4 Kultur- og fritidsforvaltningen **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 5.5 Samarbejde med de frivillige og boligsociale projekter ..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 5.6 Forvaltningernes samlede vurdering **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**

- 5.7 Klubberne.....**Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 5.8 Politiet .....**Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 5.9 De frivillige og boligsociale projekter**Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
  - 5.10 Er samarbejdet blevet bedre?..**Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
- 6 Konklusioner**..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**

1 Indledning

I dette indledningskapitel præsenteres 10 punktplanen på Indre Nørrebro samt formålet med evalueringen og dens datagrundlag.

1.1 10 punktplanen

Officielt blev 10 punktplanen for Indre Nørrebro lanceret i en pressemeddelelse 5. februar 2004.

"Massiv indsats nu og det næste halve år på Indre Nørrebro. To borgmestre fremlægger ti-punkts aktionsprogram der skal videreudvikle det kriminalpræventive arbejde i bydelen og inviterer kultur- og fritidsborgmesteren til at deltage." (Pressemeddelelse 5. februar 2004)

Initiativet var en reaktion på urolighederne på Indre Nørrebro i sommeren 2003 i forbindelse med mordet på den Italienske turist Antonio Curra. Desuden havde der været ballade Blågårdens Bibliotek og man overvejede at få vagter.

Forud var der afholdt et fællesmøde mellem Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget og Uddannelses- og Ungdomsudvalget på baggrund af et forslag fra borgmestrene Bo Asmus Kjeldgaard (SF) og Per Bregengaard (Ø). Kultur- og fritidsudvalget ved borgmester Martin Geertsen (V) var også inviteret til at deltage.

Der er imidlertid også andre forhold, der havde indflydelse på 10 punktplanen, men som ikke blev omtalt i pressemeddelelsen, bl.a. en rapport med kritik af klubberne. Der var store uenigheder på forvaltnings- og institutionsniveau på Indre Nørrebro. Der var store modsætningsforhold mellem klubberne på Indre Nørrebro på den ene side og socialforvaltningen og dens gadeplansarbejdere på den anden side. Der var gensidige beskyldninger om racisme mv. Samarbejdsklimaet var i det hele taget ret dårligt på det tidspunkt i starten af 2004. Der var mange der mente, at det var nødvendigt at tage et handlekraftigt initiativ, som blev meddelt offentligheden via en pressemeddelelse. Ifølge pressemeddelelsen ønskede borgmestrene både en handlekraftig indsats overfor evt. problemer og uro, og samtidig lagde de op til et forbedret samarbejde, især mellem SOF og klubberne.

Der blev udarbejdet en ganske god kortlægning af klubberne og andre indsatser for børn og unge på Indre Nørrebro. Desuden blev der fremlagt et visionspapir for klubberne.

For det andet skiftede man leder i Kvisten, som er en meget stor klub i bydelen. Den tidligere leder var i et kraftigt modsætningsforhold til mange i bydelen og ikke mindst til SOF og gadeplansarbejdet. Den nye leder har

betydet meget forbedrede samarbejdsmuligheder, både for Kvisten og klubberne i det hele taget.

For det tredje blev Askovgårdens ungdomsklub lukket, efter længere tids problemer og samarbejdsvanskeligheder.

I foråret 2005 blev der desuden bevilget 2 mill. kr. til en indsats på Indre Nørrebro af Familie og arbejdsmarkedsudvalget i Københavns Kommune. Bevillingen var en engangsbevilling, som skulle bruges i resten af 2005. Bydelen måtte selv bestemme, hvad pengene skulle bruges til.

I juni 2005 blev der foretaget en revision af 10 punktsplanen, fordi den tilsyneladende ikke havde været i stand til at dæmme op for uro i bydelen.

"Som en konsekvens af, at der i perioder har været uro blandt de unge på Indre Nørrebro, justeres 10-punktsorganisationen. Der kræves en styrket, målrettet og koordineret indsats for at kunne optimere den sociale integration af de utilpassede ungegrupper i bydelen." (Referat fra fællesmøde den 2. juni 2005)

På et fællesmøde mellem de tre forvaltninger blev der lavet en klar opstramning af planen. Først og fremmest blev der indsat en styregruppe, fordi der tilsyneladende manglede ledelse og styring. Styregruppen kom til at bestå af:

- Lokalchefen for Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen
- En børne- og ungechef fra Uddannelses og Ungdomsforvaltningen
- En person med ledelsesbeføjelser fra Kultur og Fritidsforvaltningen

"Det foreslås, at styregruppen skal sikre et tættere og bedre samarbejde mellem forvaltningerne, herunder at der kommunikeres, samarbejdes og koordineres mellem institutioner, projekter og initiativer under Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen, fritids- og kulturaktiviteter under Kultur- og Fritidsforvaltningen samt fritids- og ungdomsklubber, skoler og Ungdomsskolen m.v. under Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen. Det sker på grundlag af en klar opgave- og ansvarsfordeling imellem forvaltningerne, det vil sige på grundlag af SOFs ansvar for den enkelte unge med sociale problemer, og klubbernes ansvar for etablering af aktiviteter for grupper af unge også med et socialt betinget behov for strukturerede fritidsaktiviteter.

Desuden foreslås det at styregruppen har ansvaret for, at der udarbejdes en samlet strategi inklusiv mål- og succeskriterier for det forebyggende opsøgende arbejde på Indre Nørrebro, at det målrettes og koordineres bedre, at der sker videndeling på tværs mellem forvaltningerne og mellem personerne, der koordinerer og udfører det opsøgende arbejde, således at der udføres en helhedsorienteret indsats.

Styregruppen får en koordinator tilknyttet fra henholdsvis Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen og Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen, som skal fungere som bindeled mellem styregruppen og de mange forskellige aktiviteter, der udføres. Koordinatorerne skal blandt andet medvirke til, at beslutningerne, der træffes i styregruppen, føres ud i livet efterfølgende, og at aktiviteterne koordineres bedre.

Der etableres en Indre Nørrebro Pulje på 300.000 kr. pr. år (150.000 kr. i 2005). Puljen finansieres af Uddannelses- og Ungdomsudvalget, hvorfor denne forvaltning er tovholder for puljen. Alle kan ansøge om midler til lokale projekter, initiativer, kultur- og fritidsaktiviteter m.v. for de unge på Indre Nørrebro for at sikre, at der gennemføres aktiviteter for denne målgruppe."

1.2 Evalueringens datagrundlag

Evalueringen er udarbejdet på grundlag af datamaterialer fra forskellige kilder. Her skal blot nævnes hovedtyperne af data.

Dokumentarisk materiale

En vigtig del af evalueringen har bestået i gennemlæsning af forskellige typer af dokumentarisk materiale, som er blevet stillet til rådighed for evaluatoren.

- Rapporter, eksempelvis om revision af klubstruktur og kortlægning af fritidstilbud.
- Oversigt over enkeltindsatser, som er udarbejdet af socialcentret.
- Evalueringer af enkeltindsatser.
- Referater af møder i styregruppen og stormøde med aktører.
- Statistisk materiale fra koordinatorene og Den Sociale Døgnvagt.

Interview

Der er gennemført en lang række interviews med forskellige aktører i indsatsen på Indre Nørrebro. Interviewene er overvejende gennemført i september-november 2006. Desuden er der gennemført nogle indledende interview i sommeren 2005.

Interviewene er gennemført med båndoptager og efterfølgende skrevet på papir. Der er anvendt spørgeguide. Interviewliste og spørgeguide er vedlagt i bilag.

Avisartikler

Der er gennemført en medieanalyse på databasen "Info-media", som indeholder artikler fra alle større danske dagblade i en længere årrække. Perioden 1999-2006 for følgende landsdækkende dagblade: Ekstra Bladet, BT, Berlingske Tidende, Politiken, Jyllandsposten og Information. Vi har udvalgt stedordet: Nørrebro, og en række søgeord i tilknytning til uro, kriminalitet, sociale problemer.

1.3 Evalueringens bestanddele

Evalueringen består af følgende fem dele.

- Udviklingen i Indre Nørrebro
- Medierne
- Enkeltindsatser
- Samarbejde
- Konklusion

1. Udviklingen på Indre Nørrebro indeholder en række statistiske oplysninger om, hvordan det er gået med kriminaliteten, beskæftigelsen, uddannelse, restgruppe, antal medlemmer af klubber o.l. De statistiske data er suppleret med nogle interviewudsagn om udviklingen.

2. Medierne beskæftiger sig med, hvordan medierne har behandlet Indre Nørrebro i de seneste år. Det er primært de landsdækkende avisartikler, som er grundlaget for analysen.

3. Der er igangsat en række indsatser på Indre Nørrebro, som har til formål at forbedre vilkårene for børn og unge, samt hindre kriminalitet og utryghed i bydelen. En del af disse enkeltindsatser er blevet evalueret af projekterne selv.

4. Samarbejdsrelationerne spiller en stor rolle i 10 punktsplanen. Der er gennemført en lang række interview med aktører i bydelen, som bl.a. har handlet om samarbejde.

5. Konklusionen består i en sammenkædning af de fire delelementer til et samlet resultat, som skal vurdere om 10 punktsplanen har gjort en forskel.

Forvaltningerne i Københavns Kommune og på Indre Nørrebro har skiftet både navne og indhold siden kommunalvalget i 2005. I denne evaluering har vi valgt at bruge de nye navne, og i vidt omfang benyttes forkortelserne.

- SOF – Socialforvaltningen
- BUF – BUF
- KFF – Kultur- og fritidsforvaltningen

Lokalcentret på Indre Nørrebro er en del af socialforvaltningen og i denne rapport betegnes lokalcentret som SOF.

2 Udviklingen på Indre Nørrebro

I dette kapitel præsenteres udviklingen på en række områder. Det er hensigten, at evalueringen skal kunne dokumentere forskellige effekter af indsatsen, og dokumentationen skal så vidt muligt være baseret på kvantitative målinger.

De generelle effektmålinger består af data, som kan relateres til flere dele af indsatsen og som er mere langsigtet. Direktørkollegiet har i notat af 20. september 2005 peget på følgende generelle målinger.

- Kriminalitetsudviklingen – målt ved indberetninger fra Retsrepræsentationen til lokalcentrene.
- Antal medlemmer af fritids- og ungdomsklubber på Indre Nørrebro – opdelt på køn, alder og etnisk baggrund.
- Antal ”brobygninger” til klubber, dvs. skoler/gadeplansarbejdere/ Lokalcentrets relationsmedarbejdere ”sluser” et barn ind i en fritids- eller ungdomsklub.
- Antal børn/unge der går videre fra fritidsklub til ungdomsklub – opdelt på køn og etnisk baggrund.
- Antal henvendelser til fritids- og ungdomsklubber, som følge af klub-kampagne på alle folke- og privatskoler.
- Andel af unge, der er i gang med en ungdomsuddannelse og i beskæftigelse – og dem, der **ikke** er i gang med noget. Indre Nørrebro skal sammenlignes med andre bydele.
- Antal folkeoplysende foreninger for unge under 25 år på Indre Nørrebro – opdelt type af aktiviteter.
- Antal foreningsmedlemmer under 25 år på Indre Nørrebro.

Disse generelle målinger skal så vidt muligt gennemføres af de respektive forvaltninger. CASA har haft til opgave at være ”tovholder” i disse generelle målinger og indsamle data.

Desværre har det ikke været muligt at fremskaffe et relevant talgrundlag på alle de planlagte områder. Det gælder især antal foreningsmedlemmer og medlemmer af folkeoplysende foreninger, hvor oplysningerne først kan foreligge senere.

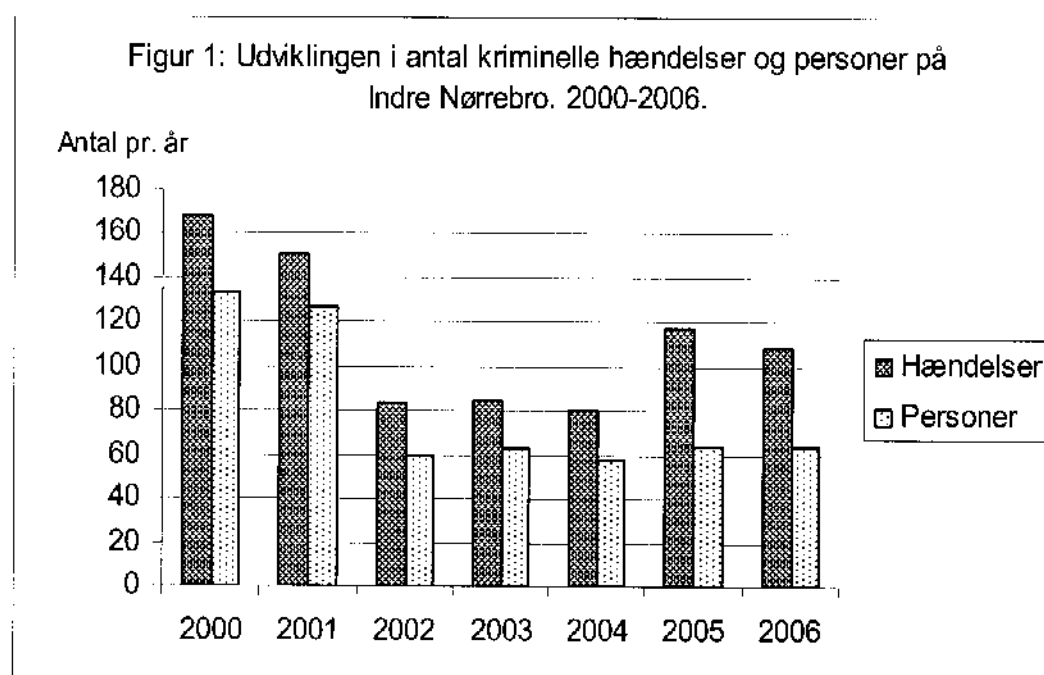
Det har også været et problem, at Ungdommens Uddannelsesvejledning ikke registrerer de unges beskæftigelses- og uddannelsesmæssige status specifikt for Indre Nørrebro, men indgår i et større område, der omfatter både Nørrebro og Østerbro.

2.1 Kriminalitetsudviklingen

En vigtig del af problemstillingen er kriminalitetsudviklingen på Indre Nørrebro. Det er især kriminaliteten blandt personer under 18 år, som er i fokus for vores problemstilling. Disse personer registreres i Socialforvaltningen, når de modtager indberetning fra Den Sociale Døgnvagt om at en ung fra deres områder har været involveret i sager om noget kriminelt, fx at de er blevet afhørt af politiet, i retten eller de er blevet fremstillet i Dommervagten. I visse tilfælde er der dog tale om, at de unge optræder som vidner eller forurettede.

I statistikken opereres der både med 'antal hændelser' og 'antal personer', idet en person kan have været indblandet i flere hændelser i løbet af et år. Men den samme person er kun registreret en gang i samme sag, selv om vedkommende er blevet afhørt flere gange. Der er derfor altid flere hændelser end personer.

I det følgende vil vi bruge oplysningerne som en indikator for kriminaliteten blandt unge på Indre Nørrebro, men der er grund til at nævne et par usikkerheder og forbehold. For det første er der tale om afhøringer o.l., og ikke domfældelser. For det andet afhænger statistikken bl.a. af politiets indsats: jo større politiindsats, des flere gerningsmænd pågribes. Vi har imidlertid ikke oplysninger om, at hverken politiindsatsen eller forholdet mellem sigtelser og domfældelser har ændret sig i perioden. Derfor vil vi betragte statistikken som en indikator på kriminaliteten blandt unge på Indre Nørrebro.

Kilde: SOF Nørrebro

Figur 1 viser den samlede udvikling i antal hændelser og antal personer i perioden 2000-2006. Hændelserne viser et fald i perioden fra 2000 til 2002,

men en stigning igen i perioden 2004-2005. Tallene for 2006 omfatter kun de første 9 måneder, så derfor er grund til at formode, at der også vil være en stigning i antal hændelser fra 2005 til 2006.

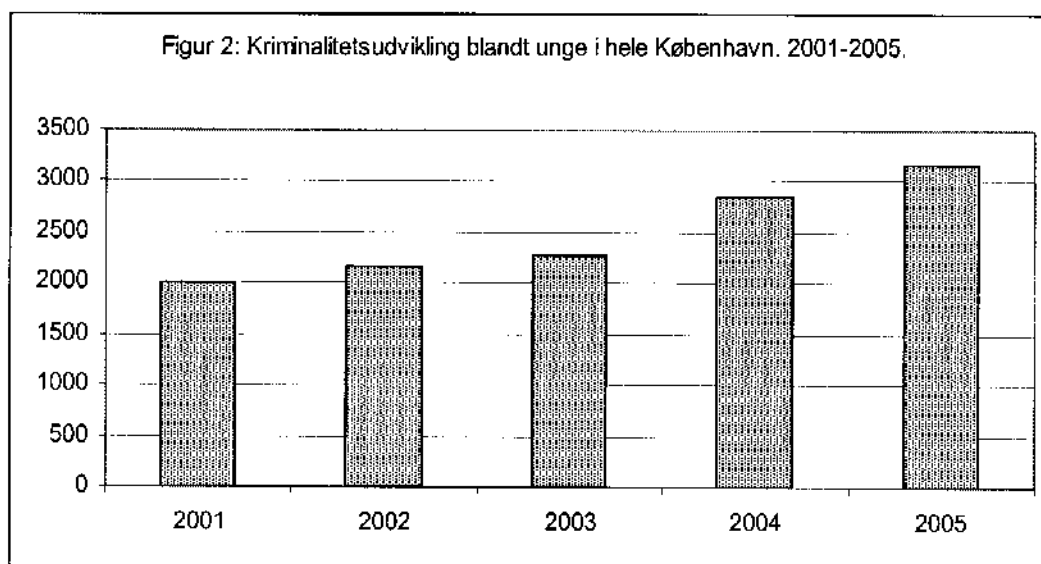
Antallet af personer viser også et fald i perioden 2000 til 2002, men derefter har antallet holdt sig meget konstant på ca. 60 personer pr. år. Vi kan desuden konkludere, at der har været en stigning i antal hændelser pr. person i perioden 2004-2006, dvs. de samme personer er blevet pågrebet for flere hændelser.

Den allersneste udvikling fra 2005 til 2006 kan ikke gøres endeligt op endnu. Men det er muligt at lave opgørelser for den del af året, der er gået.

På indre Nørrebro er der sket en stigning på 15 % i antal hændelser, hvis man sammenligner de første 9 måneder af 2006 med de tilsvarende måneder i 2005.

Hele København

For at kunne sammenligne udviklingen på indre Nørrebro med andre, har vi indhentet data fra Den Sociale Døgnvagt, som modtager alle sager om børn og unge under 18 år for hele København. Følgende figur 2 omfatter alle hændelser med unge under 18 år, dvs. afhøringer og fremstillinger i Dommervagten, men til forskel fra oplysningerne i figur 1, er alle afhøringer o.l. talt med, også selv om den samme person er blevet afhørt flere gange i den samme sag.

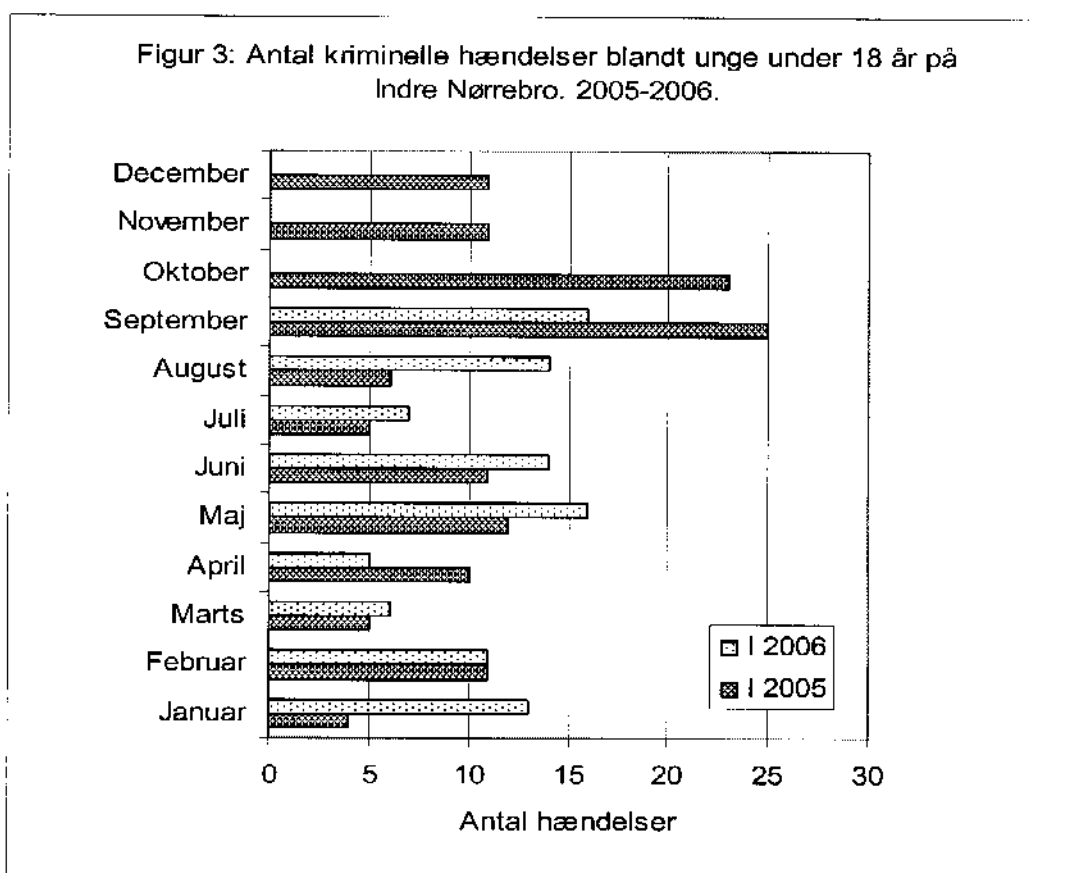

Kilde: Den Sociale Døgnvagt

Figur 2 viser, at kriminaliteten blandt unge i hele København har været konstant stigende i perioden 2001-2005. Udviklingen i kriminalitet blandt unge på Indre Nørrebro har altså været noget anderledes end i København som helhed. På Indre Nørrebro har kriminaliteten nemlig kun været stigende siden 2004.

Forskelle på måneder

Der er store svingninger i kriminaliteten hen over året. Det viser figur 2, hvor antallet af hændelser er opgjort på de enkelte måneder i både 2005 og 2006.

Kilde: SOF Nørrebro

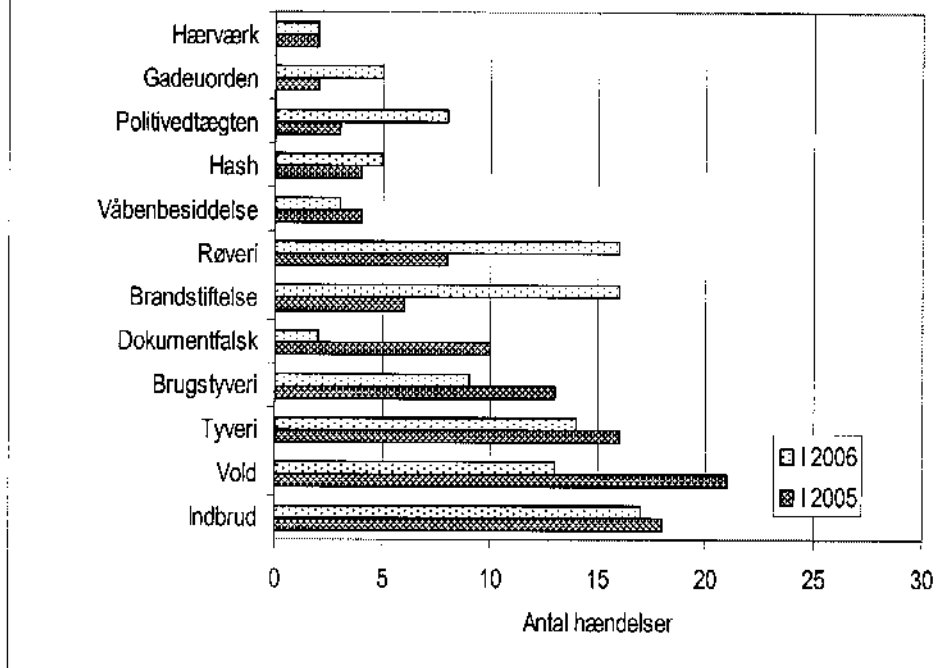
Figur 3 viser, at der er meget store udsving fra måned til måned. På basis af 2005 og 2006 ser det ud til, at september og oktober måned er de hårdeste måneder, mens juli og marts er de måneder med mindst kriminalitet. Men figur 2 viser også, at der er store forskelle fra år til år i de enkelte måneder, fx var januar "fredelig" i 2005, mens der var en del kriminalitet i 2006. Det omvendte var tilfældet i september.

Kriminalitetsstatistikken viser altså ikke noget klart mønster for kriminaliteten hen over året, bortset fra at sommeren tilsyneladende er en fredelig periode og efteråret er den "hårdeste" periode. Det kan måske forklares med ferier o.l. Men i det store og hele er det nok tilfældigheder, der afgør en stor del af kriminaliteten – i hvert fald hvis man vil opgøre den månedsvis.

Hvilke former for kriminalitet?

Et andet aspekt af kriminaliteten er, hvilke former for kriminalitet, der er tale om. I det følgende har vi opdelt sigtelseerne efter straffelovsbestemmelserne, dvs. vold, indbrud osv. Se figur 3.

Figur 4: Antal kriminelle hændelser blandt unge under 18 år på Indre Nørrebro, 2005-2006.

Kilde: SOF Nørrebro

Figur 4 viser, at der er tale om et relativt bredt kriminalitetsbillede. De hyppigste kriminalitetstyper er vold, indbrud, tyveri, røveri og brandstiftelse, mens hærværk og gadeuorden mv. ikke optræder særlig hyppigt.

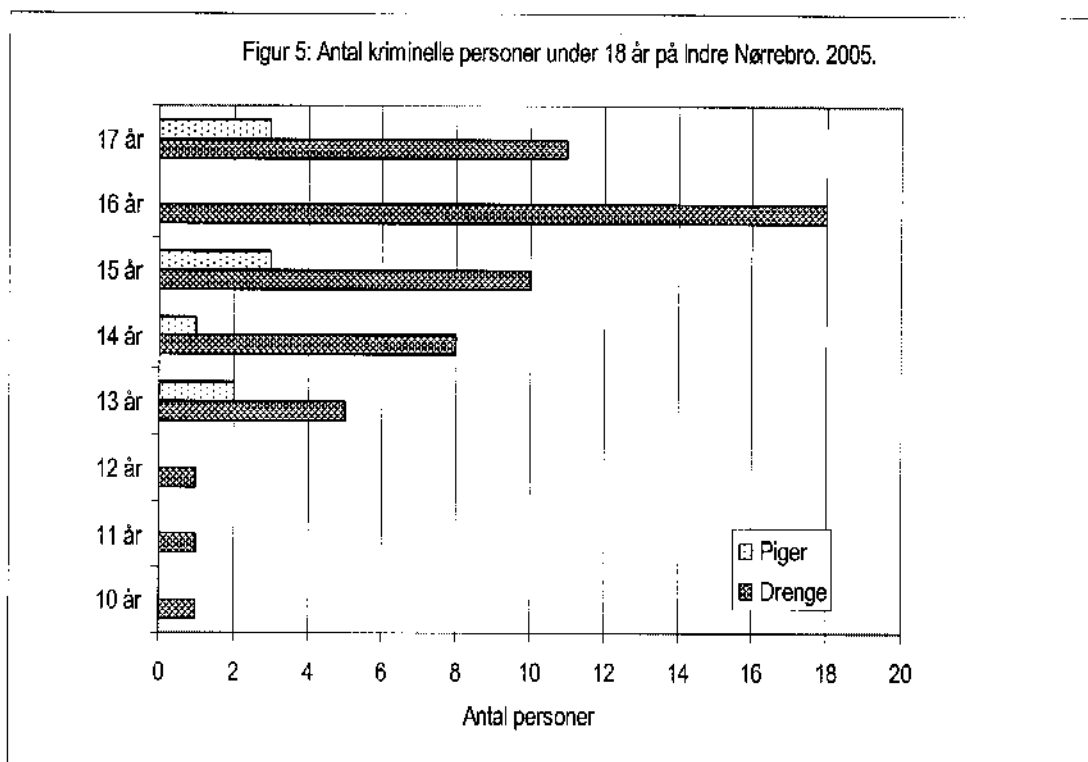
Figur 4 viser også, at der kan være stor forskel på kriminalitetsbilledet fra år til år. Eksempelvis er der en del røveri og brandstiftelse i 2006, men ikke så meget i 2005 – omvendt var der meget dokumentfalsk og vold i 2005, men ikke i 2006.

Nogle af kriminalitetsformerne kan henføres til enkelte episoder og personer. Eksempelvis er brandstiftelse i 2006 knyttet til særlige omstændigheder, og det samme gælder dokumentfalsk i 2005.

Der er altså nogle kriminalitetsformer, som er nogenlunde konstante, fx indbrud og tyveri, mens andre kriminalitetsformer svinger meget fra år til år. Der er derfor en del tilfældigheder over kriminalitetsbilledet, når man betragter statistikken meget kortsigtet.

De kriminelle

Hvem er de kriminelle personer så? Er det drenge eller piger? Er det de ældre eller de yngre unge? Det viser figur 5.

Kilde: SOF Nørrebro

Figur 5 viser for det første, at der næsten ikke er nogen piger, der bliver sigtet for kriminalitet. I 2005 var der kun 9 piger, der blev sigtet.

Figur 5 viser desuden, at det i 2005 var de 16 årige drenge, som hyppigst blev sigtet for kriminalitet, mens 17 årige samt de 14-15 årige lå lidt lavere. Der er næsten ingen under 13 år, der bliver sigtet for kriminalitet, men til gengæld vokser det kraftigt fra 13 års alderen til 16 års alderen. Det er måske interessant at de 17 årige har mindre kriminalitet end de 16 årige.

Interviewpersonernes opfattelser

Spørgsmålet om udviklingen i kriminalitetsudvikling blev stillet i alle interview. Det var de færreste der kendte til de eksakte kriminalitetstal og svarene var meget forskellige. Nogle mente kriminaliteten var steget, andre troede den var faldet, og atter andre troede den var nærmest uændret.

Det er bl.a. interessant at de politifolk, som vi interviewede, ikke havde en speciel god fornemmelse af den statistiske udvikling, hvor kriminaliteten er steget de sidste par år. Det kan hænge sammen med, at politifolkene oplever nogle former for kriminalitet stærkere end andre, eller at de unge begår lovovertrædelserne i andre dele af byen. Statistikken fortæller ikke, hvor lovovertrædelserne er foregået – heller ikke hvilke dele af Indre Nørrebro, der er tale om.

Hvis man kan tale om en gennemsnitlig opfattelse blandt interviewpersonerne, så har der ikke været de store udsving i kriminaliteten i de seneste par år. Men der er nogle nuancer i vurderingerne, som er vigtige.

Der bliver fra enkelte sider peget på en stigning i hash-handlen efter at man stoppede hashsalget på Christiania, hvor en del af denne handel er flyttet til Nørrebro. Problemet er desuden, at hashslaget afføder våben, skyderier, knivstikkeri osv. Det er en hårdere form for kriminalitet, fordi der er flere penge involveret og det bliver "mafiaagtigt".

Den kriminalpræventive medarbejder har et meget nuanceret billede af kriminaliteten på Indre Nørrebro. Han advarer mod at overfortolke statistikken. Han har indtryk af, at der er tale om en god udvikling på Indre Nørrebro. Det samme mener lederen af nærpolitiet på Nørrebro, men han pointerer samtidig, at der er nogle grupper af børn og unge, som volder en del problemer.

"Hvis jeg som nærpolitileder skulle udpege de områder, hvor der er problemer, så er det Prinsesse Charlottes Gade, Blågårds Plads, Folkets Park, Hans Tausens Parken. Det er forskellige grupper af unge, som giver forskellige problemer. I Prinsesse Charlottes Gade er der måske 100-150 unge, som reelt ikke har noget fritidstilbud....."

Men nu i Hans Tausens Parken er der en konkret gruppe på 12-15 stykker i alderen 13-16 år, som går på Blågårds Skolen, Hellig Kors Skolen og Jagtvejens Skole. De bruger deres frikvarterer på at lave chikanerier nede i Brorsons Kirke, hvor de generer menigheden. Der har været en del tyverier fra Sleepin Heaven i Struenseegade. Der har vi haft Harun til at følge op. Og sådan er der betydeligt flere steder på Indre Nørrebro, hvor grupper af unge hænger ud og er rastløse. Ovre ved Åboulevarden 42 bliver døren til baggården sparket ind stort set hver aften. Hvis de voksne beder dem om at dæmpe sig, så bliver der fremsat voldsomme trusler mod dem." (Leder af nærpolitiet).

Lederen af nærpolitiet tegner altså et billede af et ret komplekst mønster, som hele tiden er i forandring. Der opstår hele tiden nye grupper af unge, som laver uro og kriminalitet. Det handler i mange tilfælde om, at de unge "hænger ud", er rastløse og mangler fritidstilbud.

Der er flere interviewpersoner, som peger på at Meinungsgade-kvarteret er et problemkvarter. Der er en stor gruppe unge, som laver uro og kriminalitet. I øjeblikket er der ved at blive iværksat en indsats fra flere sider i et samarbejde mellem den kriminalpræventive medarbejder, Gadepulsen, Jagtvejsprojektet, den bemandede legeplads og Detach. Det er et eksempel på, at man har lokaliseret en gruppe problemfyldte unge, som kræver en særlig indsats.

Hvis man skal sammenfatte indtrykkene af kriminalitetsudviklingen på Indre Nørrebro de seneste par år kan man ikke entydigt svare godt eller dårligt. Ifølge statistikken over indberetninger til Socialforvaltningen for unge under 18 år, som bliver involveret i noget kriminelt, er der klart sket en stigning siden 2004. Men når man interviewer personer på Indre Nørrebro, som har god føling med kriminaliteten blandt unge, så er indtrykket mere nuanceret. Nogle mener det er gået bedre og andre mener

det er gået dårligere. Politiet har indtryk af, at det er gået bedre, men peger på at der hele tiden opstår nye grupper af unge, som skaber problemer og laver kriminalitet.

Ro og tryghed

10 punktsplanen på Indre Nørrebro har i sit udgangspunkt handlet om at skabe ro og tryghed i bydelen. Spørgsmålet er så om det er lykkedes? Det er ikke umiddelbart muligt at lave objektive målinger af ro og tryghed før og nu, bortset fra kriminalstatistikken, som dog kun delvis kan sige noget om det. I stedet har vi stillet alle vores interviewpersoner spørgsmål om udviklingen i ro og tryghed.

Det mest almindelige svar vi har fået på spørgsmålet er, at der på den ene side er blevet mere trygt og roligt i bydelen, men på den anden side har det faktisk været tilfældet i længere tid. En stor del af uroen og utrygheden er medieskabt og opleves ikke på samme måde af lokalbefolkningen. For nogen er der forskel på kriminalitet og utryghed. Selv om der er forskellige former for kriminalitet i området, så er det ikke det samme, som at folk betragter det som utryghed. Meget af uroen og balladen finder sted i lejlighederne i forbindelse med druk og familieskænderier, og det påvirker ikke folk i almindelighed. Men der er også i perioder nogle indbrud og noget hærværk, som registreres af folk, men uden at skabe den store frygt.

Uro og utryghed kan i mange tilfælde henføres til bestemte begivenheder og områder, som er relativt afgrænsede. På det seneste er balladen omkring ungdomshuset på Jagtvej noget, som påvirker befolkningen på Nørrebro i negativ retning. Demonstrationer og konfrontationer med politiet skaber utryghed.

Der er stort set blevet tegnet et billede af, at der er blevet mere roligt og trygt på Indre Nørrebro i løbet af de sidste par år. Der er stort set ingen, der mener det er blevet værre. Der er dog enkelte områder og begivenheder, som skaber uro, men det er som regel stedspecifikt eller afgrænset til en kortere periode.

Flere af interviewpersonerne mener, at den stigende ro og tryghed godt kan skyldes 10 punktsplanen. Der peges for det første på, at det forbedrede samarbejde mellem forvaltningerne og institutionerne har dæmpet eller løst problemerne, især samarbejdet mellem Gadepulsen¹ og Kvisten². Et andet eksempel, som fremhæves af mange, er Meinungsgadekvarteret, hvor der i en periode er/har været uro og ballade. Her er det delvis lykkedes at skabe ro gennem et større samarbejde mellem Detach³, Gadepulsen, den kriminalpræventive medarbejder, Jagtvejsprojektet⁴ og den bemandede legeplads. Problemerne er endnu ikke blevet løst, men der er blevet gjort noget ved det og der er mange parter involveret.

¹ Matrikelløs institution. Se nærmere beskrivelse side 38.

² Ungdoms- og voksenklub i Gartnergade. Se nærmere beskrivelse side 16-17.

³ En matrikelløs klub. Se nærmere beskrivelse side 40.

⁴ Boligsocialt projekt. Se nærmere beskrivelse side 44.

2.2 De unges uddannelse og beskæftigelse

En vigtig problemstilling omkring de unges situation på Indre Nørrebro er spørgsmålet om uddannelse og beskæftigelse. Formålet med 10 punktsplanen er bl.a. at restgruppen⁵ skal reduceres mest muligt, dvs. de unge skal helst være enten i arbejde eller i uddannelse.

Ungdommens Uddannelsesvejledning laver statistik over de 15-18 åriges beskæftigelsesstatus, fordi deres målgruppe er de unge, som hverken er i beskæftigelse eller uddannelse. I den følgende tabel vises, hvor mange 15-18 årige, der er i forskellige kategorier i 2005 og 2006 på Nørrebro og Østerbro. Desværre foreligger der ikke særskilte tal for Indre Nørrebro. I stedet må man betragte Nørrebro og Østerbro samlet og derfor må der tages et vist forbehold for tolkningen af tallene.

De 15-18 åriges uddannelses- og beskæftigelsesstatus på Nørrebro og Østerbro. 2005-2006.

	Juni 2005	Juni 2006	Forskel
I beskæftigelse	88	118	+30
Under uddannelse:			
Erhvervsuddannelse	281	283	+2
Gymnasial uddannelse	1172	1036	-136
Anden uddannelse/skole	110	89	-21
Anden aktivitet	19	20	+1
Restgruppen*	327	336	+6
I alt	1997	1882	-115

* Målgruppen for Ungdommens Uddannelsesvejledning

Tabellen viser, at der er kommet 30 flere i beskæftigelse i perioden 2005-2006, men til gengæld er der færre under uddannelse, især gymnasial uddannelse. Men denne nedgang i gymnasial uddannelse skyldes primært en nedgang i det samlede antal unge på 115.

Tabellen viser også, at målgruppen eller restgruppen, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse er steget med 6 personer, til trods for at der er færre i aldersgruppen.

Samlet set kan man konstatere det positive, at der er kommet flere unge i beskæftigelse, men det negative er, at der er færre under uddannelse og restgruppen er ikke blevet mindre – tværtimod. Men man må tage det forbehold, at tallene vedrører både Nørrebro og Østerbro, og ikke kun Indre Nørrebro.

For at få et indtryk af, hvordan Nørrebro/Østerbro adskiller sig fra andre bydele, vises følgende tabel for tre andre områder af København. Det interessante er måske, at forholdene er ret ens i de forskellige områder, og at Nørrebro/Østerbro ikke falder negativt ud i sammenligningen.

⁵ Restgruppen betegner de unge, som ikke er i beskæftigelse og ikke er i gang med en uddannelse.

De unges uddannelses- og beskæftigelsesstatus i forskellige dele af København. Procent. Juni 2006.

Antal personer	Nørrebro/ Østerbro	Amager/ Chr.havn	Valby/ Vesterbro	Vanløse/ Husum	Hele København
I beskæftigelse	6 %	6 %	6 %	6 %	6 %
Under uddannelse:					
Erhvervsuddannelse	15 %	18 %	18 %	18 %	18 %
Gymnasial uddannelse	55 %	51 %	54 %	56 %	52 %
Anden uddannelse	5 %	6 %	6 %	6 %	6 %
Anden aktivitet	1 %	0 %	0 %	0 %	1 %
Restgruppen*	18 %	19 %	16 %	14 %	17 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
	1882	1913	1763	1684	7736

* I målgruppen

Hvis man sammenligner udviklingen med København som helhed, er den mere positiv på Nørrebro/Østerbro. Især er beskæftigelsen blandt de unge steget på Nørrebro/Østerbro, mens den er faldet i København som helhed. Desuden er målgruppen/restgruppen steget kraftigt i København som helhed, men kun minimalt på Nørrebro/Østerbro.

Spørgsmålet om hvordan de unges tilknytning til arbejdsmarkedet og uddannelse har udviklet sig i perioden med 10 punktsplanen, har været berørt i næsten alle de gennemførte interview. Det gennemgående svar har været, at der er sket en positiv udvikling, men det er ikke nødvendigvis på grund af 10 punktsplanen. I stedet har mange peget på de generelt bedre konjunkturer, som har betydet en generel større efterspørgsel efter arbejdskraft. Det er ikke et 'enten - eller', men snarere et 'både- og'. De forbedrede beskæftigelsesmuligheder har understøttet bestræbelserne på at skaffe arbejde til de unge.

Men de personer som sidder konkret og skal skaffe job og uddannelse til de unge, ser mere nuanceret på situationen. De peger på, at der er en gruppe, som har større problemer. Men det påpeges også, at besværlighederne ikke kun refererer til de unge og deres vilje og kvalifikationer, men at det også er svært at få arbejdsgiverne til at beskæftige unge med indvandrerbaggrund. Det er imidlertid svært at bevise, at der diskrimineres fra arbejdsgivernes side.

2.3 Medlemstal i klubber

En vigtig problemstilling i forbindelse med 10 punktsplanen er klubberne og medlemstallet i klubberne. Spørgsmålet er om klubberne på Indre Nørrebro har ydet et tilstrækkeligt bidrag til at formindske problemerne med utilpassede unge på gadeplan. Det var hensigten, at en del af de unge skulle integreres i klubberne. Spørgsmålet er derfor, hvordan medlemstallene i klubberne har udviklet sig?

Antal indskrevne i klubber på Indre Nørrebro.

	9-13 år	14-17 år	I alt
Juli 2005	264		
Januar 2006	205	140	345
April 2006	189	134	323
Juli 2006	203	138	341
Oktober 2006	221	131	352

Vi har mulighed for at følge antallet af indmeldte medlemmer i 2006 for aldersgruppen indtil 18 år, opdelt på fritidsklubgruppen (9-13 år) og ungdomsklubgruppen (14-17 år). Antallet af indmeldte har tilsyneladende været nogenlunde konstant på ca. 350, men i april 2006 var tallet dog nede på 323.

Ifølge oplysninger om indskrevne i fritidsklubberne var der i juli 2005 indskrevet 264 medlemmer af fritidsklubberne. Der er således tale om en nedgang i antal medlemmer på 43 i perioden juli 2005 til oktober 2006. Der er imidlertid lidt usikkerhed på tallet for juli, fordi det ligger i en skifteperiode.

Udover disse tal foreligger der en opgørelse over medlemmer af ungdomsklubber på 18 år og derover i RY 27, Sct. Johannesgården og Kvisten – der 38 medlemmer i alderen 18-19 år og 19 medlemmer i alderen 20-24 år. Kvisten har derudover 233 voksenmedlemmer på 25 år og derover.

Normering og antal indskrevne i klubber på Indre Nørrebro. November 2006.

	Normering	Antal indskrevne
<i>Fritidsklubber:</i>		
Capella	40	38
Stjerneskuddet	40	38
Murergården	60	66
Sct. Johannesgården	87	88
I alt	227	230
<i>Ungdomsklubber:</i>		
RY 27		57 (37*)
Kvisten	110*	96 (69*)
Johannesgården	30	30
I alt		183 (136*)

* Antal medlemmer under 18 år.

Tabellen viser, at der er en normering på 230 fritidshjemspladser på Indre Nørrebro, og disse pladser er fuldt besat. Der er tilsyneladende en lille overbelægning i Murergården.

På ungdomsklubområdet er der ikke tilsvarende normeringer og aldersgrænserne er tilsyneladende lidt flydende. Hvis vi ser på medlemmer under 25 år, så er der ca. 180 medlemmer af de tre ungdomsklubber, fordelt

med 96 i Kvisten, 30 i Sct. Johannesgården og 57 i RY 27. Hvis man kun medtæller medlemmer under 18 år, så er der 136 medlemmer i november 2006.

I Kvisten er der derudover 30 medlemmer i det åbne tilbud 'Enter', som er et tilbud til unge, der er interesseret i computere. I Kvisten er der desuden næsten 250 voksenmedlemmer på 25 år og derover.

Vi har desværre ikke fuldt sammenlignelige tal tilbage i 2004 og 2005, derfor er det vanskeligt at vurdere udviklingen i antal faste klubpladser på Indre Nørrebro i perioden 2005-2006. På fritidsklubområdet er der tilsyneladende tale om en nedgang i antal indskrevne fra 2005 til 2006.

På ungdomsklubområdet er det meget vanskeligt at vurdere udviklingen. I slutningen af 2006 har RY 27 næsten 60 indskrevne, men de har tidligere i juli 2005 haft 114 indskrevne – altså en væsentlig nedgang. Ifølge en tilsvarende opgørelse var der i juli 2005 145 indskrevne i Kvistens ungdomsklub, men der er kun ca. 100 i slutningen af 2006. Der er imidlertid ingen meldinger om, at der skulle være en nedgang i medlemstallet i Kvisten i ungdomsklubdelen. Tværtimod bør man indregne 30 pladser i det åbne tilbud 'Enter'.

I forbindelse med 10 punktsplanen er der blevet lavet en del omstruktureringer på klubområdet. Blandt de vigtigste kan nævnes:

Kvisten er en særlig klub-institution, som omfatter en meget bred aldersgruppe. Klubben er meget fleksibel, og deltager i en del projekter for unge i området. Desuden fungerer Kvisten som base for den matrikelløse klub Detach. Det seneste er, at der er forslag⁶ om, at Kvisten skal fungere som moderinstitution for nye klubpladser i "Spiderhouse"⁷.

Askovgården var tidligere en vigtig klub, men er nedlagt i sin tidligere form. Den genåbner muligvis som en fritidsklub for 10-14 årige.

Kvisten havde tidligere fokus på de ældste aldersgrupper over 18 år. De har nu fået fokus på 110 børn fra 13-18 år.

I RY27 hvor de også har haft mange over 18 år, har man nu fokus på en yngre aldersgruppe, så man får en tidligere indsats.

Ungdomsskolen er åben for alle og ikke specielt for de udsatte unge. Men de er med i særlige indsatser, eksempelvis et projekt "nye veje" og et IT-uddannelses tilbud på Kvisten. Det er rettet mod unge, som kommer ud af folkeskolen og som ikke lige kan finde ud af, hvad de skal lave. Særligt for de udsatte har Ungdomsskolen forsøgt at lave nogle tilbud i samarbejde med Kvisten.

⁶ Forslaget er udarbejdet af Styregruppen for 10 punktsplanen.

⁷ "Spiderhouse" er en frivillig forening under Fædregruppen. Se nærmere beskrivelse side 44.

"Brobygninger"

Det er et klart formål med 10 punktsplanen at øge antallet af "brobygninger". "Brobygning" betyder i denne sammenhæng at børn og unge, der har behov for det, bliver "sluset" ind i en fritids- og ungdomsklub. Der er ikke lavet en særlig statistik over "brobygninger" i perioden. Der har imidlertid været gennemført flere særlige initiativer for at øge antallet af "brobygninger".

Der har været et konkret og formaliseret samarbejde mellem Gadepulsen og Kvisten om at "indsluse" en hel gruppe på 16 unge, som ellers ikke gik i klub. En stor del af disse unge går, så vidt vides, stadig i klubben. Der arbejdes på endnu en samarbejdsaftale i forhold til indslusning af 12 andre unge fra Gadepulsen.

Kvisten er også deltager i forskellige projekter, fx en åben IT-café, som skal "lokke" nye grupper af unge ind i klublivet. Her har deltaget ca. 30 unge.

Klubberne på Indre Nørrebro har haft et fælles tilbud til fastlagte ugentlige pigeaktiviteter, hvor der har deltaget ca. 30 piger. Formålet har været at sætte specielt fokus på piger i klubberne.

Klubberne på Indre Nørrebro og Detach har arrangeret særlige ferieaktiviteter i efterårsferien og vinterferien for alle børn og unge. Det har betydet kontakt til 200-300 børn og unge.

Endelig har den matrikelløse Detach, som en del af sit formål at få "indsluset" børn og unge i klubberne. Vi har ikke tal for, hvor mange det drejer sig om.

Detach har etableret kontakt til en gruppe utilpassede unge i Guldbergsgade kvarteret, men da der ikke har været ledige klubpladser i nærmiljøet er der i samarbejde med socialcentret, boligsocialindsats, bemandede legeplads og den kriminalpræventive indsats etableret et midlertidigt værested med åbent 2 ugentlige aftener. Der arbejdes tillige på at få de unge indmeldt i RY 27, og der er netop 9 der har meldt sig ind.

10 punktsplanen har således resulteret i en ekstra indsats for at skabe "brobygninger" til klubberne. Der er ikke udarbejdet en særlig statistik over antallet af brobygninger, men aftalerne mellem Gadepulsen og Kvisten har resulteret i 16 nye klubmedlemmer, og yderligere ca. 12 er planlagt i fremtiden. Dertil kommer 30 piger i særlige pigeaktiviteter og ca. 30 i en IT-café i Kvisten, som er kommet tættere på klublivet.

Brobygningsindsatsen har også betydet, at klubberne er begyndt at lave nogle flere tilbud for dem, som ikke allerede er inde i klubberne. Eksempelvis har Kvisten indrettet motionsrum, et opfinderhold, et keramikhold og et gocart-hold, som skal være med til at tiltrække nye grupper af unge.

Detach fungerer som en gadeplansindsats, hvor man tager ud og kigger på nogle områder, hvor der er problemer. Nogle gange kommer de i kontakt med de unge, andre gange er det bare vigtigt, at der er nogle voksne, så der ikke bliver tomme rum, hvor man kan lave alt mulig. Det er forskelligt hvad der sker med de unge. Som regel prøver Detach at trække dem med ind i Kvisten eller RY 27. Det er dog svært at planlægge indsatsen over for de unge.

”Brobygningsindsatsen” kan tydeligvis være en besværlig proces, når det handler om de utilpassede unge, som ikke er socialiseret ind i en dansk daginstitutionskultur. Der er tale om store udfordringer for personalet. Men der er tilsyneladende tale om en vis succes med afgrænsede grupper af unge.

2.4 Samlet udvikling

På baggrund af de statistikker og målinger, der er blevet foretaget i tilknytning til denne evaluering, kan man tegne et billede af udviklingen på Indre Nørrebro. Det er imidlertid ikke muligt klart at påvise, at den konstaterede udvikling er et resultat af 10 punktplanen og indsatsen på Indre Nørrebro. Der er mange andre faktorer, som kan spille en rolle.

Kriminaliteten blandt unge på Indre Nørrebro har, ifølge tal fra SOF været klart stigende de sidste par år. Men samtidig har antallet af personer, der er involveret i kriminalitet været uændret. Det betyder, at de samme personer har været involveret i mere kriminalitet, end tidligere. Tendensen i København som helhed har været, at kriminaliteten har været konstant stigende gennem flere år. Hvis man ser på kriminalitetsudviklingen over flere år, så har Indre Nørrebro tilsyneladende haft en mere gunstig udvikling end København som helhed. Men hvis man ser på perioden siden 2004, så har Indre Nørrebro haft næsten den samme udvikling, som resten af København.

I interviewene har der været delte meninger om kriminalitetsudviklingen. Nogle har ment der var en lille stigning, mens andre har ment, der var sket et fald. Det samlede indtryk blandt vore svarpersoner er, at der ikke er sket den store udvikling på kriminalitetsområdet. Der er dog et par områder i bydelen, hvor der er lidt problemer, og der opstår hele tiden nye kriminalitetsområder eller grupper.

Der er, ifølge de fleste af vore interviewpersoner, nogenlunde stille og roligt på Indre Nørrebro og det har der været de sidste par år. Der er ingen særlig grund til at føle utryghed som borger. Der nævnes dog enkelte områder, som kan være utrygge og problemfyldte, fx Meinungsgadekvarteret.

Et vigtigt formål har været, at få de unge på Indre Nørrebro i beskæftigelse og uddannelse. Desværre kan der ikke præsenteres tal for de unge på Indre

Nørrebro, men ifølge tal fra Ungdommens Uddannelsesvejledning for Nørrebro og Østerbro, er der grund til at tro på, at flere er kommet i beskæftigelse. Til gengæld er der færre under uddannelse og restgruppen af unge, der hverken er i uddannelse eller beskæftigelse, har nærmest været stabil. I sammenligning med andre bydele, har Nørrebro og Østerbro klaret sig mindst lige så godt som resten af København, hvor eksempelvis restgruppen har været stigende. Men det er usikkert om resultaterne for Nørrebro og Østerbro kan overføres til Indre Nørrebro.

Interviewpersonerne har gennemgående udtalt sig optimistisk om beskæftigelses- og uddannelsessituationen for de unge på Indre Nørrebro. De gode konjunkturer har tilsyneladende smittet af på Indre Nørrebro, og der er meldinger om, at nogle af de udsatte unge er begyndt at snakke om uddannelse og arbejde og teknisk skole osv. Men der er også interviewpersoner, som peger på nogle grupper af to-sprogede på Indre Nørrebro, som har det meget svært i forhold til uddannelse og arbejde.

Endelig skal det nævnes, at der er sket noget med klubberne på Indre Nørrebro. I fritidsklubberne er der fuld belægning, men der er tilsyneladende sket en nedskæring af antallet af fritidsklubpladser på det seneste. Ellers er der ikke sket det store på fritidsklubområdet. Det er der til gengæld omkring ungdomsklubberne.

Ifølge 10 punktsplanen skulle klubberne i højere grad tage sig af de utilpassede unge, og man skulle forsøge at "sluse" dem ind i klubberne. Der er sket en del initiativer på dette område. For det første har Kvisten fået ny leder, og den er blevet omdannet fra at være en udpræget voksenklub til i langt højere grad at være en ungdomsklub. Der er nu ca. 100 unge medlemmer under 18 år og der er udviklet nye tilbud, der kan tiltrække unge mennesker, fx et motionsrum. Desuden er der etableret et åbent tilbud i en IT-café, som rummer ca. 30 unge.

Klubberne har desuden omfordelt deres ressourcer, så der nu er tre ungdomsklubber: RY 27, Sct. Johannesgården og Kvisten, og samtidig har man etableret en matrikelløs klub Detach, som opsøger de unge på gader og pladser. Det er hensigten at Detach skal "lokke" de unge ind i klubberne. Endnu ved vi ikke hvor mange utilpassede unge, der er blevet "lokket" eller "sluset" ind i klubberne, men der er taget en række initiativer, som muligvis bærer frugt, senest i Meinungsgade-kvarteret. Problemet er måske, at indsatsen for at få de utilpassede børn og unge i klub, bliver koncentreret et par enkelte steder, fx i Kvisten og RY 27, i stedet for at sprede dem.

Det samlede billede af udviklingen på Indre Nørrebro i forbindelse med 10 punktsplanen er, at der har været en høj grad af stabilitet i bydelen. Der er stort set ro og trykthed i bydelen, selv om kriminaliteten er gået lidt op de seneste par år. Det går tilsyneladende bedre med beskæftigelse og uddannelse blandt de unge, men det kan nok tilskrives de gode konjunkturer i samfundet. Der er blevet udfoldet visse bestræbelser på at få de utilpassede ind i klubberne, men det er usikkert hvor mange det drejer sig

om. Indsatsen er koncentreret omkring Kvisten og den nyoprettede matrikelløse klub Detach.

3 Medierne

Medierne spiller en betydelig rolle på Indre Nørrebro. Både som reel formidler af begivenheder på Indre Nørrebro og i folks bevidsthed. Medierne opleves ikke blot som en neutral kommentator på sidelinien, men ses i høj grad som en aktiv aktør i udviklingen af Indre Nørrebro.

Der er en udbredt oplevelse af, at Indre Nørrebro har været underlagt en særlig bevågenhed fra mediernes side, samt at dækningen ofte har været unuanceret og med et negativt fokus i sammenligning med andre bydele. Pressen har i denne optik i høj grad været med til at skabe myten om kampplads Nørrebro i dens ensidige fokusering på uro, ballade og kriminalitet. Hvad angår uro og ballade, så gælder dette både på gadeplan og på et tværfagligt samarbejdsplan bydelens aktører imellem. Kort sagt er det opfattelsen, at pressen i langt højere grad skriver om problemerne frem for problemernes løsninger og de positive resultater, som man i bydelen føler, at man opnår.

Ydermere er der en oplevelse af, at Indre Nørrebro har særlig politisk bevågenhed, og at Københavns politikere opnår en betragtelig del af deres information fra medierne, hvilket på godt og ondt ses som en vigtig del af baggrunden for de politiske tiltag, der iværksættes i bydelen. Således kan denne særlige politiske bevågenhed både lede til fordelingen af nødvendige ressourcer, men også at arbejdsroen brydes af nye 'radikale' tiltag, som skal afhjælpe bydelens problematiske forhold. I denne sammenhæng bliver det af flere nævnt, at 10-punktsplanen kan ses som et sådant radikalt tiltag afledt af en række historier i pressen.

Det er dog også en udbredt opfattelse, at mediernes dækning af Indre Nørrebro har ændret karakter over årene og særligt indenfor de seneste år har medierne neddroppet det negative fokus på Indre Nørrebro.

3.1 Antal artikler om Nørrebro

For at få et indtryk af mediernes behandling af Nørrebro, har vi gennemført en analyse af artikler i de vigtigste trykte medier, dvs. de landsdækkende aviser ved hjælp søgedatabasen "Infomedia". Vi har optalt avisartikler fra Politiken, Ekstra Bladet, BT, Berlingske Tidende, Jyllandsposten og Information. Der er også andre medier, som beskæftiger sig med Indre Nørrebro, fx TV-stationer og de lokale aviser som fx "Nørrebro Avis" og "På Gaden", men disse mediers indslag er ikke så godt registreret som de landsdækkende avisers, og de lokale medier er naturligvis meget præget af, at de netop er lokale. Derfor anser vi de landsdækkende avisers dækning af Nørrebro for at være en god indikator på medieinteressen for Nørrebro.

Det har desværre ikke været muligt at søge specifikt på stednavnet 'Indre Nørrebro' og det er muligvis heller ikke hensigtsmæssigt, fordi mange

kaller 'Indre Nørrebro' for 'Nørrebro'. På den anden side vil der også optræde artikler om 'Ydre Nørrebro', når man blot benytter stednavnet 'Nørrebro'. Med denne metode kan man derfor ikke få det optimale, men vi har skønnet det mest hensigtsmæssigt at bruge stednavnet: 'Nørrebro'.

Udover stednavnet 'Nørrebro' er analysen baseret på en række, som dækker de vigtigste emner omkring 10 punktsplanen. Primært handler det om uro og kriminalitet, sekundært om sociale problemer. Der er anvendt følgende søge ord: 'Uroligheder', 'Kriminalitet', 'Ungdomskriminalitet', 'Mord', 'Vold', 'Røveri', 'Tyveri', 'Hærværk', 'Arbejdsløshed', 'Bistandshjælp', 'Fattigdom', 'Tvangsfjernelser', 'Etniske grupper', 'Integration', 'Demonstrationer', 'Autonome'.

Ved hjælp af disse søgeord er der gennemført en analyse af, hvor mange avisartikler, der er blevet skrevet om Nørrebro. Desuden har vi lavet sammenligninger med Vesterbro, Østerbro og København som helhed. Endelig skal det nævnes, at vi har lavet analyserne for perioden 1998-2006, hvor vi har delt op i to-årsintervaller. Det giver muligheder for at følge udviklingen over tid.

Antal artikler i landsdækkende dagblade*. 1998-2006.

	1998/99	2000/01	2002/03	2004/05	2006
Demonstrationer	10	0	46	6	27
Autonome	0	1	10	2	63
Uroligheder	122	54	13	2	9
Kriminalitet	9	0	3	2	0
Ungdomskriminalitet	1	5	8	5	3
Mord	9	9	83	72	44
Vold	41	48	34	6	13
Røveri	1	7	22	2	1
Hærværk	88	14	2	1	3
Narkokriminalitet	0	4	5	9	13
Sociale problemer	0	1	0	0	0
Etniske grupper	1	0	1	2	0
Integration	0	4	11	9	5

* Politiken, Berlingske Tidende, Jyllandsposten, Information, BT og Ekstra Bladet.

Tabellen viser et meget varieret billede af mediernes dækning. 'Uroligheder' fylder eksempelvis meget i 1998/99, men ikke ret meget i de seneste år. 'Autonome' er pludselig kommet på dagsordenen i 2006, ligesom demonstrationer o.l. sikkert vil påvirke 2006 mere end tabellen angiver, fordi der er uroligheder omkring Ungdomshuset.

'Mord' har fyldt meget i 2002/03 og de efterfølgende år på grund af de meget omtalt mord på den italienske turist Antonio Curra i 2003 og mordet på café Rust i 2005.

Derimod er 'Vold' og 'Hærværk' emner, som var meget i medierne i begyndelsen af perioden, men som ikke har betydet ret meget de senere år. 'Røveri' var et emne i 2002/03, men ikke rigtig de andre år. Til gengæld er 'Narkokriminalitet' blevet et større emne.

De sociale problemer er næsten ikke et emne, der omtales i forbindelse med Nørrebro, og integration og etniske problemer er heller ikke store emner i de landsdækkende medier.

Hvis man skal se på, hvor meget kriminalitet og uro fylder i det samlede medie billede af Nørrebro, kan man beregne hvor stor en procentdel disse artikler udgør af det samlede antal artikler om Nørrebro. I den følgende tabel indgår ikke artikler om demonstrationer, autonome og sociale problemer, men udelukkende uroligheder og kriminalitet.

Procentdel af samtlige artikler i landsdækkende dagblade*, som omhandler uro og kriminalitet. 1998-2006.

	1998/99	2000/01	2002/03	2004/05	2006
Nørrebro	65 %	36 %	33 %	45 %	25 %
Vesterbro	39 %	18 %	8 %	-	6 %
Østerbro	2 %	2 %	9 %	-	2 %
København	2 %	4 %	8 %	10 %	9 %

* Politiken, Berlingske Tidende, Jyllandsposten, Information, BT og Ekstra Bladet.

I hele perioden fra 1998 til i dag, har der overordnet set været en faldende tendens i andelen af artikler omhandlende uro og kriminalitet på Nørrebro. Hvor andelen af artikler omhandlende uro og kriminalitet i perioden 1998-1999 er på 65 %, er den i perioden 2004-2005 faldet til 45 %, og med et yderligere fald i indeværende år til 25 %.

Tabellen viser også sammenlignelige tal fra Vesterbro og Østerbro, samt for København som helhed. Den tilsvarende andel af artikler omhandlende uro og kriminalitet er generelt lavere på Vesterbro, men den har været stærkt faldende fra 39 % i 1998/99 til 6 % i 2006. På Østerbro er niveauet endnu lavere, og København som helhed ligger også lavt.

Tabellen bekræfter opfattelsen af, at medierne tegner et billede af Nørrebro som en bydel med relativt meget uro og kriminalitet. Der er nogle svingninger fra år til år, men billedet er klart at Nørrebro adskiller sig fra Vesterbro og Østerbro.

Går man mere i detaljen med, hvad pressen skriver om i relation til Nørrebro, så reproduceres den faldende tendens tydeligt, hvad angår artikler omhandlende de specifikke emner 'uroligheder', 'vold' og 'hærværk'. Mens andelen af artikler med disse emneord i perioden 1998-1999 er på 60 %, er den i 2000-2001 på 29 %, i 2002-2003 på 9 % og i 2004-2005 på 4 %.

Den faldende tendens er imidlertid ikke tilfældet, når man ser på det specifikke emne 'mord'. Mens der i perioderne 1998-1999 og 2000-2001 skrives meget lidt om dette emne, så sker der en veritabel eksplosion i andelen af artikler omhandlende mord begyndende i perioden 2002-2003. I denne periode udgør andelen af artikler omhandlende mord 15 %, mens andelen i den efterfølgende periode 2004-2005 er steget til 33 %.

Mens der således er en overordnet faldende tendens, hvis man ser samlet på artikler omhandlende uro og kriminalitet på Nørrebro, så er der en tydelig stigende tendens i forhold til dækningen af de rå og hårde kriminalitetsformer. I perioden 1998-1999 udgør artikler omhandlende 'røverier', 'narkokriminalitet', 'vold' og 'mord' 12 %. I 2000-2001 er denne andel steget til 17 %, i 2002-2003 til 39 %, hvorefter den stabiliserer sig, og i perioden 2004-2005 er på 40 %. Dette mere rå fokus fra pressens side kan også ses i forhold til hele København, hvor de tilsvarende tal er 1 % (1998-1999), 3 % (2000-2001), 5 % (2002-2003) og 8 % (2004-2005).

På spørgsmålet om, hvorvidt pressens dækning modsvarer af en reel stigning eller fald i de varierende kriminalitetsformer og deres omfang, må svaret i hvert fald være negativt i ét tilfælde, nemlig 'mord'. Der har i pressen i perioden 1998 til i dag været dækket 8 mord med forbindelse til Nørrebro. Der kan ikke i medierne ses en tendens til en stigning i det faktiske omfang af mord. Begivenhederne er mere eller mindre tilfældigt spredt over perioden. Men hvor der for både perioden 1998-1999 og 2000-2001 kun er skrevet 9 artikler, og hvor den begivenhed med de flest tilknyttede artikler kan mønstre 7, så ændrer dette billede sig drastisk i den efterfølgende periode 2002-2003. I perioden 2002-2003 bliver i alt 4 aktuelle mord omtalt som havende forbindelse til Nørrebro, og af de 83 artikler der er skrevet i perioden omhandlende mord og Nørrebro har de 65 forbindelse til en specifik sag, nemlig Curra-drabet, enten direkte eller indirekte som en afledt problematik omhandlende f.eks. knive, etniske gruppers hang til kriminalitet e.l. Det samme mønster gør sig gældende i den efterfølgende periode 2004-2005, hvor en sag, Rust-drabet eller relaterede historier om bl.a. blodpenge, står for 64 ud af de 72 artikler, der er skrevet i perioden omhandlende mord og Nørrebro. Rust-drabet er endvidere også genstand for langt størstedelen af artiklerne om mord og Nørrebro i indeværende år, hvor det nu er retssagen som mønstrer 40 ud af 44 artikler.

I den lange periode fra 1998 til i dag er der således begivenheder, som har tildraget sig særlig megen opmærksomhed fra pressens side. Det gælder Pia Kjærsgårds besøg i bydelen i marts 1998, konfrontationerne mellem andengenerationsindvandrere og politiet i november 1999, udgivelsen af rapport om Nørrebro-sagen 18. maj 1993 i august 2000, og det gælder de to drab i henholdsvis august 2003 og maj 2005. Det er en udbredt opfattelse at nogle medier 'svælger' mere i de negative historier end andre, og den hurtige dom falder ofte over BT og Ekstra Bladet. For næsten alle de nævnte begivenheder, med undtagelse af mordet på Curra, er det imidlertid Politiken som er den mest skrivende, mens det i forbindelse med mordet på Curra er Ekstra Bladet, som dog er den suverænt mest skrivende avis. Mens visse perioder kendetegnes af disse 'mega-sager', så er der også perioder som har et mere varieret indhold af historier i pressen. Det gælder perioden 2000-2001, hvor der skrives bredt om vold i forbindelse med Nørrebro, det gælder perioden 2002-2003, hvor der fortsat skrives bredt om vold og her også om røverier begået på Nørrebro. Det er kendetegnende for disse tilfælde, at artiklerne i langt overvejende grad bringes i Ekstra Bladet.

3.2 Reaktionen på pressens dækning

Det er, som skrevet tidligere, en udbredt opfattelse, at medierne ikke længere fylder så meget på Indre Nørrebro. De har hverken et særligt fokus på bydelen eller for den sags skyld et meget negativt fokus. Det er dog også en udbredt opfattelse blandt aktørerne på Indre Nørrebro, at medierne gennem årene har været medvirkende til at formidle skræmmebilleder og proportionsforvrængninger. Disse har haft konsekvenser på flere forskellige niveauer.

For det første er der historien om Indre Nørrebro generelt. Her er der flere som taler om en uheldig tendens i pressen, hvor den tilfældige begivenhed bliver gjort til den forventelige begivenhed. Mordet på Curra kunne i princippet have fundet sted i hvilken som helst bydel, men det blev på Nørrebro, og i pressen blev denne begivenhed fremstillet som det forventelige. Således foregår der mange ting på Nørrebro, men det er af den grund ikke nødvendigvis specifikke Nørrebro-begivenheder.

På et andet niveau er det en udbredt opfattelse at medierne har en kraftig indflydelse på den politiske dagsorden. En enkelt mener endda, at det er medierne, der har skabt grunden for 10 punktsplanen. Det er flere af interviewpersonernes mening, at politikerne er meget reaktive overfor medierne, og skæler mere til mediernes omtale end til indsigtfulde folk i lokalområdet.

På et tredje niveau spiller medierne en rolle i forhold til det tværfaglige samarbejde i bydelen. Hvis medierne omtaler forskellige sager og forhold uheldigt, så skabes der forkerte billeder, som påvirker aktørernes billeder af hinanden, og derved risikerer det at skabe dårligt samarbejde, hvis ikke misforståelserne ryddes af vejen.

Der er også nævnt problemer med at medierne indgår i en indbyrdes kamp mellem forskellige aktører i bydelen i kampen om omtale og ressourcer. Der er fremkommet forskellige beskyldninger om at nogle af aktørerne "maler deres egen kage". Specielt for de frivillige i bydelen spiller medierne en vis rolle, og i hvert fald lederen af Fædregruppen er meget bevidst om, at medieomtalen spiller en rolle.

Forvaltningerne har også været i medierne i spørgsmålet om de forskellige indsatser, og har haft mulighed for at tegne deres billede af situationen. Medierne spiller altså en rolle for næsten alle aktørerne på Indre Nørrebro.

Men historierne i pressen har også en direkte indvirkning på borgerne i bydelen og i særlig grad de etniske minoriteter, børnene og de unge. Bl.a. kan det påvirke de unges beskæftigelses- og uddannelsesmuligheder. Medarbejderne i Socialforvaltningen har også eksempler på, at generel negativ medieomtalen skader deres arbejde med at løse problemer i

forbindelse med beskæftigelse og integration. Der kan være en tendens til at muslimske unge, børn og voksne tager de skræmmebilleder på sig, som bliver fremstillet i medierne. De bliver enten hårde, kede af det og/eller mistroiske og defensive i forhold til majoriteten i samfundet. På denne måde kan medierne være med til at skabe et konfliktfyldt billede af dem og os, som kan være en hæmsko for arbejdet med at løse problemer blandt børn og unge med anden etnisk baggrund.

3.3 Strategier for omgang med pressen

Der er blandt aktørerne i bydelen varierende opfattelser af, hvordan man skal tackle pressen, hvordan man kan bruge den, hvordan andre bruger den og hvilken rolle pressen ideelt burde have.

På den ene side er der nogle, som mener man skal bruge medierne til selv at præge det billede, som senere bliver præsenteret i medierne. Her gælder det om at fortælle positive historier om Indre Nørrebro, som kan ændre det overvejende negative billede. Eksempelvis skal man fortælle historier om mønsterbryderne i bydelen, der er begyndt i lærepladser eller har opnået uddannelse.

Der er imidlertid flere som fremhæver, at det snarere gælder om at tie stille over for medierne, fordi man har den fornemmelse at alt bliver brugt negativt, så derfor er det bedre at tie stille. Det gælder for nogen om at skabe mest mulig ro omkring Indre Nørrebro. Lederen af nærpolitiet er også meget omhyggelig i omgangen med medierne for ikke at skade.

Politimandens holdning er ret udbredt blandt de fleste interviewpersoner. De dårlige erfaringer med medierne betyder, at folk er tilbageholdne og forsigtige. De vil helst ikke sige noget, der kan bruges negativt af medierne.

Der er tilsyneladende kommet mere mediemæssig ro omkring Indre Nørrebro den seneste tid. Det fremhæver flere af de interviewede. Muligvis har den forsigtige strategi virket, eller også har der blot ikke været så meget at skrive om. Flere af de interviewede frygter imidlertid rydningen af Ungdomshuset, som sandsynligvis vil betyde en masse uro i bydelen og dermed endnu en gang at Nørrebro bliver forbundet med uro.

3.4 Opsummering

Det har været en gennemgående tendens i interviewene til denne evaluering, at Indre Nørrebro er en bydel, der er forfulgt af medierne. Det er en klar selvfølelse blandt aktørerne på Indre Nørrebro, og de mener mediernes negative historier besværliggør deres arbejde med at løse problemerne med de utilpassede børn og unge. De fleste interviewpersoner mener, at det er uretfærdigt med alle disse dårlige historier, fordi mange af

dem lige så godt kunne være foregået andre steder i byen, fx mordet på en italiensk turist eller Café Rust mordet.

En analyse af de landsdækkende avisers dækning af Indre Nørrebro de seneste 6-7 år viser, at søgeordene 'uro' og 'kriminalitet' viser relativt mange artikler for Nørrebro. Det har desværre ikke været muligt at indsnævre analysen til kun at omfatte Indre Nørrebro. I sammenligning med andre bydele som Vesterbro og Østerbro, så fylder artikler om uro og kriminalitet rigtig meget på Nørrebro. Samtidig viser analysen, at der har været en vis forbedring de senere år. Især søgeord som vold og hærværk giver færre udslag. Til gengæld har Nørrebro været ramt af et par opsigtsvækkende mordsager i de senere år, som tegner sig for rigtig mange artikler og de bliver ved med at dukke op.

I interviewene kommer det frem hos mange aktører, at de synes medierne er blevet "blidere" ved Nørrebro i de senere år. Der er ikke længere så meget negativ omtale, som der var tidligere. Der er endda begyndt at dukke positive historier om Nørrebro op i medierne. Men mange holder forsigtigt vejret og frygter, hvornår den næste negative historie dukker op, fx i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset på Jagtvej. Strategien for mange af de interviewede er tilsyneladende at holde lav profil og undlade at sigte for meget til medierne. Samtidig erkendes det, at nogle aktører også bruger medierne til at "mele deres egen kage".

4 Enkeltindsatser

10 punktsplanen for Indre Nørrebro indeholder både elementer af samarbejde og særlige indsatser. Disse indsatser spænder meget vidt og består af både projekter, puljer og initiativer. I dette kapitel vil vi give en overordnet analyse af enkeltindsatserne.

Metoden til evalueringen af enkeltindsatserne er foregået som selvevalueringer i de enkelte indsatser. Evalueringerne er aftalt mellem SOF og de ansvarlige for de enkelte indsatser. Evalueringen af de enkelte indsatser er opdelt på de tre forvaltninger. CASA har bistået med råd og vejledning. Der findes en samlet oversigt over enkeltindsatserne i bilag 2. Der foreligger desværre ikke evalueringer af alle enkeltindsatserne.

Det er svært at strukturere kapitlet i forhold til alle enkeltindsatserne. Man kan vælge at strukturere indsatserne i forhold til samarbejdsrelationerne mellem de forskellige forvaltninger og institutioner. Man kan også strukturere det i forhold til formål med indsatserne, fx beskæftigelse/uddannelse, kriminalitetsforebyggelse, forældreinddragelse eller integration. Selv om der er mange tilfælde, hvor den samme indsats har flere formål, har vi dog i det følgende valgt at lave en kombination af disse principper, men lagt hovedvægten på formålene med indsatserne.

- Samarbejdsfora
- Andre samarbejder
- Tidligere indsats
- Beskæftigelse og uddannelse
- forældreinddragelse
- Gadepulsen og målgrupper
- Brobygninger til klubber
- Kulturhusarrangementer
- Sportsaktiviteter

4.1 Samarbejdsfora

På Indre Nørrebro eksisterer der to store tværfaglige samarbejdsfora - SSP og Ungeforum. SSP er mere formelt end Ungeforum, og har en mere udspecificeret målsætning, organisering og arbejdsform. Der gælder desuden særlige regler omkring bl.a. tavshedspligt i arbejdet i SSP, i modsætning til det mere åbne Ungeforum.

Der er et stort overlap af aktører i de to fora. Alle aktører som deltager i SSP har også mulighed for at deltage i Ungeforum, der omfatter alle, som har den mindste relevans eller interesse for arbejdet med børn og unge. Selv almindelige borgere har mulighed for at deltage i Ungeforums møder og man har diskuteret om Ungeforum skulle ændre navn til Borgerforum. Opfattelsen af disse to samarbejdsfora og deres betydning for det konkrete

arbejde med utilpassede børn og unge er meget varieret på tværs af de forskellige interviewede aktører.

SSP

SSP er et lokalt samarbejde mellem skoler, Socialforvaltning, Politi, fritidsklubber samt KFF med mål om at forebygge kriminalitet og misbrug blandt børn og unge. SSP-samarbejdet på Nørrebro er opdelt i henholdsvis Ydre og Indre Nørrebro. SSP-samarbejdet på Indre Nørrebro dækker skoler, fritids- og ungdomsklubber, sportshal, kulturhuse, biblioteker, Børnefamilieteam herunder Gadepulsen og Rabarberland, Jagtvejsprojektet, Ungeforum og Nærpolitiet. Der holdes månedlige møder, og dertil er der direkte involvering i indsatsområderne af aktører, såsom Gadepuls, Jagtvejsprojekt, Rabarberland, Klubbernes udgående team Detach samt div. ad hoc grupper.

SSP-samarbejdet har valgt en række indsatsområder, som har fået særlig opmærksomhed. For det første området omkring Meinungsgade/Guldbergsgade. For det andet den forebyggende indsats omkring den nye idrætshal i Korsgade. For det tredje at følge udviklingen omkring kulturhuse og biblioteket på Blågårds Plads og for det fjerde at beskæftige sig med ad hoc opgaver, hvor problemer med børn og unge opstår. SSP-samarbejdet står desuden for en årlig fritidskampagne og igangsætter kriminalpræventive aktiviteter efter behov.

SSP-samarbejdet synliggøres ligeledes overfor borgerne via en hotline med e-mail adresse og mobiltelefonnummer, hvor borgerne kan komme med bekymringer omkring børn og unge i bydelen. Der er ligeledes oprettet en underside under www.ssp.kk.dk, hvor information til borgerne redigeres og viderebringes løbende, og der er etableret en intern nyhedsgruppe, hvor de lokale samarbejdspartnere kan rapportere og videregive information til SSP-samarbejdet og hinanden.

Et særligt punkt i 10-punktsplanen omhandler SSPs rolle i forbindelse med udmøntningen af de såkaldte 'bekymringsbreve'. Den lokale SSP-ledergruppe har således fået til opgave, at udarbejde 'bekymringsbreve' til de grupper af børn og unge, som skaber større eller mindre problemer i bydelen. I brevet skal forældrene til børnene og de unge ligeledes inviteres til forældremøder i afgrænsede grupper. Intentionen er endvidere at brevet følges op af en personlig kontakt ved det lokale SSP-team.

Bekymringsbrevene er et forsøg på at starte et tidligt samarbejde omkring den forebyggende indsats, inden børnene og de unge bliver til konkrete sager i Socialforvaltningen. Det har imidlertid vist sig at brevene ikke har fungeret efter hensigten. Brevene er blevet udsendt af politiets kriminalpræventive afdeling, med en opfordring til forældrene om at ringe tilbage til den kriminalpræventive SSP-repræsentant. Desværre har man alt for mange gange oplevet, at forældrene ikke har ringet tilbage, åbenbart fordi forældrene ikke har forstået alvoren bag brevet.

I stedet er bekymringsbrevene blevet afløst af bekymringsbesøg i hjemmet eller indkaldelse af forældrene til bekymringssamtaler, således at der bliver mulighed for en dybere og mere forpligtende dialog med forældrene, hvor alvoren af henvendelsen præciseres. Alle unge på Nørrebro, der har været i berøring med kriminalitet, har fået en henvendelse fra SOF, politiet eller klubber afhængig af hvem, der har en god kontakt til familien og barnet eller den unge.

Der er stor variation i opfattelsen af SSP i forhold til dens nuværende, tidligere og fremtidige rolle. Den primære anke i forhold til SSP går på tvivlen om samarbejdets rolle i forhold til 10-punktsplanen. SSP er et mangeårigt tværfagligt samarbejde, men med 10-punktsplanen har man forsøgt at delagtiggøre klubberne mere i forhold til børn og unges problemer. Fra klubbernes side har man da også accepteret arbejdsopgaven. I hvert fald kan klubberne godt se fornuften i at det opsøgende arbejde ligger hos klubberne, med deres mere socialpædagogiske fokus, frem for hos politiet, som kan skabe mistillid hos børnene og de unge.

De to typer opsøgende arbejder er således placeret ved siden af hinanden, hvilket af flere påpeges at være problematisk. Bl.a. giver en skoleleder udtryk for, at det er et problem at SSP og Detach står ved siden af hinanden uden koordinering af det forebyggende arbejde.

Et problem med SSP er imidlertid, at medlemmernes aktivitet er meget svingende. Lokaludvalget fungerer ikke så godt, fordi det svinger meget, hvor meget tid og ressourcer de enkelte deltagere sætter af til dette samarbejde. Hos politiet har man en mand, som kun beskæftiger sig med det kriminalpræventive arbejde, men sådan er det ikke alle steder. Det betyder, at det ikke er alle, der har et lige stort engagement i samarbejdet i SSP.

Desuden påpeges det, at selv organiseringen og arbejdsfordelingen mellem henholdsvis ledergruppe og lokaludvalg er uheldig. Politiets kriminalpræventive medarbejder mener det burde være det lokalt placerede lokaludvalg, som i højere grad var handlende. Men konstruktionen med en ledergruppe har frataget lokaludvalget noget initiativ.

Der er også blevet peget på en problematik omkring tavshedspligten. Alle faste medlemmer i SSP-samarbejdet er omfattet af tavshedspligten. Der er imidlertid ikke på nuværende tidspunkt hjemmel i loven til også at inddrage de til lejligheden inddragede interessenter under tavshedspligten, med dertil hørende mulighed for at blive straffet, hvis man videregiver informationer man har fået adgang til via SSP. Loven burde derfor tilpasses, således at man kan inddrage interessenter i SSP-lokaludvalget, hvor de bliver omfattet af loven om tavshedspligt. En sådan ændring vil give mere dynamik, så man kan løse flere enkeltsager hurtigt og tværfagligt.

Et yderligere problem ved SSP-samarbejdet er at kun ca. 60 % af skolebørnene i Københavns Kommune er repræsenteret, idet privatskolerne ikke deltager i samarbejdet.

SSP-samarbejdet på Indre Nørrebro er meget aktivt omkring fritidskampagner og andre samarbejdsinitiativer i bydelen. Desuden indeholder SSP-samarbejdet en god mulighed for at udveksle oplysninger på tværs af bydelen om konkrete sager, så man kan trænge dybere ind i problematikken. Der er dog flere aktører i bydelen, som mener SSP-samarbejdet i øjeblikket virker en smule passivt.

Ungeforum

Ungeforum er et særligt tværfagligt forum på Indre Nørrebro. Det har sine rødder i den tidligere Blågårdskontakten og det har gennem tiden haft varierende betydning og varierende mødeform og -indhold. Samtlige aktører på ungeområdet er medlem og alle der har berøring med unge kan deltage i møderne.

I forbindelse med 10-punktsplanen har Ungeforum undergået en ændring fra tidligere at have været et forum baseret på udveksling af information omkring tilstanden rundt omkring i bydelen til nu at være et forum baseret på tematiserede møder. I det nye Ungeforum tager man forskellige aktuelle temaer op til drøftelse og til beslutning om eventuel fælles indsats, og det belyses hvorledes de forskellige tilbud supplerer hinanden. Afhængig af tema kan byens borgere også blive inddraget. Det er koordinatorerne fra SOF og BUF som er ansvarlig for at indkalde til og følge op på møderne, som afholdes en gang om måneden. Der er der etableret en "tovholdergruppe", som har til opgave at udvikle aktiviteterne i Ungeforum.

Det var oprindeligt hensigten, at møderne i Ungeforum skulle danne grundlag for udfærdigelsen af en pjece, der beskriver, hvad deltagerne er ansvarlige for hver især, og hvordan samarbejdet fungerer. Endvidere skulle pjecen indeholde oplysninger om, hvor man kan henvende sig, hvis ens barn udsættes for mobning eller på anden måde forulempes, hvad enten det sker i en institution, i en bebyggelse eller på gaden. På baggrund af et møde mellem "tovholder-gruppen" og en gruppe forældre, blev det besluttet at informationen i stedet skulle indgå i Ungeforums hjemmeside. Forældrene mente at en hjemmeside bedre kunne opfylde behovet, fx hurtigt kunne aflive rygter og udveksle informationer.

Der er blevet igangsat en udvikling af den fælles faglighed, idet der er blevet tilbudt et konflikthåndteringskursus for samtlige samarbejdspartnere, der deltager i Ungeforum. Tanken er at medarbejderne møder hinanden på tværs af institutionerne og får i fællesskab udviklet nye arbejdsmetoder til en fælles indsats i arbejdet med børn og unge. Ungeforum vil fortsætte med at tilbyde kurser, der har relevans for alle i Ungeforum. På det første kursus har der deltaget medarbejdere fra samtlige 3 forvaltningers institutioner på Nørrebro.

Den generelle opfattelse af Ungeforum og af ændringen heri er forskellig – der er, som en aktør udtrykker det, fordele og ulemper ved begge modeller. Fra BUFs koordinator ser man det nye Ungeforum som en positiv udvikling. Det har betydet en større udvikling af faglighed på tværs af forskellige organer og givet arbejdet et tydeligt fokus i forhold til de unge. Også KFFs styregruppemedlem ser ændringen i Ungeforum i et positivt skær. Samarbejdet er blevet mere formaliseret, hvad koordinatoren fra Socialforvaltningen også påpeger, hvilket betyder, at det er blevet lettere at danne samarbejdsrelationer mellem forvaltninger og institutioner. I hans perspektiv har møderne i Ungeforum også fået mere substans, idet man har fokus på den fælles og tværfaglige kompetenceudvikling eksempelvis i forhold til konflikthåndtering, forældreinddragelse etc.

Der er imidlertid også aktører som savner den informationsudveksling som prægede det tidligere Ungeforum. Det gælder bl.a. repræsentanten fra Ungdommens Uddannelsesvejledning. Tematiseringen har betydet, at man mangler fornemmelse for, hvad der sker rundt omkring i bydelen. Ungeforum lider imidlertid i endnu højere grad end SSP af manglende og meget svingende tilslutning fra den brede aktørkreds.

Lederen af SOF peger på, at ambitionerne med Ungeforum har været sværere at indfri.

”Vi lavede en plan, som jeg tror, var for ambitiøs. Man skulle lave en hjemmeside, og lave det om til et debatforum mere end et egentligt mødested, hvor man skulle diskutere, hvad der skete i området, ligesom det var før. Og så prøve at få nogle forældre inddraget, og så gøre det mere til et folkeforum eller borgerforum. Det var også Bent Eriks tanke, at prøve at få borgerne på Nørrebro mere inddraget i det. Hvis der var nogle der var utilfredse med f.eks. nogle unge, der var i deres gård, så kunne blive inviteret til det borgerforum og fremlægge deres synspunkter, og så skulle der sidde professionelle. Det skulle Else og Jens lige arrangere. Det tror jeg har haft sin svære gang”
(Henrik Bastholm).

Der har altså været ideer om at gøre Ungeforum til et Borgerforum, men det er ikke sket. I stedet er det ved at blive et fagligt debatforum for mere eller mindre professionelle omkring børn og unge. Men man må stadig ikke glemme, at Ungeforum også er et vigtigt mødested for en række aktører på børn og ungeområdet, hvor der kan skabes gode netværk og uformelle kontakter.

4.2 Andre former for samarbejde

Udover SSP og Ungeforum har en vigtig del af indsatsen på Indre Nørrebro bestået i at etablere samarbejde mellem forvaltningerne og institutionerne. I nogle tilfælde er der tale om et samarbejde mellem to forvaltninger eller institutioner og i andre tilfælde er der tale om et meget bredt samarbejde, hvor alle tre forvaltninger deltager.

Blandt de meget brede samarbejdsindsatser på Indre Nørrebro kan nævnes:

- Nørrebro Festival
- Nytårsaften på Dr. Louises Bro
- Fritidskampagnen
- Meinungsgade-indsatsen
- Indre Nørrebro puljen

De vigtigste brede samarbejdsprojekter handler om synliggørelse af de forskellige indsatser og muligheder på Indre Nørrebro. Det er især tilfældet med Fritidskampagnen og Nørrebro Festival, som afholdes årligt. Begge arrangementer har til formål at vise børn og unge, hvilke muligheder der er på Indre Nørrebro i form af fritidstilbud, klubber og skoler.

Fritidskampagnen arrangeres hvert år i uge 44 i SSP-regi. Der samarbejdes med både skolerne, ungdomsskolen samt fritids- og ungdomsklubberne. I 2006 var målet *at sætte fokus på børn og unges fritid samt vigtigheden af en positiv fritid i forhold til de unges generelle udvikling og trivsel.*

Det skal nævnes, at privatskolerne er involveret i fritidskampagnen, idet de ellers sjældent indgår i de fællesaktiviteter på Indre Nørrebro. Det skal også nævnes, at 'Indre Nørrebropuljen' støtter disse samarbejdsindsatser økonomisk.

Ifølge evalueringen af fritidskampagnen i 2006 forløb kampagnen godt og der var besøg af ca. 200 børn og unge. Fokus var ikke på at få flere medlemmer til klubberne, men derimod at sætte fokus på vigtigheden af en god fritid. Evalueringen fremhæver desuden, at det var en mangel, at klubmedarbejdere og ungdomsskolelærere ikke var ude i skoleklasserne for at fortælle om aktiviteterne. Det skal der være mere fokus på i 2007.

Nørrebro-Festival har som formål, at "synliggøre de konstruktive kræfter på Indre Nørrebro og de mange aktiviteter, der foregår i bydelen". Festivalen foregår på Blågårds Plads og vurderes af arrangørerne som en succes i både 2005 og 2006 med mange deltagere. Nørrebrofestivalen arrangeres af Foreningen Nørrebro Festival, som består af en bred vifte af foreninger og projekter.

Nytårsaften på Dr. Louises Bro er en efterhånden flerårig tradition, hvor bydelen står sammen om et festligt arrangement, som alternativ til tidligere års uro og ballade nytårsaften på Nørrebro. Arrangementet bygger på et meget bredt samarbejde med mange aktører i bydelen og har de seneste år været støttet økonomisk af Indre Nørrebro puljen. Evalueringen af arrangementet har været positivt ikke mindst fra politiet, fordi det har sikret ro og orden nytårsaften.

I forbindelse med '10 punktsplanen', blev der i 2005 etableret en særlig pulje til at støtte indsatser i bydelen. Puljen, som årligt er på 300.000 kr., finansieres af BUF og administreres af koordinatorene for 10

punktsplanen. I bilag 3 findes en oversigt over ansøgninger til Indre Nørrebro Puljen 2005 og 2006.

De aktiviteter som bliver vægtet højt ved tildeling af støtte er:

1. Aktiviteter, der foregår som et tværfagligt samarbejde
2. Aktiviteter, som tilgodeser samarbejdet med de større børn og unge
3. Aktiviteter for utilpassede unge.

Det er normalt en forudsætning for støtte, at der er tale om et samarbejde mellem to eller flere forvaltninger. På den måde er Indre Nørrebro Puljen en katalysator for samarbejde i bydelen om konkrete indsatser. Det kan nævnes at udover de ovenfor nævnte arrangementer (Nørrebro Festival, fritidskampagnen og Nytårsaften), så har Puljen støttet pigeaktiviteter, teaterforestillinger, aktiviteter på legeplads, koloni, kulturdag, koncert og fodboldmål. I 2005 var der 8 ansøgninger (6 bevilget) og i 2006 var der 14 ansøgninger (13 bevilget). Det skal nævnes at puljen kun var på 150.000 kr. i 2005.

Spørgsmålet er om Indre Nørrebro Puljen har skabt nye aktiviteter eller det blot har givet flere ressourcer til aktiviteter, som ville blive gennemført alligevel. Det er ikke til at vurdere, men flere interviewpersoner fremhæver den som en slags "gulerod" for samarbejdet.

Det er vurderingen, at der er etableret en bred vifte af samarbejder på Indre Nørrebro, som har til formål at forbedre vilkårene for udsatte børn og unge. Nogle af initiativerne er målrettet de udsatte børn og unge, fx fritidskampagnen, mens andre er mere generelle, fx Nørrebro Festival og nytårsaften på Dr. Louises Bro. Indre Nørrebro Puljen har været et godt supplement til samarbejdet, fordi det har været en "gulerod" for samarbejdet.

Meinungsgade – et bredt ad hoc samarbejde

I det foregående er beskrevet de officielle samarbejdsfora – SSP og Ungeforum. Men det kan være relevant også at nævne et særligt samarbejde omkring området ved Meinungsgade, som fremhæves af mange aktører, som et godt eksempel på et bredt ad hoc samarbejde i bydelen.

Der er tale om et boligområde, hvor forskellige kulturer har meget svært ved at leve sammen. Der har været en del uro og ballade i kvarteret igennem længere tid. Der er meget få institutioner og tilbud i området og man har svært ved selv at håndtere problemerne i boligområdet.

Detach har udarbejdet en kortlægning af området, som giver en grundlæggende beskrivelse af området. Efterfølgende har institutionerne i området og boligforeningerne afholdt et koordineringsmøde, og planlagt en fælles indsats. I et samarbejde mellem den bemandede legeplads og de 2 boligforeninger er der igangsat en indsats i de sene eftermiddagstimer. I aftentimerne har klubberne og de 2 boligforeninger tilbud til de unge i området i skolens lokaler.

Der er nu etableret et samarbejde mellem flere forskellige parter om at iværksætte en fælles indsats for de unge: boligsocial indsats (Lejerbo og Jagtvej), Gadepulsen (SOF), kriminalpræventiv afdeling, Detach og den bemandede legeplads. Problemet har været at finde et egnet lokale til arbejdet med de unge. Det er besluttet at gøre brug af pavillonen på Meinungsgade Legeplads og frem til nytår vil være bemanded 2 aftener om ugen samt søndage med ture ud af området. Samarbejdet er konfirmeret gennem en skriftlig aftale mellem de forskellige parter.

I BUF arbejdes der nu på en ombygning af Guldberg Skoles afdeling på Stevnsgade til at rumme et samlet ungemiljø, således at der på sigt kan blive et fast tilbud til områdets større børn og unge. På nuværende tidspunkt er det uvist, hvornår det kan tages i brug.

4.3 En tidligere indsats

Der er etableret flere særlige indsatser for at tackle problemerne med udsatte børn og unge tidligere. Et godt eksempel på dette er "Bedre samspil", som er et samarbejde mellem SOF og BUF. Projekt består i at samtlige institutioner og skoler får en gennemgang ved SOF om forventninger til indberetninger vedr. børn og unge, der har brug for støtte eller udsættes for omsorgssvigt. SOF har desuden genoptrykt en vejledning og handleguide til skoler og institutioner.

SOFs Børnefamilieteam har genoptrykt vejledning om underretning m.v. til alle interesserede institutioner, og samtlige institutioner er blevet informeret om arbejdet med handleplaner. Desuden har medarbejdere fra socialforvaltningen været ude i de interesserede institutioner og fortælle om arbejdet i 15 institutioner. Der er desuden udpeget kontaktpersoner i SOF til de enkelte skoler, så de ved, hvem de skal kontakte i tilfælde af at konkrete børn og unge har brug for en indsats.

Antallet af socialpædagogiske fripladser har været meget stabilt på Indre Nørrebro i det seneste år. Der har været ca. 25 pladser i henhold til Servicelovens §15/§22 og ca. 10 pladser i henhold til Servicelovens §40. Det tyder altså på, at oplysningsindsatsen ikke har ført til nogen stigning i antal socialpædagogiske fripladser – i hvert fald ikke i løbet af 2006. Desværre har vi ikke oplysninger for året 2005.

En anden tidlig indsats er en undersøgelse af om der er unge, som ikke er i gang med uddannelse, arbejde eller aktivering. Disse unge opsøges og tilbydes rådgivning og vejledning i et samarbejde mellem SOF og Ungdommens Uddannelsesvejledning under BUF.

Det var planen at lave to screeninger om året af unge, men indsatsen er midlertidigt indstillet på grund af omstruktureringer i Københavns

Kommunc. Indsatsen var en del af "Fælles ansvar", men det skal der nu tages ny stilling til.

En tredje tidlig indsats er "skoleskulkcr-projektet", som skulle tilbyde alternativ undervisning til børn, der var udeblevet fra skoleundervisningen. Også her var der tale om et samarbejde mellem SOF og BUF, hvor formålet var at få "skulkerne" tilbage til almindelig undervisning igen. Indsatsen stoppede imidlertid 1. maj 2006 efter at have fungeret i ca. ½ år med to hold – i alt 11 unge var indskrevet i projektet og yderligere 5 sprang fra eller fik ikke plads. Skolerne viste ikke tilstrækkelig interesse for projektet og en rundspørge har vist, at der tilsyneladende ikke er behov for et skoleskulkcrprojekt på Nørrebro.

De tre nævnte indsatser for en tidlig indsats overfor udsatte børn og unge er alle foregået i et samarbejde mellem SOF og BUF, men det er tilsyneladende SOF, som har ydet det største bidrag til indsatserne. Evalueringer af indsatserne viser, at der på den ene side er skabt en kontakt mellem SOF og skoler eller institutioner i forbindelse med "bedre samspil" og skoleskulkcr-projektet. Men på den anden side er der ikke påvist store konkrete resultater i form flere socialpædagogiske fripladser eller reduceret skoleskulkcr og desværre har strukturændringer i kommunen og en fornyet stillingtagen til "Fælles ansvar" betydet et stop for screeningsprojektet.

4.4 Mere beskæftigelse og uddannelse

Der har været iværksat flere indsatser for at skaffe de unge i beskæftigelse eller uddannelse. Disse indsatser har primært været forankret i SOF. Først og fremmest har Gadepulsen sat sig som mål at forstærke beskæftigelsesindsatsen over for de utilpassede børn og unge for at undgå at de havner i kriminalitet eller kommer ud i et misbrug. Derudover har SOF samarbejdet med "Spydspidsen" om at bringe de unge i uddannelse eller beskæftigelse. Endelig har SOF haft planer om at henvise unge til Den Økologiske Produktionsskole, og man har forsøgt at skabe en jobbank for fritidsjob i samarbejde med "Københavnerteam".

Tilbagemeldingerne fra indsatserne viser, at der har været succes med 'Spydspidsen'. I perioden frem til juni 2006 har SOF brugt 'Spydspidsen' til 24 unge og i den forbindelse er der etableret et specielt samarbejde om 5 (ud af det samlede antal på 24) med en fast kontaktperson og i et tættere forløb end normalt med 'Spydspidsen'. Af de 24 unge, er 18 kommet i beskæftigelse og 2 er kommet malerlære.

Samarbejdet med Den Økologiske Produktionsskole er foreløbig på et forberedende stadium, mens samarbejdet med Københavnerteamet om en fritidsjobbank ikke er blevet til noget på grund af manglende ressourcer og prioritering hos Københavnerteam.

Samlet set har der været succes med at bruge 'Spydspidsen' til at bringe de unge i beskæftigelse, og i fremtiden bliver det måske også muligt at bruge Den Økologiske Produktionsskole, til at bringe de unge i beskæftigelse eller uddannelse.

4.5 Gadepulsen og målgrupper

Gadepulsen er en del af SOF på Indre Nørrebro og fungerer som en matrikelløs institution med ca. 10 medarbejdere, hvoraf de fleste er gadeplansarbejdere. Gadepulsen har dog særlige lokaler og en fast adresse. Målgruppen er de utilpassede børn og unge. Gadepulsen er nærmere omtalt i et særligt notat fra oktober 2005.

Gadepulsen arbejder med mange forskellige ting i forhold til de utilpassede børn og unge, men de kommer typisk i kontakt med de unge på gaden. I visse tilfælde inviteres de unge ind i Gadepulsens lokaler og derved opstår forskellige grupper af børn og unge i Gadepulsen. I denne sammenhæng skal vi især se på Gadepulsens arbejde med to af disse forskellige målgrupper.

Den ene målgruppe betegnes "klubløse drenge" og omfatter ca. 15 drenge i alderen 14-16 år. Efter aftale med ungdomsklubben Kvisten er denne gruppe drenge blevet "sluset" over i ungdomsklubben på en gang, samtidig med at der fulgte en medarbejder fra Gadepulsen med i den første tid. Det skete i efteråret 2005 og der har været afholdt tre møder med gruppens forældre. Et år efter overflytningen kommer de unge stadig jævnligt i Kvisten og deltager i deres aktiviteter.

Den anden målgruppe betegnes "den nye målgruppe" og omfatter 12-14 unge i alderen 13-15 år. Denne gruppe er altså lidt yngre end de "klubløse drenge". Gruppen tilbydes nogle rammer og aktiviteter, som skal være velegnede til at lette overgangen til klublivet i fx Kvisten. Desuden har man inddraget forældrene en del via møder. Gruppen er endnu ikke overflyttet til en ungdomsklub, men det er hensigten.

Udover arbejdet med disse målgrupper, har Gadepulsen været involveret i andre projekter. Det gælder fx skoleskulerprojektet og samarbejdet med "Spydspidsen" og den nye indsats i Meinungsgade-kvarteret. Disse aktiviteter er omtalt andetsteds.

Det kan konstateres at Gadepulsen arbejder målbevidst på at overføre grupper af utilpassede unge til klublivet med deres egen 'indslusningsmodel'. Deres målgruppe bliver desuden yngre og yngre, som led i at lave en endnu tidligere indsats.

4.6 Familieinddragelse

Det er en vigtig dimension i 10 punktsplanen at inddrage familierne så meget som muligt. På nogle områder er det helt naturligt at inddrage familierne, fx i SOF er familierne altid en del af sagerne. Men der er samtidig mange eksempler på, at det er svært at inddrage familierne i arbejdet med de unge, og i nogle tilfælde svigter familierne helt. Derfor har der været etableret særlige indsatser rettet mod forældre og familier.

I SOF-regi har der været etableret et par indsatser over for problemfamilier. Det ene består i at visitere unge til "Hard Work", som tager sig af unge, som er opgivet af hjemmet. De hjælpes til igen at indgå i skole og fritid med støtte og bistand. SOF har to unge på "Hard Work".

En anden indsats i SOF var at gøre en ekstra indsats over for familier, som allerede er kendt af Børnefamilieteamet og som har store problemer. Denne indsats blev mulig i forbindelse med en særlig bevilling på 2 mill. i 2005. Der har været kontakt med to familier i projektet, men den ene familie har meldt fra. Den anden familie har der været afholdt tværfagligt møde om.

Gadepulsen har især prioriteret forældrearbejdet højt. I forbindelse med deres nye målgruppe har der været afholdt 2 forældremøder. Det drejer sig om en gruppe på 12-14 unge, og ifølge status for projektet er forældrene meget interesseret. Der er imidlertid en tredjedel af forældrene, som bliver kontaktet personligt, fordi de ikke er kommet til forældremøderne. Det nævnes også, at 4 af forældrene har været på en fisketur.

Et andet forældreinitiativ er forældre-netværkscafé, hvor forældrene inviteres til møder, hvor de kan blive orienteret om en række forhold omkring de unge og selv danne netværk med andre forældre. Der var planlagt en række af disse forældre-netværksmøder, og foreløbig har der været afholdt tre forældremøder i Kvisten i perioden april 2005 – april 2006, hvor nærpoltiet bl.a. har deltaget i et par af møderne. Der har ikke været afholdt forældremøder siden april 2006, men ifølge SOFs seneste status har ungdomsklubbens leder overvejelser om at etablere et forældremøde, hvor forældrene kan få et indtryk af, hvordan det går med deres drenge i klubben.

Endelig skal det nævnes, at der har været afholdt undervisning af fædre i IT på Blågårdens IT-bibliotek, hvor fædre kunne få en større forståelse for, hvad deres egne børn bruger computer til. Det er et samarbejde mellem SOF og KFF. Der har været afholdt flere undervisningsaftener, hvor der deltog ca. 12 fædre pr. gang. Nu er undervisningen imidlertid stoppet, fordi biblioteket ikke længere kunne stille ressourcer til rådighed.

Der har altså været en del bestræbelser på at inddrage familierne i arbejdet med at gøre en indsats for de udsatte børn og unge. Det er især SOF og Gadepulsen, der har haft fokus på dette aspekt i forbindelse med 10

punktsplanen. Gadepulsen er tilsyneladende ved at få opbygget et godt forældresamarbejde med den nye målgruppe. Derimod er forældre-netværkscaféen ikke rigtig blevet videreført og IT-undervisningen af fædre er blevet stoppet.

4.7 Brobygning til klubberne

Et vigtigt formål med 10 punktsplanen har været at inddrage flere børn og unge i klubberne på Indre Nørrebro, især de utilpassede børn og unge. Det har i høj grad handlet om at finde nye tilbud og nye former, som kan få tag i disse unge. De vigtigste indsats på dette punkt er Detach og Kvisten samt Gadepulsens samarbejde med Kvisten. Men det er også vigtigt at nævne ”Samtænkning 2” og fritidskampagnen.

”Samtænkning 2” består i en handleplan for at forbedre overgangen mellem skole og klubber. Der er udarbejdet en sådan handleplan – klubkampagnen, og strukturen i de lokale samarbejdsfora er gennemført. Det består bl.a. i at der kommer folk fra klubberne på besøg i skoleklasserne og fortæller om klubberne.

”Samtænkning 2” vedrører alle børn, og er ikke målrettet de utilpassede børn og unge. Disse er imidlertid i fokus i et samarbejde, som er etableret mellem Gadepulsen og Kvisten, om overførsel af unge fra Gadepulsen til klubaktiviteter i Kvisten.

Som nævnt ovenfor er der indgået en formel aftale mellem Gadepulsen og Kvisten om overførsel af børn og unge til Kvisten. Det er allerede sket med ”gruppen af klubløse drenge”, og ifølge tilbagemeldingerne kommer de unge stadig i Kvisten og deltager i aktiviteterne. Der er også planer om at overflytte den nye målgruppe i Gadepulsen – ”den nye målgruppe”, når tiden er moden til det.

En anden meget vigtig indsats for brobygning hedder Den matrikelløse klub ’Detach’, som blev skabt i efteråret 2005. I det første år fra oktober 2005-oktober 2006 er der blevet fokuseret på følgende indsats:

- Brobygning i og omkring Kvisten
- Opsøgende arbejde på gader og pladser
- Synlige aktiviteter i gadebilledet og ved større arrangementer
- Brobygning i og omkring Ry 27
- Målrettet indsats for de 14-17 årige i Meinungsgade

Detach har i sin indledende fase brugt meget energi på at udvikle et fælles værdigrundlag og en fælles forståelse for arbejdsindsatsen, metode og dokumentation. Der er desuden løbende gjort en indsats for at lære samarbejdspartnerne og andre lokale aktører at kende samt at lave en kortlægning af Indre Nørrebro som kan bruges til planlægning af strategiske indsats og dokumentation af det opsøgende og udegående arbejde.

Endelig er der oprettet en hjemmeside med domænet www.detach.dk hvor man kan udbrede kendskabet til projektet, skrive om kommende aktiviteter, lægge billeder ud fra afholdte arrangementer osv. Slutteligt har Detach etableret sig med indretning af bus og trailer og indkøb af rekvisitter til diverse aktiviteter. Det skal også nævnes, at Detach har gennemført et kortlægningsarbejde omkring grupper i kvarteret omkring Meinungsgade. Aktiviteten i Detach har været reduceret noget i efteråret 2006 på grund af personaleudskiftninger. Indsatsen i efteråret har primært været fokuseret på at vedligeholde kontakten med gruppen af unge i Meinungsgade og omkring Kvisten. Derudover har kompetenceudvikling og ansættelse af nyt personale og forberedelse af et opstartsforløb som skal danne fundament for det nye teams indsats og samarbejde også været prioriteret.

Den sidste vigtige indsats for at fremme klublivet er etablering af IT-café i Kvisten. IT-caféen består af to dele. Den åbne del 'Enter' og et undervisningsforløb 'Genstart'.

'Enter' er et åbent tilbud til unge klubløse. Ifølge en evaluering af IT-caféen har 'Enter' siden starten i august 2005 haft et dagligt gennemsnitligt besøg på mellem 30 og 40 unge. De unge registreres med navn, alder og evt. mobil telefonnr, når de kommer i caféen. I løbet af en uge har mindst 70 individuelle unge besøgt Enter. Desuden er ca. halvdelen af de unge, som er kommet i Enter i gennem det første år, blevet medlemmer på Kvisten.

Det er drenge mellem 12 og 18 år med anden etnisk baggrund end dansk. Hovedformålet med Enter har været at nå den målgruppe som typisk ikke kommer i klubberne eller benytter andre fritidstilbud i lokalområdet. At nå de unge som er præget af et dårligt socialt adfærdsmønster og de unge som har behov for en positiv voksenkontakt, samt at nå de unge som kommer fra socialt belastede familier.

Efter det første år kan det konstateres at målet er nået. I det daglige er der kontakt til unge som bruger caféen, med vidt forskellige ønsker og behov. I hverdagen er der fokus på den socialpædagogiske indsats, og IT bruges som middel til at skabe relationer og fællesskaber.

I forbindelse med Enter er der etableret en gruppe som kaldes 'E-plus'. Gruppen består af unge drenge mellem 11- 13 år, som er for unge til at blive medlemmer på Kvisten, men som er meget motiveret for aktiviteter og voksenkontakt. På denne måde bygges der bro mellem Enter og Kvisten. Det kan også nævnes, at etableringen af Enter har betydet, at der nu ikke længere er problemer med unge i biblioteket.

Den anden del af IT-indsatsen i Kvisten er 'Genstart', som er et samarbejdsprojekt med ungdomsskolen om undervisning af unge, der har forladt skolen. Samarbejdet mellem Ungdomsskolen og Kvisten omkring dette projekt har fungeret meget fint. Ledelsen fra de to institutioner har løbende afholdt møder og diskuteret og planlagt forskellige tiltag i IT-caféen.

Genstart benytter ”bagrummet” i dagtimerne og fritidsundervisningen to eftermiddage om ugen. Et par af de unge fra Genstart kommer på Kvistens værksteder om eftermiddagen. Det ville være oplagt for flere af de unge at blive henvist til Genstart, men det er på nuværende tidspunkt ikke lykket, da de unge har benyttet andre skoletilbud. Flere gange i gennem det første år har der imidlertid været problemer med teknikken i IT-caféen. Det har været en udfordring at få løst disse problemer. Der er desværre ikke angivet tal for, hvor mange unge, der benytter ’Genstart’

Der er klart blevet oprustet omkring indsatsen for at få børn og unge inddraget i klubberne på Indre Nørrebro. Det gælder især de utilpassede børn og unge, som hidtil ikke har benyttet klubberne i særligt stort omfang. Detach har været på gaden og været opsøgende over for de unge, men det er uvist hvor mange unge de har fået ”sluset” ind i klubberne. Det er der ikke tal på. Men de har været synlige i gadebilledet og etableret et samarbejde til andre aktører i området. Desuden har Kvistens åbne IT-café tilbud tiltrukket ca. 30 unge, som sikkert ellers ikke ville være kommet ind i klubben. Nogle af disse bliver sandsynligvis rigtige medlemmer af klubben. Endelig har indslusningen af ”de klubløse unge” fra Gadepulsen til Kvisten været et bidrag til flere medlemmer i klubberne.

4.8 Ferieaktiviteter

Ferieaktiviteter er et tilbud til de børn og unger, der i ferien hænger ud på gaden. Der har været tilbudt aktiviteter i alle ferieperioderne siden sommeren 2005, dvs. efterårsferien i 2005, julen 2005, vinterferien i 2006, sommerferien 2006 og efterårsferien 2006.

Som eksempler på ferieaktiviteter kan nævnes, at klubberne i sommerferien var på gaden skiftevis på Blågårds Plads og Guldbergs Plads med en trækvogn fyldt med boldspil, streetbasket m.m. Om aftenen var fodboldbanen ved Blågårds Plads optaget af voksnes fodboldspil, og klubmedarbejderne trak derfor ud i kvarterets gårde, hvor de typisk mødte fem til ti unge og forældre. I den forbindelse blev der spillet fodbold, talt med forældrene og reklameret for den nye IT café i ”Kvisten”. Derudover var der en enkelt dag, hvor en af fritidsklubberne afholdt ”Åben tur til Uggerløse skov” for lokalområdets børn. På turen deltog 15 børn, hvoraf ca. halvdelen var ”klubløse” børn.

I efterårsferien var såvel Detach som klubberne og Gadepulsen på gaden med en masse aktiviteter, herunder den store fodboldturnering i Nørrebrohallen. I juleferien gennemførte Detach i samarbejde med Gadepulsen og Københavner Teamet en fodbold turnering og i vinterferien gennemførte Detach og klubberne, forskellige aktiviteter. Klubberne har koordineret åbne tilbud i klubberne for samtlige ferier.

Der findes spredte evalueringer af ferieaktiviteterne, som det er vanskeligt at tolke noget entydigt på. I nogle af aktiviteterne i klubberne var der få eller ingen gæster. I andre af aktiviteterne deltog kun klubbernes medlemmer. Der er dog eksempler på at nogle af deltagerne i ferieaktiviteterne efterfølgende har meldt sig ind i klubben, fx i RY 27.

Noget tyder på at det er de sportslige aktiviteter, der har samlet flest deltagere, fx til fodbold- og hockeyturneringer. Skøjteløb og ishockeyturnering på Blågårds Plads har også været en succes. Fysisk aktivitet og konkurrencer på åbne pladser er tilsyneladende recepten på mange deltagere. Der er imidlertid ikke oplysninger om, hvor mange børn og unge, der er blevet medlemmer af klubberne i forbindelse med ferieaktiviteterne.

4.9 Sportsaktiviteter

Som nævnt under ferieaktiviteterne, er sportsaktiviteter ret populære blandt børn og unge på Indre Nørrebro. Fodboldturneringerne i Nørrebrohallen er meget velbesøgte. Det samme er hockeyturnering og skøjtebanen på Blågårds Plads, som arrangeres af KFF og kulturhuset Blågården. Disse arrangementer samler alle former for børn og unge, og ikke kun de utilpassede. Det samme er tilfældet med den nye sportshal i Korsgade, som åbnede officielt den 17. november 2006.

Forud for sportshallens åbning har der foregået et større arbejde med at organisere brugen af hallen. I denne sammenhæng er det vigtigt, at hallen også bliver til glæde for børn og unge på Indre Nørrebro, og der især bliver plads til de utilpassede børn og unge. I dette arbejde har flere af aktørerne omkring børn og unge været meget aktive, og bestyrelsens sammensætning viser, at disse interesser har gode muligheder for at blive varetaget. Bestyrelsens formand er lederen af Kvisten. Endnu er det for tidligt at sige noget om sportshallens virkning på de utilpassede børn og unge, men umiddelbart ser det lovende ud.

4.10 Kulturhusarrangementer

Kulturhuset Blågården har i sit virke planlagt en række arrangementer, særligt rettet mod befolkningen på Indre Nørrebro og særligt for børn og unge. Nogle af disse arrangementer er ikke blevet gennemført. Det gælder bl.a. "Høring om utilpassede børn og unge", "børnefødselsdagskoncept" og børnekoncert/fest". Årsagen har ligget i manglende interesse fra politikere, manglende bevillinger og udskiftning i personalegruppen.

Til gengæld har Blågården i perioden fra august 2005 frem til slutningen af 2006 afholdt en række andre arrangementer bl.a. 3 dages Nørrebro Festival i 2005 og 2006, Nytårsarrangement på Dronning Louises Bro, en række såkaldte DiskUteksarrangementer med debat og efterfølgende musik, 9 børneteater/musik forestillinger, skøjtediskuteker og hockeyarrangementer

på isen, et endnu ikke afsluttet brobygningsprojekt, hvor børn fra Indre Nørrebro præsenteres i skøjteklubber, stort fastelavnsarrangement på Blågårds Plads, Counterstrike-turnering i samarbejde med biblioteket, Gadepulsen og Kvisten, fælles skolekoncert for to folkeskoler med cubansk band på Hellig Kors Skole, visning af filmen "Pas på Nerverne" med efterfølgende debat for unge og forældre omkring Blågårds Plads, Skt. Hans arrangement på Blågårds Plads, Børne-Fotomarathon i efterårsferien, tænding af juletræ med godteposer m.v. Alle arrangementer som lever op til ovennævnte formål.

Herudover har Kulturhuset Blågården været initiativtager til gennemførelse af diverse workshops omkring opstarten af Korsgadehallen og deltaget i to fodboldturneringer på Blågårds Plads. Kulturhuset har ligeledes været initiativtager til fælles fejring af Respekt dagen i den nye sportshal med over 600 deltagende børn fra lokale skoler.

Kulturhuset har i forskellige sammenhænge deltaget i møder og løsninger omkring uro på Blågårds Plads samt været med til at skabe forbindelse mellem de ældste unge på Blågårds Plads og Folkets Hus for en eventuel etablering af værested her.

I hverken Kulturhuset Kapelvej eller Verdenskulturcentret på Nørreallé har i perioden deltaget med aktiviteter omkring de utilpassede børn og unge. Kapelvej har gennemført en række børneaktiviteter, men primært for mere velfungerende børn.

I perioden har Blågården med succes ansat en af bydelens unge som fast medarbejder i huset samt begge år i en tre måneders periode en lokal ung ansat i forbindelse med skøjteudlejning.

4.11 Private og frivillige indsatser

Til sidst skal det nævnes, at der eksisterer en lang række private og frivillige indsatser på Indre Nørrebro. Disse er ikke omfattet af denne evaluering, men et par af de vigtigste skal nævnes, fordi de indgår i forskellige samarbejdsrelationer med forvaltninger og institutioner.

Først og fremmest findes der to store boligsociale projekter: Rabarberlandet og Jagtvejsprojektet. De er tilknyttet hver deres del af bydelen og knyttet til hver deres bebyggelse. De samarbejder i vidt omfang med andre frivillige og offentlige instanser omkring børn og unge. Men de har også aktiviteter for voksne.

Blandt Rabarberlandets aktiviteter kan nævnes deres pigeclub og deres lektiecafé. Pigeclubben fik i slutningen af 2005 økonomisk støtte fra SOF, som en del af 2 mill. kroners bevillingen. Rabarberlandet har også drengeklub, som i 2005 blev støttet af SOF. Endelig bør det nævnes, at

Rabarberlandet bruger mange ressourcer på at finde beskæftigelse til de unge i form af forskellige projekter.

Jagtvejsprojektet har også en del underprojekter i deres område. De har forskellige tilbud til børn og unge – både drenge og piger. De har bl.a. gjort en særlig indsats for en gruppe drenge/unge mænd, med at skaffe dem arbejde eller i uddannelse. Jagtvejsprojektet har også været stærkt involveret i indsatsen i Meinungsgade-kvarteret, som omtalt tidligere.

Det skal nævnes, at Jagtvejsprojektet fik økonomisk støtte fra SOF i forbindelse med 2 mill. kroners bevillingen i 2005. Midlerne blev brugt til opfølgende arbejde i området for at få fat i nogen af dem, der har brug for projektets tilbud.

En tredje indsats der er værd kort at nævne, er "Spiderhouse" og Fædregruppens indsats i nogle lokaler i Ågården på Rantzausgade. Det er et frivilligt projekt, som har fået særlig økonomisk støtte fra Københavns Kommune. Udover "spiderhouse", som nærmest er en fritidsklub, omfatter aktiviteterne en del sport i klubben Nørrebro. Endelig er der gadeplansarbejde knyttet til Fædregruppen.

I efteråret 2006 er "Spiderhouse" og Fædregruppens indsats blevet evalueret, og Styregruppen for 10 punktsplanen har foreslået at aktiviteterne videreføres, bl.a. som fritids- og ungdomsklub i regi af Kvisten.

Til sidst skal nævnes "Safe Street" puljen eller Café Rustpuljen, som er et privat initiativ efter mordet på Café Rust. Der har været arrangeret optimistjollesejls på Peblingesøen i sommeren 2006. Ifølge en evaluering af projektet har ca. 65 børn (både drenge og piger) i alderen 10-14 år deltaget i sejlaktiviteterne. På grund af aljevækst i søen kom aktiviteterne ikke i gang efter sommerferien 2006. I stedet er sejlklubbens lokaler og redskaber stillet til rådighed for Gadepulsen.

4.12 Opsummering

Indsatsen på Indre Nørrebro i tilknytning 10 punktsplanen består af en lang række enkeltindsatser, hvoraf en del er blevet evalueret af projekterne selv. Der er imidlertid også en del af indsatserne, som ikke er blevet evalueret, men hvor der blot foreligger nogle notater om status på indsatsen.

Selv om det følgende kapitel handler om samarbejde, er der medtaget nogle samarbejdsfora og samarbejdsprojekter i dette kapitel, bl.a. SSP og Ungeforum. Blandt de meget brede samarbejdsindsatser indtager SSP og Ungeforum en særstilling. Det lokale SSP er et formelt forum, som også findes i andre bydele, mens Ungeforum er noget særligt for Indre Nørrebro. Det konkluderes at SSP fungerer med mange deltagere, men med varierende indsats. Flere deltagere synes SSP er lidt passivt i denne periode.

Ungeforum forsøger at finde en ny form med faglige arrangementer, mens andre ønsker, at det skal udvikle sig til et bredere borgerforum.

Der findes flere brede samarbejdsarrangementer på Indre Nørrebro, fx fritidskampagnen, Nørrebro Festival og Nytårsaften på Dr. Louises Bro, som har til formål at sætte fokus på indsatserne på Indre Nørrebro. Disse arrangementer er nu i fast gænge og der er som regel mange deltagere. I de seneste par år har Indre Nørrebro Puljen været et godt supplement til samarbejdet, fordi det har været en "gulerod" for samarbejdet. Det vurderes at være værdifulde aktiviteter for børn og unge på Indre Nørrebro.

Der er etableret særlige indsatser for at tackle problemerne med udsatte børn og unge tidligere. De tre nævnte indsatser er alle foregået i et samarbejde mellem SOF og BUF. Evalueringer af indsatserne viser, at der på den ene side er skabt en kontakt mellem SOF og skoler eller institutioner i forbindelse med "bedre samspil" og skoleskalker-projektet. Men på den anden side er der ikke påvist store konkrete resultater i form flere socialpædagogiske fripladser eller reduceret skoleskalkereri.

Der har været iværksat flere indsatser for at skaffe de unge i beskæftigelse eller uddannelse. Ungdommens Uddannelsesvejledning har været det vigtigste instrument, men SOF og Gadepulsen har også deltaget i indsatsen. Det har været en succes med de unge, der er blevet visiteret til 'Spydspidsen', idet næsten alle er kommet i beskæftigelse eller i lære.

Der har også været en del bestræbelser på at inddrage familierne i arbejdet med at gøre en indsats for de udsatte børn og unge. Det er især SOF og Gadepulsen, der har haft fokus på dette aspekt. Gadepulsen er tilsyneladende ved at få opbygget et godt forældresamarbejde med den nye målgruppe. Derimod er forældrenetværkscaféen ikke rigtig blevet realiseret og IT-undervisningen af fædre er blevet stoppet.

Der er klart blevet oprustet omkring indsatsen for at få børn og unge inddraget i klubberne på Indre Nørrebro. Det gælder især de utilpassede børn og unge, som hidtil ikke har benyttet klubberne i særligt stort omfang. Detach har været på gaden og været opsøgende over for de unge, men det er uvist, hvor mange unge de har fået "sluset" ind i klubberne. Det er der ikke tal på. Desuden har Kvistens åbne IT-café tilbud tiltrukket ca. 30 unge, som sikkert ellers ikke ville være kommet ind i klubben. Endelig er der ved at ske noget i Meinungsgadekvarteret, hvor flere unge nu har meldt sig ind i RY 27.

Der findes spredte evalueringer af ferieaktiviteterne, som det dog er vanskeligt at tolke noget entydigt på. I nogle af aktiviteterne i klubberne var der få eller ingen gæster. I andre af aktiviteterne deltog kun klubbernes medlemmer. Der er dog eksempler på at nogle af deltagerne i ferieaktiviteterne efterfølgende har meldt sig ind i en klub. Der er imidlertid ikke oplysninger om, hvor mange børn og unge, der er blevet medlemmer af klubberne i forbindelse med ferieaktiviteterne.

Sportsaktiviteter er tilsyneladende ret populære blandt børn og unge på Indre Nørrebro. Fodboldturneringerne i Nørrebrohallen er meget velbesøgte. Det samme er hockeeturnering og skøjtebanen på Blågårds Plads, som arrangeres af KFF og kulturhuset Blågården. Disse arrangementer samler alle former for børn og unge, og ikke kun de utilpassede. Det samme er tilfældet med den nye sportshal i Korsgade, som åbnede officielt den 17. november 2006. Endnu er det for tidligt at sige noget om sportshallens virkning på de utilpassede børn og unge, men umiddelbart ser det lovende ud.

Kulturhuset Blågården har planlagt en række arrangementer for børn og unge, men nogle af disse arrangementer er ikke blevet gennemført p. gr. af manglende interesse fra politikere, manglende bevillinger og udskiftning i personalegruppen. Til gengæld har Blågården i perioden fra august 2005 frem til slutningen af 2006 afholdt en række andre arrangementer i samarbejde med andre, ligesom det har været initiativtager til gennemføre workshops omkring opstarten af Korsgadehallen. Endelig har Kulturhuset deltaget i møder og løsninger omkring uro på Blågårds Plads.

Den samlede vurdering af enkeltindsatserne på Indre Nørrebro er, at der har været mange gode indsatser og initiativer, men en del af det er ikke blevet til noget. Årsagerne hertil er mange, men manglende ressourcer og strukturændringer er nogle af dem. Desværre mangler der også dokumentation for nogle af indsatserne, fx hvor mange der er blevet meldt i klubber eller andre aktiviteter i forlængelse af fritidskampagner og ferieaktiviteter. Men samarbejdet omkring enkeltindsatserne har generelt været positivt og Indre Nørrebro-puljen har været en "gulerod" for samarbejdet.

5 Samarbejde og videndeling

I dette kapitel vil vi beskæftige os med samarbejde og videndeling på Indre Nørrebro. Det drejer sig primært om hvem der samarbejder med hvem og om hvad. I beskrivelsen indgår de forskellige aktører i samarbejdsprocessen, bl.a. forvaltningerne, klubberne, politiet og de frivillige/boligsociale projekter.

5.1 Socialforvaltningen

Socialforvaltningens arbejde er en vigtig del af den styrkede indsats overfor utilpassede børn og unge. Forvaltningens samarbejde med de andre aktører i bydelen er derfor central, og man deltager herfra over en bred kam i varierende samarbejdsrelationer. Det er den generelle opfattelse fra Socialforvaltningens side, at der er mange gode tværfaglige samarbejdsflader. Dette kan ikke kun tilskrives 10-punktsplanen, men måske i højere grad reminiscenser fra bydelsforsøget, hvor mange kontakter stadig er aktive. Og netop tendensen til at holde fast i og gøre brug af gamle tidligere officielle kontakter beskrives som noget særegent for Nørrebro.

Der eksisterer nok et stort drive mod tværfagligt samarbejde på tværs i bydelen, men det er også opfattelsen fra Socialforvaltningen, at handlemulighederne indenfor en formaliseret ramme er blevet bedre. Der er ganske enkelt fra alle niveauer i forvaltningerne et stort fokus på tværfagligt samarbejde.

I forhold til indsatsen overfor utilpassede børn og unge kan samarbejdet groft deles mellem på den ene side det almindelige og lovpligtige arbejde, med underretninger fra aktører i området omkring børn og unge med problematiske forhold, samt opfølgninger på disse underretninger. På den anden side ligger gadeplansarbejdet, og særligt samarbejdet med andre aktører i bydelen omkring håndteringen af de utilpassede børn og unge, som laver uro på gaden.

I henhold til Servicelovens § 35 bør der ske underretning til Socialforvaltningen, når børn og unge viser åbenbare tegn på at de ikke trives, begyndende fejludvikling, fysisk forsømmelse eller bekymrende ændringer i barnet eller den unges adfærd. Og i henhold til Servicelovens § 35 skal der ske underretning, når man ser tilfælde, hvor barnet eller den unges udvikling, trivsel og sundhed er truet.

Dette lovfæstede samarbejde mellem Socialforvaltning og andre aktører i området har imidlertid været kilde til en del samarbejdsvanskeligheder, hvilket i særdeleshed er knyttet til opfattelsen af, at den omvendte oplysningspligt ikke gælder, dvs. at man fra Socialforvaltningen informerer om, hvad der videre sker med barnet eller den unge, som var genstand for

underretningen. Denne opfattelse, som er kommet til udtryk fra nogle institutionsledere, har lagt pres på Socialforvaltningen.

Herfra oplever man at mange af de samarbejdsvanskeligheder, der bliver udtrykt, grunder i misforståelser og manglende viden om procedurerne i forbindelse med underretninger samt de eksisterende krav til børnene og de unges retssikkerhed fra institutionernes side. I forbindelse med arbejdet med 10-punktsplanen har man derfor fra Socialforvaltningens side taget initiativ til at genoptrykke en vejledning og handleguide "Det tværfaglige samarbejde vedrørende børn og unge, der har brug for støtte eller udsættes for omsorgssvigt". Manualen er blevet sendt til samtlige skoler og institutioner i bydelen, og den er blevet fulgt af et mundtligt oplæg ude i institutionerne.

Fra Socialforvaltningens side er man tilfreds med den udarbejdede handleguide og den mundtlige information ude i institutionerne, men man er også klar over, at man skal blive bedre til at sende den lovpligtige kvitteringsskrivelse rettidigt, om at man behandler sagen.

Men det er ligeså afgørende at institutionerne forstår at Socialforvaltningen forvalter børnenes og de unges retssikkerhed, og at det ikke handler om at holde nogen udenfor. Man skal omgås personfølsomme oplysninger med omhu. Fra Socialforvaltningens side opfordrer man imidlertid institutionerne til at søge samarbejde med forældrene, og af den vej måske opnå samtykke til at få indsigt i barnets eller den unges problem. Tavshedspligten er ikke til diskussion. Den er en præmis for arbejdet med børn og unge. Men det er også opfattelsen fra Socialforvaltningens side, at man kan lære at leve og arbejde med den.

Til trods for den forbedrede kommunikation omkring rettigheder og procedurer, så oplever man dog stadig fra Socialforvaltningens side, at der kan være nogle samarbejdsvanskeligheder i forhold til skoler og institutioner. Det kommer også til udtryk i forbindelse med problematikken omkring socialpædagogiske fripladser, hvilket til dels skyldes den strukturelle omlægning i forvaltningerne, hvor Ydre og Indre Nørrebro er blevet slået sammen. Men uenigheden skyldes også, ifølge Socialforvaltningen, at institutionerne ikke har sat sig godt nok ind i reglerne omkring tildelingen af socialpædagogiske fripladser, og derfor bl.a. ofte glemmer at inddrage forældrene inden de kontakter socialforvaltningen. Her kan der ofte opstå "knas på linien", som det udtrykkes.

Socialforvaltningens gadeplansarbejde er den afdeling, som er blevet pålagt en helt særlig opgave i forbindelse med 10-punktsplanen. Gadeplansarbejdet har på den ene side en koordinerende enhed, og på den anden side Gadepulsen, som er et opsøgende gadeteam. Generelt er Gadepulsens samarbejdsrelationer meget varierede. De har mandat til at søge de samarbejdsrelationer, som de føler der er behov for, i forhold til at løse deres opgave. Samarbejdsrelationer skabes også ofte, for at hjælpe andre

med viden, erfaring og redskaber der kan være brugbare i arbejdet med utilpassede børn og unge.

Gadeplansarbejderne samarbejder i første omgang med sagsbehandlere i Børnefamilieteamet i forbindelse med unge med konkrete sager. Her har det bl.a. handlet om en intensiv indsats overfor specifikke familier med store problemer. Målet er en helhedsorienteret indsats for herved at få udarbejdet handleplaner for de enkelte personer i familien, hvor børnene endvidere skal understøttes i brug af almindelige tilbud i bydelen. Dernæst har man arbejdet på at styrke den fælles sociale indsats i forbindelse med unge som fremstilles i dommervagten og varetægtsfængsles. Endelig har Gadepulsen arbejdet for en styrket beskæftigelsesindsats overfor de utilpassede unge. I denne forbindelse er der også etableret et samarbejde til Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Socialforvaltningens gadeplansarbejde er endvidere i færd med i samarbejde med BUF samt Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen at udvikle en lokalt borgerrettet rådgivning i stil med det eksisterende servicebutikskoncept. Her skal der både samarbejdes med gadeplansarbejdere, sundhedsplejersker, skoler, vejledere, jordemødre, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens jobguider. Et andet eksempel på et lignende samarbejde på tværs af forvaltningerne er den uddannelsesgruppe, der er nedsat i tilknytning til bl.a. projekterne Hard Work og Kort Snor. Denne uddannelsesgruppe mødes hver anden uge, hvor man udveksler erfaringer og udtænker nye metoder.

I forhold til gadeplansarbejdets samarbejde med de konkrete institutioner under BUF, så står samarbejdet mellem Gadepulsen og Kvisten som en central akse i indsatsen for at få indslusset utilpassede unge i det etablerede klubtilbud. Fra Socialforvaltningens perspektiv er samarbejdet mellem Gadepulsen og Kvisten et godt eksempel på, at der er kommet bedre muligheder for at samarbejde indenfor en formaliseret ramme, hvor både nærpolitiet og den kriminalpræventive enhed også har været inddraget. Et sådan samarbejde ville ikke tidligere være blevet afviklet, fordi det simpelthen havde været for svært at få stablet på benene.

Det forbedrede samarbejde omkring de utilpassede unge, betyder at Gadepulsen endelig kan opfylde sit eget succeskriterium og være brobygger til etablerede institutioner. Dette var ikke muligt før revideringen af klubbernes arbejdsopgaver. Socialforvaltningens gadeplansarbejde deltager endvidere i det koordinerende samarbejde mellem Gadepulsen og klubbernes fælles opsøgende arbejde – den matrikelløse klub Detach. Aktuelt er også Gadepulsen engageret i området omkring Meinungsgade, hvor man indgår i samarbejde med bl.a. Detach, Legepladsen, politiets kriminalpræventive medarbejder, koordinatoren fra BUF samt en repræsentant fra Lejerbo. Socialforvaltningen mener klart at 10-punktsplanen har haft en stor betydning for gadeplansarbejdet. Arbejdsfordelingen mellem Socialforvaltningens gadeplansarbejde og klubbernes er blevet tydeligere.

5.2 Børne- og ungeforvaltningen

BUF spiller en stor rolle i udmøntningen af 10-punktsplanen. Det gør sig i særlig grad gældende for klubberne, hvorfor disse behandles særskilt senere i kapitlet. Det er generelt holdningen at det tværfaglige samarbejde i bydelen fungerer godt. Der er megen villighed og engagement fra de forskellige aktørers side til at samarbejde. Der er kommet dialog om behov og problemer set fra forskellige perspektiver, og det betyder bl.a., at man bliver i stand til at reagere hurtigere og mere effektivt.

Indenfor egen forvaltning er den primære indsats i forsøget på et styrket samarbejde såkaldte Samtænkning 2. "Samtænkning 2" er en videreførelse af strukturen for samtænkning mellem skole og fritidshjem, og således etablering af et formaliseret samarbejde mellem skole og fritidsklub samt skole og ungdomsklub på Indre Nørrebro. Målet er at forbedre samspillet mellem skoler og fritids- og ungdomsklubber samt SOF for derved at styrke det forebyggende sociale arbejde.

BUFs samarbejde med Socialforvaltningen gælder først og fremmest bestræbelsen på et bedre samspil om den konkrete udmøntning af handleplaner. De konkrete tiltag i forbindelse med denne indsats er allerede beskrevet i forbindelse med gennemgangen af Socialforvaltningen ovenfor.

Fra centralt hold i BUF er holdningen, at samarbejdet mellem institutionerne og Socialcenteret har udviklet sig meget forskelligt i løbet af 2006. Det kan virke som om det er tungere at igangsætte et samarbejde med Socialcenteret om et barn eller en families sag. Dernæst kan den enkelte sagsbehandlers tilgang til en sag være vigtigere for en sag, end overordnede principper. Endelig skal det nævnes, at det er sjældent at en fritidsinstitution kontaktes af en medarbejder fra socialcenteret. Problemstillingen kan være begrundet i begrænsede muligheder for pædagogisk friplads, men det er ikke synligt, hvad der er baggrunden.

Både for skolerne og klubberne gælder det, at der hersker stor variation i opfattelsen af samarbejdet på tværs af bydelen. Skolerne deltager i et generelt samarbejde mellem skolerne i bydelen, og dette samarbejde fungerer rigtigt godt. Man samarbejder i det daglige omkring skolevejledningen og man samarbejder med fritidsinstitutionerne i skolernes nærområde. I det hele taget tænkes børnenes skole- og fritidsliv i stigende grad sammen.

Som øvrige institutioner er skolerne lovbundet i samarbejde med Socialforvaltningen omkring underretninger. Vurderingen af samarbejdet generelt og dette særlige initiativ til forbedret samarbejde er stærkt svingende fra den ene skole til den anden. På den ene skole mener lederen ikke, at det er lykkedes at styrke samarbejdet med Socialforvaltningen. Problemet gælder primært manglende kontinuitet i staben af

sagsbehandlere, som gør at meget af kommunikationen mellem Socialforvaltning og skoler bliver mistet, forsinket og derfor også forringet.

Mens den ene skole virker negativ og indadvendt i forhold til samarbejdet, så oplever den anden skole sig selv som en aktiv deltager og iværksætter i forhold til lokalsamfundet. Skolelederen her har en bred samarbejdsflade, såvel i formel som uformel forstand. Her er man anderledes positiv stemt overfor samarbejdet omkring underretninger med Socialforvaltningen. Der er forståelse for at Socialforvaltningen må holde fast på regler om retssikkerhed. Lederen oplever at Socialforvaltningen har skærpet reglerne og at man nu kun tager sager op, hvor der er indberetninger, i modsætning til tidligere, hvor man havde et bredere og mere fleksibelt samarbejde med Socialforvaltningens sagsbehandlere, og hvor man også havde mere fokus på grupper.

Holdningen fra skolelederen er, at man har et rigtigt godt samarbejde med Socialforvaltningen, hvilket bl.a. skyldes, at man i de sidste 5-6 år har samarbejdet med de samme personer, hvor der er udviklet en god kemi. En vigtig del af dette samarbejde går i forhold til Socialforvaltningens gadeplansarbejde, Gadepulsen, hvem man bl.a. også benytter, hvis man har elever som ikke passer skolen. Aktuelt har man bl.a. også opstartet et mere formelt samarbejde med Gadepulsen om en lektiecafe, hvor Hellig Kors Skolen stiller lærere til rådighed.

5.3 Ungdommens Uddannelsesvejledning

Ungdommens Uddannelsesvejledning vurderer at samarbejdet i bydelen er blevet styrket. Netværkene på tværs af bydelen er blevet tættere med årene siden bydelsforsøgene. Og denne proces, hvor netværkene fortættes, ses som afgørende både for det daglige praktiske arbejde og for de unges skyld. Netværket, som både kan være formelt og uformelt, gør videndeling og koordinering muligt, hvilket i sidste ende betyder, at den unge ikke fanges imellem fire forskellige instanser, som alle vil hjælpe.

I Ungdommens Uddannelsesvejledning har man en yderst pragmatisk indstilling til samarbejdsrelationer. Det er ganske enkelt ikke muligt at vejlede unge, hvis man ikke kender til aktører eller for den sags skyld kan henvise til dem. Derfor sætter man en dyd i at vedligeholde de givtige relationer, som opbygges gennem årene. Problemet er, at når man fra politisk hold ændrer strukturerne, så efterlades vigtige samarbejdsrelationer i et tomrum.

Ungdommens Uddannelsesvejledning har generelt et samarbejde kørende med skolerne i området. Vejledningen er på nuværende tidspunkt blevet centraliseret, således at vejlederne ikke længere sidder ude på skolerne. Fra andre aktører i bydelen ser man ikke denne ændring som en udelukkende positiv udvikling i forhold til at give de unge optimal vejledning, idet vejledningen kommer længere væk fra de unges dagligdag i skolerne.

Overordnet og i forhold til 10-punktsplanen så er holdningen fra Ungdommens Uddannelsesvejledning, at samarbejdet med klubberne er blevet styrket, særligt hvad angår Kvisten. Men det understreges også, at det tager tid før arbejdet med at ændre Kvisten for alvor indlejres i bydelen. Det er ikke bare gjort med et lederskifte, eller at man længere oppe i systemet omfordeler nogle ressourcer og planlægger nye arbejdsopgaver.

En særlig del af vejledningsindsatsen i forhold til skolerne er 'Fælles Ansvar', som er et samarbejde mellem Ungdommens Uddannelsesvejledning og Socialforvaltningen. Fælles Ansvar opfattes af Ungdommens Uddannelsesvejledning som ikke bare en utrolig vigtig indsats for at få unge i arbejde, men også som det vigtigste netværk. I øjeblikket er det reduceret til en art uformelt netværk, da den formelle ramme er blevet svækket på grund af den nye forvaltningsstruktur.

5.4 Kultur- og Fritidsforvaltningen

Fra KFFs side er holdningen til 10-punktsplanen præget af den særlige rolle, der fra politisk side er dikteret. Der har ikke været ansat en særlig koordinator og det har påvirket både omfanget og kvaliteten af samarbejdsrelationerne. KFF er generelt en aktiv forvaltning med mange aktiviteter på Indre Nørrebro, men man har fra KFFs side ikke villet forpligte sig til at tage sig særligt af de utilpassede børn og unge. Kulturhusene skal lave kulturarbejde, og ikke socialt arbejde. Eller som lederen af Kulturhuset på Blågårds Plads formulerer det, så skal kulturaktiviteter ikke primært have som formål at integrere, men derfor må det godt være en følgevirkning af aktiviteterne. Forvaltningens aktiviteter er for alle, men i den sammenhæng kan man blot håbe, at også de utilpassede deltagere.

KFF har ikke de store formelle samarbejdsflader i forhold til de to øvrige forvaltninger i 10-punktsplanen. Der er dog blevet igangsat enkelte projekter i samarbejde med SOF og BUF, fx fodboldturneringer. Men repræsentanten for KFF lægger vægt på deltagelsen i uformelle netværk og betydningen heraf. I hans netværk indgår både beboere, foreninger, organisationer, partier, velmenende enkeltpersoner m.m. Det er i hans optik et netværk med stor betydning. Det er vigtigt at dyrke det uformelle netværk, for det er det som tager over, når det formelle ikke længere er tilstrækkeligt.

5.5 Samarbejde med de frivillige og boligsociale projekter

Holdningen til de frivillige og boligsociale projekter fra Socialforvaltningens side er præget af en stor grad af pragmatisme. Hvis et projekt virker, så samarbejder man gerne. Konkret har man bl.a.

samarbejdet med det boligsociale projekt Rabarberlandet omkring beskæftigelsesindsatsen overfor unge i Nørrebro Skaber Job. Der udtrykkes respekt for projekterne, som generelt samler børn op som ellers ville rende på gaden. Men generelt er opfattelsen dog, at der mangler kontrol og kontinuitet i de frivillige projekter. Og særligt kontinuitet er vigtig, når man arbejder med børn og unge. Det er opfattelsen, at de frivillige generelt lever deres eget liv, men at de også lige pludselig kan være borte. Det kan gøre det svært for en offentlig instans at samarbejde med disse om længerevarende ting.

Fra centralt hold i BUF samarbejdes der med de frivillige og boligsociale projekter, bl.a. som det blev nævnt i forbindelse med indsatsen omkring Meinungsgade, hvor Jagtvejsprojektet og Lejerbo er vigtige samarbejdspartnere. Derudover deltager man også i møder med koordinerende medarbejdere i de frivillige og boligsociale Projekter, som "Spiderhouse", Rabarberlandet, Jagtvejsprojektet og Culture Kidz. Hvis der er behov for det, så hjælper man også gerne med til at koordinere eksempelvis lektiehjælp i de frivilliges regi.

Der er dog også opfattelsen fra BUF, at det principielt kan være problematisk at samarbejde med de frivillige og boligsociale projekter. Som offentlig instans har man manglende viden og overblik over deres aktiviteter. Man har ikke mulighed for at kontrollere dem, hvorfor det er svært at koordinere den offentlige indsats i forhold til disse projekter. I denne henseende mangler de mulighed for at opnå offentlig legitimitet. Dertil kommer at de frivillige projekter mangler "beskyttelse" fra et bagland, som berettiger deres eksistens.

Holdningen til de frivillige og boligsociale projekter er fra KFFs side præget af ambivalens. De er ikke inkluderet i 10-punktsplanen, men de er alligevel en del af løsningen. Man har ikke kunnet inddrage dem direkte i 10-punktsplanen, fordi de frivillige projekter er uigennemskuelige. Det er imidlertid vigtigt for den fremtidige indsats overfor børn og unge, at man også koordinerer de frivillige tiltag.

Styregruppen for 10-punktsplanen besluttet at indstille til de involverede forvaltninger, at det frivillige projekt, "Spiderhouse", integreres i et offentligt fritidstilbud. Med en vis omorganisering er det blevet foreslået at "SpiderHouse" skal etableres som henholdsvis fritidsklub og ungdomsklub i regi af BUF og Kvisten.

5.6 Forvaltningernes samlede vurdering

Det er i særlig grad i forvaltningerne, at man kan se en styrkelse af samarbejdet i forbindelse med 10-punktsplanen. Det er således et konkret initiativ i forbindelse med 10-punktsplanen, at der er blevet nedsat en styregruppe bestående af BUF, SOF og KFF med hertil knyttede koordinatore fra henholdsvis BUF og SOF.

Fra de forskellige forvaltninger bliver der givet udtryk for forskellige vurderinger af 10-punktsplanens betydning, både i forhold til den konkrete udvikling og målsætning om at give hjælp til utilpassede børn og unge, men også i forhold til om 10-punktsplanens virkemidler har virket befordrende på samarbejdet på tværs af bydelen.

Det er holdningen fra Socialforvaltningens side, at det er vigtigt at ordningen med fast tilknyttede koordinatore til arbejdet med de utilpassede børn og unge fortsætter. Det har været 10-punktsplanens vigtigste bidrag. 10-punktsplanen har betydet et mere bredt engagement i den fælles opgave med de utilpassede børn og unge. Den har også betydet et mere koordinerende overblik over bl.a. andre relevante aktører i bydelen og deres ressourcer. Det tværfaglige samarbejde er blevet bedre og der er skabt mere synlighed omkring hinanden. I den proces har man bl.a. både fået be- og afkræftet nogle fordomme. Det er imidlertid mest i det små at 10-punktsplanen har gjort en forskel, for i det store og hele gør folk som de plejer.

Fra det koordinerende niveau i BUF er man ikke i tvivl om, at 10-punktsplanen har haft en vigtig betydning i forhold til at forbedre samarbejdsrelationerne i bydelen omkring håndteringen af utilpassede unge. Og i denne sammenhæng er man heller ikke i tvivl om, at det er på klubområdet at samarbejdet i særlig grad er blevet forbedret.

Fra Ungdommens Uddannelsesvejlednings side er opfattelsen af 10-punktsplanen præget af en smule tvivl. Man ser generelt en positiv udvikling på Indre Nørrebro, men man er ikke sikker på, at det er 10-punktsplanen, som har gjort en forskel, for der sker i forvejen rigtig mange ting på Nørrebro. 10-punktsplanen har muligvis bidraget til mere netværk og særligt en bedre koordination. Koordinatorerne har betydet, at der er kommet en organiseret fælles ramme på tværs af de gamle netværk. Ungdommens Uddannelsesvejledning lægger også vægt på 10-punktsplanens betydning i forhold til et forbedret samarbejde med klubberne. I denne sammenhæng understreges særligt lederskiftet i Kvisten.

KFFs forhold til 10-punktsplanen er præget af den særlige rolle, som det politisk er bestemt. KFF deltager med et medlem i styregruppen, men har ingen koordinator og stiller ingen penge til rådighed. Holdningen til denne konstruktion fra KFFs styregruppemedlem er, at dette udgør et problem. Man skal på den ene side deltage i løsningen af problemer, men der er på den anden side ikke sat midler af til denne indsats.

Holdningen generelt til 10-punktsplanen fra KFF er, at den har styrket samarbejdet på tværs af bydelen. Tidligere var tilstanden præget af at alle modarbejdede hinanden, og en uvilje overfor samarbejde, der kom helt oppe fra rådhuset og gik ned gennem forvaltningerne til de forskellige institutioner og videre ud til børnene og borgerne. I denne sammenhæng mener man, at det er koordinatorene som har haft den største betydning for

de forbedrede samarbejdsmuligheder. Her understreges det særligt, at denne indsats bevirker en større grad af nytænkning i forhold til udveksling af erfaringer og arbejdsmetoder. Dernæst understreges koordinatorenes betydning for opfølgning af styregruppens beslutninger. I det hele taget er det opfattelsen fra repræsentanten i KFF at 10-punktsplanen i et eller andet omfang må fortsætte.

5.7 Klubberne

I forbindelse med 10-punktsplanen er klubberne blevet fremhævet, som en central del af en styrket indsats overfor utilpassede børn og unge. Der er generelt enighed blandt de interviewede klubledere om, at 10-punktsplanen har betydet, at klubberne står mere centralt i det tværfaglige arbejde i bydelen, og deres arbejdsopgaver og ansvarsområder står tydeligere beskrevet i forhold til Socialforvaltningen. Der er dog stor forskel på, hvorledes de enkelte klubber har fortolket og forvaltet den ændrede arbejdsopgave i forhold til det større fokus på utilpassede børn og unge.

Klubberne på Indre Nørrebro samarbejder først og fremmest med hinanden. Alle klubledere med i Klubbydelsforum. Forumet består af ledelsesrepræsentanter fra bydelens klubber samt distriktsmedarbejderen. Forumet har til opgave at formulere principper for organiseringen af klubbernes samarbejde samt principper for fordelingen af lokalpuljens budgetmidler, for herigennem at sikre at børn og unge på Indre Nørrebro tilgodeses. Forumet ser sig selv som et fremadrettet og handlingsorienteret forum, der formulerer faglige problemstillinger med udgangspunkt i klubbernes samarbejde. Forumets aftaler er forpligtende, og skal ses som en kontrakt klubberne imellem omkring arbejdet med bydelens børn og unge.

Klubbydelsmøder afholdes en gang om måneden og går på skift i klubberne. Klubbydelsforum har bl.a. udarbejdet en fælles indsatsplan, den såkaldte bydelsplan, der giver en oversigt over de aktuelle klubber og aktiviteter på Indre Nørrebro, karakteristik af bydelen og dens beboergruppe, de formelle samarbejdspartnere, klubbernes aktuelle indsatsområder, samt de fremtidige opkvalificeringsbehov.

Det vurderes at samarbejdet mellem klubberne generelt fungerer godt, men også at man deltager på forskellige præmisses, med forskellige ressourcer til rådighed, og at man som klub kan være mere eller mindre aktiv på forskellige områder. Disse forskelle i præmisses, ressourcer og aktivitetsfokus afspejler sig bl.a. i forskelle imellem klubberne hvad angår sammensætningen af deres ungegruppe og klubbens geografiske placering i bydelen. Der er således en verden til forskel mellem Kvisten i det generelt belastede område med meget alment socialt boligbyggeri omkring Gartnergade og Blågårdsplads på den vestlige side af Nørrebrogade og Skt. Johannesgården i det noget mere velhavende kvarter med ejerlejligheder med udsigt over søerne på den østlige side af Nørrebrogade. Men fra ingen af klubberne betragtes eller udtrykkes disse forskelle som et problem, og

som sådan underbygger forskellene nærmere en arbejdsdeling mellem klubberne.

Et særligt samarbejde imellem klubberne på Indre Nørrebro er den matrikelløse klub Detach. Det er fra centralt hold bestemt, at klubberne skal revidere deres budget og omfordele en andel af deres midler til opsøgende gadeplansarbejde for herigennem at få kontakt til de utilpassede unge på gaden. En del af disse midler er i samarbejde blevet investeret i det fælles udgående opsøgende team, Detach, i form af en bus som kører rundt i bydelen og prøver at engagere de unge, som på den ene eller anden måde kan være anledning til uro i et område. Detach er forankret i Kvisten og herfra ledes aktiviteterne og her har Detachs medarbejdere deres daglige base.

Udover Klubbydelsforum er der stor forskel på, hvad man som klubleder engagerer sig i, og hvilken betydning man tillægger samarbejdet i mere brede formaliserede fora, som eksempelvis SSP, Ungeforum og arbejdsgrupper herunder. Alle klubber har en repræsentant i SSP-lokaludvalget, hvori der en gang om måneden afholdes møder. Deltagelse i disse fora er ikke forpligtende, og deltager man som klub heri, er det langt fra altid for det formaliserede samarbejdes egen skyld. Det er en udbredt opfattelse ikke bare blandt klubledere, men også blandt andre aktører i bydelen, at samarbejdet i SSP og Ungeforum er trægt og præget af for megen snak. Det formaliserede samarbejde i disse fora fungerer imidlertid ofte som leverandør til det uformelle netværk samt til information, så man er opdateret på hvad der sker i området. Det uformelle netværk, som kan bruges efter behov, fylder i denne forstand en stor del i klubbernes beskrivelse af deres samarbejdsrelationer.

Klubbernes samarbejde med Socialforvaltningen står som et vigtigt element i 10-punktsplanen. I forhold til de utilpassede unge er der to centrale aspekter af dette samarbejde. Der er for det første det almindelige samarbejde omkring underretninger fra institution til forvaltning samt respons fra forvaltning til institution. For det andet er der i henhold til 10-punktsplanen et særligt samarbejde mellem Socialforvaltningens og klubbernes gadeplansarbejde med det formål at indsluse utilpassede unge i klubberne.

Klubbernes samarbejdsrelationer forekommer i høj grad på et konkret niveau i forhold til dagligdagen. Her tager samarbejdet ofte udgangspunkt i konkrete grupperes behov, konkrete projekter og konkrete problemstillinger. Og her bliver mikset mellem formelle og uformelle samarbejdsrelationer endnu mere intenst, fordi man i dagligdagen bruger man de virkemidler, som er for hånden. Alle klubber er aktive. De er engagerede i deres nærområde med de institutioner, beboere og problemer, som dette nærområde nu har.

Klubsituationen på Indre Nørrebro var en vigtig del af årsagen til at 10-punktsplanen overhovedet blev søsat. Det var en generel holdning, at

klubberne ikke gjorde nok i forhold til de utilpassede børn og unge i bydelen. Opfattelsen var at klubberne havde for meget fokus på deres egen institution, hvilket både resulterede i et manglende samarbejde klubberne imellem, men også en manglende erkendelse af, at klubberne var del af et lokalområde, og at der fandtes børn og unge ude på gaden, som ikke var tilknyttet et fast fritidstilbud.

Kvisten står særligt centralt i forbindelse med 10-punktsplanen. Dens betydning skal ses i kontrast til at Kvisten internt har været genstand for store ændringer, som var sammenfaldende med 10-punktsplanens iværksættelse. Der har således nærmest været tale om en revolution i forhold til både ledelse, arbejdsopgaver, målgruppe og image, og som det er nævnt tidligere, kan Kvisten betragtes som klubbernes spydspids i forbindelse med arbejdet med de utilpassede unge i bydelen. Kvisten fik en ny leder, som var indstillet på samarbejde.

Kvistens målgruppe blev ændret fra at have været en fortrinsvis voksenklub til også at blive et regulært tilbud til unge med aktiviteter som var målrettet den nye målgruppe. Og fra at have været kendt i bydelen som en "stikkerklub", som bl.a. gav politiet oplysninger, så er den nu med den nye ledelsesstil, de nye aktiviteter og udadvendte samarbejdsflader kendt som et "fedt" sted. Kvisten har desuden fået tilført 5 yderligere medarbejdere, så klubben nu har bedre muligheder for at løse opgaverne.

Klubberne er generelt samarbejdsorienteret, men man er også blevet opmærksom på, at det tværfaglige samarbejde rummer en række dilemmaer, bl.a. fordi alle som deltager i arbejdet med børn og unge har forskellige tilgange, praktisk, teoretisk og holdningsmæssigt. Der er tydeligt brug for koordinering af de forskellige tiltag, særligt med opmærksomhed på samarbejdet på tværs af de involverede forvaltninger. I forbindelse med den reviderede 10-punktsplan fra sommeren 2005 er dette behov blevet tilgodeset med en særlig koordinator på BUF-området.

5.8 Politiet

Nærpolitiets betragter deres rolle som værende meget begrænset i forhold til 10-punktsplanen. Fra nærpolitiet har man i starten følt sig relevant, men er ikke blevet opsøgt i forbindelse med samarbejdet omkring 10-punktsplanens realisering, selvom man har gjort opmærksomhed på sin interesse for at deltage. Sådan ser det ud fra lederen af nærpolitiets side.

I tilknytning til politiet findes desuden den kriminalpræventive medarbejder, som indgår i samarbejdsrelationer på tværs af bydelen og indenfor egen etat. Selv om det kriminalpræventive arbejde adskiller sig en del fra politiets traditionelle efterforskningsarbejde, så er den kriminalpræventive medarbejder fysisk placeret hos nærpolitiet. Samarbejdet inden for egen etat kan give problemer, hvis det øvrige politi bevidst eller ubevidst misbruger oplysninger fra det kriminalpræventive arbejde. Papirer

og information bliver derfor ofte holdt tæt ind til kroppen, og bag låst dør. Det har endda været diskuteret om den kriminalpræventive medarbejder skulle placeres i samme bygning som Socialforvaltningen, men af praktiske grunde såvel som følsomhed omkring oplysninger, har man fra politiets side ikke ønsket at adskille de to funktioner rent fysisk.

Nærpolitiet samarbejder på tværs af bydelen, både i kraft af SSP og gennem underretninger til Socialforvaltningen. Nærpolitiet mener, at der generelt er kommet mere fokus på samarbejde på tværs af bydelen. Man kender hinandens ressourcer, og man kan bruge dem konstruktivt i stedet for at bekriige hinanden. Reelt samarbejder man ikke mere nu, end man gjorde før 10-punktsplanens ikrafttrædelse. Fra politiets side har man dog helt klart et ønske om mere samarbejde, gerne om det opsøgende gadeplansarbejde.

Det er politiets opfattelse, at samarbejdet fungerer godt, når det omhandler generelle problematikker, fx i forbindelse med problemerne i kvarteret omkring Meinungsgade, hvor mange viser interesse for at deltage i løsningen og bidrage med ressourcer. Når samarbejdet handler om enkeltsager, så fungerer det imidlertid mere konfliktfyldt. Dette mener nærpolitiet både kan skyldes myter om samarbejdssvigt og decideret misinformation.

Det er særligt i informationsudvekslingen mellem Socialforvaltningen og andre institutioner, at der kan opstå misforståelser omkring, hvad der sker med oplysningerne og hvad de bruges til. Det gælder i særlig grad skolerne, hvor man er frustreret over ikke at blive underrettet fra Socialforvaltningen, når de har lavet en underretning på en ung. Men også fra politiets side er man frustreret over samarbejdet med Socialforvaltningen, idet man mener at Socialforvaltningen især tager sig af de unge, der har konkrete sager.

Derimod har SOF ikke villet gå ind og samarbejde i forhold til de grupper af unge, som laver uro i gadebilledet eller deciderede kriminelle handlinger. Så længe man ikke har taget de unge på fersk gerning i færd med ugeringen, så ønsker Socialforvaltningen ikke at blive blandet ind i problematikken. Opfattelsen hos politiet er også, at Socialforvaltningen stadig er meget lukkede omkring oplysninger, og der er manglende eller meget langsom reaktion på bekymrings skrivelser. Politiets kriminalpræventive medarbejder fremhæver, at hans samarbejde med Socialforvaltningen primært beror på kontakt til nogle få sagsbehandlere, som han kender og ved han kan snakke med.

Politiets kriminalpræventive medarbejder har en bred og varieret samarbejdsflade, som måske i større grad kan tilskrives hans personlige indstilling til jobbet end til de officielle pligter, der følger med. For ham er det ikke afgørende, hvorledes et samarbejde formelt er kategoriseret. Hvis bare det virker kriminalpræventivt, så ser han det som en del af hans arbejde, og hvis han ikke kan finde hjemmel i det formelle netværk, så kan han ofte bruge de uformelle netværk.

Politiets kriminalpræventive medarbejder giver klart udtryk for, at personen på posten er afgørende for samarbejdets udvikling. Således understreger han lederskiftet i Kvisten som afgørende både for hans eget samarbejde med klubben, men også i Kvistens samarbejde med Gadepuls. Disse samarbejdsrelationer ville ikke være sket under den gamle leder, som hverken havde den samme indstilling til det kriminalpræventive arbejde eller for den sags skyld ville samarbejde med folkene i Gadepuls.

Som en del af politiet støder den kriminalpræventive medarbejder dog på et væsentligt problem i forhold til det tværfaglige samarbejde, idet andre aktører ofte forveksler hans opgaver med politiets efterforskningsmæssige opgaver. Et vedvarende samarbejde giver imidlertid kendskab til nuancerne af hinandens specifikke arbejdsopgaver, hvorfor det er alfa omega at samarbejde så meget som muligt hele tiden.

Politiets kriminalpræventive medarbejder undrer sig over at 10-punktsplanen primært er rettet mod BUF og Socialforvaltningen. Han havde gerne set, at 10-punktsplanen havde ledt til en opgradering af SSP, så denne fik mandat til at handle og udføre ting. Når det nu ikke har været tilfældet, så lægger han vægt på 10-punktsplanens betydning i kraft af den bedre koordinering. Det har bl.a. konkret medført, at der endelig er kommet fokus på området omkring Meinungsgade. Han savner dog i forbindelse med 10-punktsplanen en samlet registrering af tiltag og projekter på Indre Nørrebro, for at undgå overlap eller at man ødelægger hinandens projekter bl.a. imellem offentlige og private projekter.

5.9 De frivillige og boligsociale projekter

De frivillige og boligsociale projekter er ikke direkte blevet inddraget i forbindelse med 10-punktsplanens realisering. Det er imidlertid en eksplicit målsætning med 10-punktsplanen, at der sker en *"...bedst mulig koordinering af de professionelle arbejde og inddragelsen af de frivillige"*.

Den formelle samarbejdsrelation mellem de frivillige og de professionelle i bydelen gælder først og fremmest disse projekters almindelige underretningspligt, hvor det generelt er holdningen, at samarbejdet kan være lidt trægt. Det centrale i de frivillige og boligsociale projekters samarbejde med de kommunale institutioner i lokalområdet, drejer sig eksempelvis om lån af lokaler, lektiehjælp etc. Der er imidlertid en anden vigtig indirekte samarbejdsrelation omkring projekternes offentlige finansiering gennem puljeansøgninger. Projekterne har bestandigt et pres for at lave ansøgninger om offentlige midler og det er en daglig udfordring, som skaber glæde, hvis ansøgningerne går igennem og frustrationer, hvis de ikke gør.

Endelig er der en tredje indirekte relation mellem de frivillige projekter og de offentlige tilbud. For mens de offentlige tilbud er begrænset af forpligtelser i forhold til love og regler, så lever de frivillige deres eget liv.

Projekter opstår og nogle af dem forgår, mens andre har en varig betydning og kan integreres i de offentlige tilbud. I denne henseende kan de frivillige fungere som en art "rugekasse" for nye ideer, som kan videreføres under en varig budgetramme i et offentligt regi

Jagtvejsprojektet arbejder og samarbejder efter den pragmatiske devise om det muliges kunst jf. at skaffe lokaler, ressourcer, arbejdskraft og samarbejdspartnere. Man samarbejder med de forskellige boligforeninger og institutioner i kvarteret omkring brug af lokaler, midlertidigt eller permanent, hvilket udgør et meget komplekst koordineringsarbejde. Konkret deltager man fra Jagtvejsprojektet i et bredt samarbejde omkring problemerne med utilpassede børn og unge i kvarteret omkring Meinungsgade under projektet "5-kanten", hvor man bl.a. samarbejder med Stjerneskuddet, Detach og den bemandede legeplads i Meinungsgade, Guldbergskolen, Socialforvaltningen, repræsentanter fra andre boligforeninger samt forældre i området. Fra jagtvejsprojektet mangler man ikke samarbejdspartnere. Man ved hvem man kan ringe til og hvem som er villige til at udveksle ressourcer.

Fra Rabarberlandet er holdningen, at det er på det konkrete plan at samarbejdet virker, ellers bruger man alt for lang tid på bare at snakke. I denne sammenhæng har de i Rabarberlandet bl.a. opstartet et samarbejde med Kvisten, på initiativ af den nye leder, omkring indslusning af nogle pigeklubaktiviteter i Kvisten. Man har også et rigtigt godt samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning, som er igangsat på eget initiativ. Man er endvidere initiativtager til Nørrebro Festivalen, hvor også mange andre af de lokale aktører, bl.a. kulturinstitutionerne, deltager. Man samarbejder endvidere med Socialforvaltningen omkring arrangementer i ferieperioderne og ved nytårstid på Blågårds Plads, og man samarbejder med KFF i forbindelse med den nye sportshal i Korsgade.

Generelt er holdningen fra lederen i Rabarberlandet til samarbejde på tværs af bydelen, at der er et godt kendskab til hinanden, og at man ved hvem man kan få information fra og hvem som er villige til at samarbejde om konkrete projekter. Lederen af Rabarberlandet har til gengæld trukket sig noget tilbage fra de tværfaglige samarbejdsfora, som han opfatter som "tomgangsfora".

Som frivillig aktivitet har "Fædregruppen", der driver "Spiderhouse", også en række uformelle aktive samarbejdsrelationer med de professionelle i bydelen. Bl.a. samarbejder man med skolerne i nærområdet, både folkeskolerne og privatskolerne, hvor man har løbende kontakt til lærerne og bistår i mægling ved problemer med eleverne. Man samarbejder også med handelsstandsforeningen og private arbejdsgivere omkring formidlingen af jobs til de unge. Man samarbejder med en mængde af foreninger, organisationer og institutioner omkring oplysende aktiviteter i forbindelse med så forskellige emner som kriminalitet, beskæftigelse, seksualitet, konflikthåndtering. Og man samarbejder med institutioner

omkring varierende sportslige, kulturelle og uddannelsesmæssige aktiviteter.

Talsmanden for "Fædregruppen" har givet udtryk for en vis frustration over afslaget fra kommunen om fast bevilling til projektet. Fra hans perspektiv er det vigtigt at sikre kontinuiteten for projektets skyld såvel som for de unges skyld, og at fastholde de unge man har kontakt til i sunde fornuftige fritidsaktiviteter. Som det er omtalt tidligere, har dette perspektiv senere fået offentlig anerkendelse, og der er forslag om at "Spiderhouse" fremover skal fortsætte som klub i et offentligt regi.

Relationerne på tværs af de frivillige og boligsociale projekter er en størrelse med potentiale for samarbejdsvanskeligheder. Det skyldes for det første, at projekterne primært er tilknyttet bestemte boligområder. Således er Jagtvejsprojektet tilknyttet boligforeningen AKB, Rabarberlandet er primært tilknyttet boligforeningen Blågården, mens Fædregruppen/"Spiderhouse" primært er tilknyttet boligforeningen Ågården.

Relationen mellem de frivillige og boligsociale projekter er endvidere præget af et vist moment af konkurrence imellem projekterne, både hvad angår medlemmer og brugere samt finansiering af projekter. Det gælder om at skabe synlighed omkring ens eget projekt og dette sker ofte på bekostning af de andres projekter. Medierne er i denne sammenhæng for nogle et vigtigt redskab, og mens det øgede offentlige fokus for nogen kan betyde at ens projekt sikres midler, så kan det også for andre betyde at arbejdsroen forstyrres og at man selv ikke i næste omgang modtager offentlige midler. Konkurrencemomentet kan således resultere i konflikter mellem de frivillige og boligsociale projekter, som ofte er meget personfikserede, og som talsmanden fra Fædregruppen/"Spiderhouse" påpeger, så betyder fokus på det personlige, at man mister blik for det faglige.

En anden central problemstilling, som også er genstand for konkurrence er tiltrækningen af frivillig arbejdskraft til at køre projekterne. Her gør bl.a. lederen i Jagtvejsprojektet opmærksom på, at mange hellere går efter de projekter, som har med udvikling at gøre, mens det er meget sværere at rekruttere frivillig arbejdskraft til de tunge sociale og integrerende opgaver med problembørn og problemunge. Mens Rabarberlandet således arbejder specifikt med en udviklingsdel, så har Jagtvejsprojektet koncentreret sit arbejde omkring det sociale, hvilket kan betyde at Jagtvejsprojektet har sværere ved at rekruttere frivillige.

Konkurrencemomentet afvejes imidlertid også af en iværksætterånd og et engagement på børnenes og de unges vegne, som generelt giver sig udtryk i samarbejder i bydelen, hvor de store frivillige projekter står som en samlende og koordinerende aktør i forhold til en mængde beboerinitiativer i lokalområdet og også i nogen grad på tværs af bydelen. Som boligsocialt

projekt er man direkte til stede i lokalmiljøet og det er let for beboere og borgere at få kontakt.

Der er flere eksempler på direkte samarbejde mellem de interviewede frivillige og boligsociale projekter. Jagtvejsprojektet og Rabarberlandet samarbejder bl.a. i projektet Nørrebro Skaber Job. Mens ideen er fostret i Jagtvejsprojektet, så er det Rabarberlandet som på grund af sin størrelse organiserer projektet og er juridisk ansvarlig. Projektet har været succesfuldt og man har formået at skaffe både unge fra begge boligsociale projekter i arbejde. Hertil kommer at projektet formår at opsamle nogle unge, som det offentlige arbejdsformidlings- og bistandssystem ikke fanger.

Rabarberlandet samarbejder også med Fædregruppen/"Spiderhouse" bl.a. om hjælp i forbindelse med fondsansøgninger. Og både Fædregruppen og Rabarberlandet samarbejder med Ungdommens Røde Kors omkring lctichjælp.

I forhold til 10-punktsplanen føler man ikke fra de frivillige og boligsociale projekters side, at man har haft en stor rolle. Planen er primært blevet implementeret i et offentligt regi. I Rabarberlandet er man imidlertid ikke så ked af denne udvikling, da den strategiske inddragelse i 10-punktsplanen, og for den sags skyld andre tværfaglige diskussionsfora som Ungeforum, blot leder til snak uden konkret handling.

En lignende overvejelse finder man i Jagtvejsprojektet. Opfattelsen er, at det har taget lang tid for 10-punktsplanen at komme op i omdrejninger. Det har været svært at fastholde målsætningerne midt i forvaltningernes omstrukturering, som også direkte i forhold til mange af Jagtvejsprojektets indsatser har bevirket en stor usikkerhed omkring indsatsernes videreførelse. Opfattelsen er dog ikke desto mindre, at 10-punktsplanen har virket, og at samarbejdet i bydelen er blevet bedre og mere koordineret. Det halter dog alvorligt med ambitionen om at få tingene ført ud i livet og at samarbejdet får praktisk relevans. Det giver sig på den ene side udtryk i det problematiske i adgangen til hinandens ressourcer. Man har prøvet at låne bil, sportsudstyr og andre ting fra bl.a. Kvisten, som har haft adgang til alt dette uden hele tiden at bruge det.

Samarbejdet er på denne måde stadig for meget præget af 'min-institution', men det er på et mere omfattende plan at 10-punktsplanen mangler at lande praktisk, eller at danne synergier, som lederen af Jagtvejsprojektet formulerer det. Fra forvaltningernes side vil man bl.a. gerne kunne flytte rundt på problemerne, jf. at koordinere dem, men det lader sig ikke gøre at flytte rundt på de mennesker, som det handler om. Bl.a. derfor kommer 10-punktsplanen i praksis ikke til at virke som en helhedsindsats. Der er stadig alt for få som i praksis vil påtage sig opgaven med de tungeste og mest utilpassede børn og unge, dér hvor disse børn og unge befinder sig. Og dette manglende engagement i forhold til planens praktiske realisering gør sig gældende både i forhold til de enkelte institutioner ude i lokalområderne, i forhold til rekrutteringen af frivillige medarbejdere til de boligsociale

projekter, men også i særdeleshed i forhold til det opsøgende gadeplansarbejde. Som lederen i Jagtvejsprojektet beskriver det, så har størstedelen af de stillinger som er tilknyttet det opsøgende arbejde i forbindelse med 10-punktsplanen ikke været besat eller været besat af medarbejdere uden praktisk erfaring. Han er uforstående overfor hvorfor det ikke har kunnet lade sig gøre at fylde dette hul eller at trække ressourcerne ind i området.

I Fædregruppen/"Spiderhouse" har man ikke store tanker om 10-punktsplanen, som man mener, har været ødelæggende for arbejdet med utilpassede børn og unge på gaden. Ideen bag planen har været god, at få forvaltninger til at samarbejde på tværs. Men det praktiske arbejde med de unge har været gået i stå i to år.

Både nærpolitiet og de frivillige har stillet skarpt på nogle af 10 punktplanens svagheder. Det drejer sig om forholdet til alt det, der foregår uden for forvaltningerne og klubberne. Disse aktører føler sig i stigende grad sat udenfor indsatsen på Indre Nørrebro. 10 punktsplanen har tilsyneladende lukket sig omkring de kommunale forvaltninger og institutioner. Der tegner sig et billede af, at mens samarbejdet er blevet bedre indadtil, så har man nedprioriteret samarbejdet udadtil.

For nærpoliets side handler utilfredsheden især om, at videndelingen ikke fungerer tilfredsstillende, især i forhold til socialforvaltningen. Desuden er politiet lidt kede af, at SSP har fået en mindre aktiv rolle, fordi klubberne nu har etableret et nyt gadeplansarbejde i form af Detach. De havde hellere set SSP som et centralt organ, og mener endda at det var hensigten med 10 punktsplanen.

De frivillige og de boligsociale projekter i bydelen føler sig også sat noget udenfor. De har ganske vist stadig en række konkrete samarbejder med forvaltningerne og klubberne, men de har trukket sig noget fra Ungeforum og SSP, som de mener er blevet til snakkeklubber uden handlinger. De savner noget synergi fra disse samarbejdsfora. Desuden har Fædregruppen været gennem en usikker periode, hvor de har været usikre på deres økonomiske fremtid. Det nyeste udspil i forhold til Fædregruppen og "Spiderhouse" er et forslag om at omdanne det til en kommunal klubvirksomhed og tilknyttes Kvisten.

5.10 Er samarbejdet blevet bedre?

En afgørende intention med 10-punktsplanen har været at forbedre mulighederne for formelt samarbejde på tværs af Indre Nørrebro. Denne ambition har i særlig grad gjort sig gældende i forhold til samarbejdet mellem BUF samt Socialforvaltningen og i mindre grad KFF. I et samarbejdsperspektiv har 10-punktsplanen konkret betydet etableringen af henholdsvis en styregruppe, bestående af en ledende repræsentant fra hver forvaltning, samt to faste koordinatører fra henholdsvis BUF og SOF.

For såvel styregruppen som koordinatorene har den centrale opgave været at etablere et tættere og mere målrettet samspil mellem SOFs individuelle relationsarbejde og fritids- og ungdomsklubbernes forebyggende opsøgende gadeplansarbejde. Ambitionen om et bredere og bedre samarbejde har således ikke kun været afgrænset til embedsmandsniveau, men har også været rettet mod de enkelte institutioner i bydelen og konkrete projekter, der er blevet iværksat for at forbedre indsatsen overfor de utilpassede børn og unge.

Det er en udbredt opfattelse på såvel embedsmandsniveau som på institutionsniveau, at samarbejdet er blevet bedre, om end der ikke er enighed om, hvorvidt dette kan tilskrives 10-punktsplanen direkte. Der er dog mange som peger på at 10-punktsplanen godt kan ses som udgangspunkt for en generel "mental" ændring i bydelen til fordel for et større samarbejde på tværs. I denne henseende peges der på, at den større åbenhed på det politiske plan imellem forvaltningerne er en tendens som afspejler sig hele vejen ned gennem systemet til institutioner, personale, brugere og borgere.

For selve 10-punktsplanen er der eksplicit formuleret en række dimensioner som et bredere og bedre samarbejde skal beskæftige sig med. Herunder hører formuleringen af en klar opgave- og ansvarsfordeling, samt at der sikres en tæt dialog mellem forvaltningerne lokalt.

For det andet gælder det for et tættere samarbejde mellem forvaltningerne, at samarbejdet mellem institutioner, skoler, forvaltningerne og SSP skal indledes tidligere, så indsatsen bliver mere forebyggende, så man undgår at utilpassede børn lærer af de større børn og indleder en tidlig kriminel løbebane.

For SOF gælder det specifikt, at der skal samarbejdes med fritids- og ungdomsklubberne om i højere grad at inkludere unge med særlige behov i klubaktiviteterne. Dernæst skal SOF i samarbejde med forældrene inddrage fritids- og ungdomsklubber i udmøntningen af handleplaner, hvor der er behov. Og endelig skal SOF og klubberne i højere grad samarbejde om en forstærket beskæftigelsesindsats, hvor det handler om at finde fritidsjobs, praktikpladser og ordinært arbejde til de utilpassede unge.

Det er kendetegnende for samarbejdet på Indre Nørrebro, at det overordnet har en bred tværfaglig profil. Det varierer dog meget, i hvor stor grad de enkelte aktører deltager i formaliserede samarbejdsfora med fast mødeaktivitet. Det skyldes i høj grad en personlig, men også ofte en institutionel stillingtagen til, hvordan et samarbejde mest effektivt opnår resultater.

Det er således kendetegnende for samarbejdet på Indre Nørrebro, at det er præget af en stor variation i virkemidler. Der er både tale om stærkt formaliserede samarbejdsfora og om mindre formaliserede, som grænser til

det uformelle med en hurtig (formel og uformel) videndeling, samt en række forskellige kombinationer og vekselvirkninger mellem disse virkemidler. Særligt når det kommer til vekselvirkningerne kan det være svært at afgøre, hvad der er formelt og hvad der er uformelt samarbejde? Hvornår videndeler man? Hvornår fører viden til handling?

Man kan overordnet se samarbejdet på Indre Nørrebro som præget af en stærk målrationelitet. Når samarbejde på formelt niveau ofte kan lede til frugtesløse diskussioner og en ufrugtbar påpasselighed i forhold til, hvad der kan siges og hvad der ikke kan siges, så kan det tit hjælpe at tage en uformel og faglig snak, hvor man har fokus på problemets løsning. Det er en udbredt erfaring blandt aktørerne på Indre Nørrebro, at vekselvirkningen mellem formelt og uformelt samarbejde gør arbejdet mere fleksibelt og mere handlingsorienteret.

Men selvom de forskellige aktører finder vekselvirkningen mellem formelle og uformelle samarbejdsrelationer givtig, så er det vigtigt at vurdere om mulighederne for samarbejde indenfor en formel ramme er blevet bedre med 10-punktsplanen. En formalisering af samarbejdsrelationer behøver ikke at være begrænsende for handling og fleksibilitet. Godt nok indebærer en formalisering af samarbejdsrelationer en større skriftlighed, men det indebærer også en større grad af forpligtelse og ansvar, samt muligheden for erfaringsopsamling og kompetenceudvikling på tværs af forvaltninger, institutioner og medarbejdere.

Er samarbejdet så blevet bedre på baggrund af 10-punktsplanen? Er samarbejdet blevet mere formaliseret? Er der kommet en højere grad af forebyggelse ("brandsikring"), således at fødekæden til uromagere og kriminelle løbebaner brydes?

10 punktsplanen peger på nogle præcise samarbejdsrelationer, der skal blive bedre:

- Et tættere samarbejde mellem Socialforvaltningen og klubberne omkring koordineringen af gadeplansarbejdet, så det bliver mere målrettet.
- Der skal iværksættes et tættere samarbejde mellem forvaltningerne, institutionerne og SSP, således at den forebyggende indsats bliver startet tidligere.
- SOF skal samarbejde tættere med klubberne omkring at inkludere unge med særlige behov i de etablerede klubaktiviteter.
- SOF skal arbejde for en større inddragelse af klubberne i udmøntningen af handleplaner.
- SOF og Ungdommens Uddannelsesvejledning skal samarbejde om en forstærket beskæftigelsesindsats.

Samarbejde mellem Socialforvaltning og klubber omkring det opsøgende gadeplansarbejde

Klubberne har delvist i forbindelse med revideringen af klubstrukturen, delvist i forbindelse med 10-punktsplanen fået pålagt opgaven, at forstærke indsatsen på gadeplan. Evalueringen viser, at der helt klart er sket et forbedret samarbejde mellem socialforvaltning og klubberne på gadeplansarbejdet. Det handler primært om relationerne mellem Detach og Gadepulsen, som helt klart er gode og positive. Det giver sig bl.a. udslag i samarbejdet omkring Meinungsgade-indsatsen, hvor begge er deltagere. Det giver sig også udtryk i det gode samarbejde mellem Gadepulsen og Kvisten, hvor Detach har sin base. Vi har udsagn fra både Gadepulsen og Kvistens leder om, at der også samarbejdes konkret på gadeplan i det daglige.

Der er imidlertid andre aktører i bydelen, som bedriver opsøgende gadeplansarbejde, heriblandt de frivillige (Fædregruppen) og boligsociale projekter samt politiets kriminalpræventive medarbejder. Spørgsmålet er, om det samlede gadeplansarbejde er tilstrækkeligt koordineret på Indre Nørrebro. Vi har i hvert fald informationer om, at der ikke er noget samarbejde mellem Fædregruppens gadearbejde og Gadepulsen. I planen for Spiderhouse/Fædregruppens fremtid har styregruppen for 10 punktsplanen imidlertid foreslået møder mellem Fædregruppen og Gadepulsen, som måske kan være et skridt i retning af et samarbejde i fremtiden.

Samarbejde mellem forvaltningerne, institutionerne og SSP om en tidligere indsats

Det mest konkrete element i det brede samarbejde omkring en tidligere indsats overfor udsatte børn og unge er de såkaldte "bekymringsbreve". Disse bekymringsbreve er i en periode blevet sendt ud til forældrene, men de ringede ikke tilbage. I stedet har man nu sadlet om, så bekymringsbrevene i stedet er blevet til bekymringsbesøg, som primært foretages af politiets kriminalpræventive medarbejder. Vi kan således konstatere, at samarbejdet omkring bekymringsbreve/besøg har fungeret i praksis.

Der er også etableret et samarbejde mellem socialforvaltningen og skoler/institutioner omkring underretninger. SOF har udarbejdet eller revideret en "vejledning og handleguide" til skoler og institutioner. Desuden har medarbejdere fra SOF været ude på en række skoler og institutioner for at præsentere og vejlede personalet om muligheder og retningslinjer for udsatte børn og unge. Dette arbejde skal i høj grad ses i forbindelse med en tidligere indsats overfor udsatte børn og unge.

Det er værd at nævne politiets kriminalpræventive medarbejder, som er en væsentlig institution i bydelen. Han har fungeret i flere år og har tilsyneladende en meget bred samarbejdsflade i bydelen og nyder stor tillid. Men spørgsmålet er, om den kriminalpræventive medarbejder kunne gøre endnu større gavn for den tidlige indsats, hvis SSP havde en mere aktiv

rolle på Indre Nørrebro og var mere bevidst om, hvad han kunne bruges til ude i institutioner og skoler.

Samarbejde mellem Socialforvaltningen og klubberne

I forhold til SOFs samarbejde med klubberne omkring indslusningen af unge med særlige behov, så må man konkludere at dette samarbejde fungerer. På det konkrete plan kan man nævne både det formelle og det uformelle samarbejde, der er etableret mellem Gadepulsen og Kvisten. Der er bl.a. etableret et forpligtende samarbejde om at "sluse" Gadepulsens ungegrupper ind i ungdomsklubben Kvisten. Det er der foreløbig positive erfaringer med.

Klubbernes indsats over for de udsatte børn og unge er i høj grad blevet lagt i Kvisten, som også har fået flere ansatte. RY27 har dog også gjort nogle tiltag, men det er vanskeligt at bedømme, om det har haft nogen større betydning.

En anden årsag til manglende samarbejde mellem socialforvaltningen og klubberne kan være Gadepulsens afgrænsede arbejdsområde. Selv om Gadepulsen er aktivt involveret i indsatsen omkring Meinungsgade, så er det et klart indtryk, at de primært arbejder på den vestlige del af Nørrebrogade.

I forhold til SOFs samarbejde med klubberne omkring udmøntningen af handleplaner, så må udarbejdelsen af Handleguiden omkring proceduren for underretninger og kvitteringer igen nævnes som et positivt tiltag. Den har løst op for nogle af de indekstængte frustrationer, som institutionslederne gennem årene har fået oparbejdet.

Til gengæld har der ikke været enighed mellem klubberne og SOF om hvem der skal sørge at opnå samtykke fra forældrene til sagsindsigt, så klubberne kan deltage mere i det konkrete samarbejde med Socialforvaltningen omkring udmøntningen af handleplanerne. Lederen af Kvisten giver direkte udtryk for, at det ikke er lykkedes at inddrage forældrene tilstrækkeligt, mens man både i Stjerneskuddet og Skt. Johannesgården hele tiden har haft fokus på det almindelige samarbejde med forældrene, men ikke specielt i forhold til de utilpassede unge med særlige behov.

Endelig har SOF skulle samarbejde med klubberne omkring en forstærket beskæftigelsesindsats, som skulle finde praktikpladser, fritidsjobs og ordinært arbejde til de utilpassede unge. Her er det meget svært overhovedet at få øje på et samarbejde på tværs af forvaltningerne. Der foregår indenfor Socialforvaltningen flere samarbejder med fokus på at bringe de utilpassede unge i beskæftigelse, og mellem Socialforvaltningen og Ungdommens Uddannelsesvejledning løber der et generelt samarbejde omkring beskæftigelse. Men i forhold til klubberne er det kun IT-cafeen i Kvisten, som har en antydning af beskæftigelsesindsats, og i denne indsats er Socialforvaltningen ikke engang involveret. Så hvad angår intentionen

om en styrket beskæftigelsesindsats i et samarbejde mellem SOF og klubberne, så er denne tilsyneladende ikke blevet indfriet.

Samlet vurdering af samarbejdet

Indre Nørrebro er kendt for sin samarbejdsånd og den har eksisteret i mange år i bydelen. 10-punktsplanen i sig selv, med dens styregruppe og koordinatore, er det vigtigste tiltag i forbindelse med 10-punktsplanens betydning for et bedre og mere formaliseret samarbejde på tværs af bydelen. Samarbejdet mellem forvaltningerne på dette niveau har alt andet lige en betydning nedad i systemet og ud til institutionerne. Der er med styregruppen og koordinatorene etableret et tværfagligt niveau, som lægger en formaliseret dimension til det almindelige samarbejde på tværs af bydelen.

Der er også en del eksempler på et forbedret samarbejde i de institutioner og projekter, som skal tage sig af de utilpassede børn og unge. Der er eksempel på, at der etableret et egentligt samarbejdsprojekt i et bestemt område i bydelen. Men der er også aktører i bydelen, som synes de er blevet skubbet lidt ud på sidelinjen. Det gælder især nærpolitiet, som har sin vigtigste samarbejdsrelation via SSP.

6 Konklusioner

I dette kapitel vil vi drage en række konklusioner på evalueringen af 10 punktsplanen for Indre Nørrebro. Konklusionerne vil primært forholde sig til punkterne i 10 punktsplanen, men inddrage de forskellige indsætter og samarbejder, der har udfyldt rammerne for planen.

Generel holdning til 10 punktsplanen

10 punktsplanen er blevet hverdag på Indre Nørrebro. Det har vi kunnet mærke, når vi har kontaktet forskellige aktører, for at opnå et interview eller noget materiale i forbindelse med evalueringen. 10 punktsplanen er ikke noget man tænker over i det daglige, og flere af interviewpersonerne skal lige komme i tanke om, hvad det nu er planen går ud på. De fleste kan huske, at det drejer sig om samarbejde mellem forvaltningerne og noget med at få de unge ind i klubberne.

Når man spørger om 10 punktsplanen har betydet en forskel eller en forbedring, er der en del, der lige skal tænke sig om. Det er svært at svare på. For manges vedkommende består hverdagen af konkrete handlinger, og spørgsmålet er om man ville have gjort det samme uden 10 punktsplanen.

Når man så kommer til at tale nærmere om, hvad der er sket på Indre Nørrebro de sidste par år, så dukker der alligevel en del ting op omkring 10 punktsplanen og de tiltag, som planen har givet anledning til. Strukturændringerne i forvaltningerne i begyndelsen af 2006 har dog ikke gjort det lettere at vurdere, hvad der er 10 punktsplanens fortjeneste.

Organisering

Arbejdet med 10 punktsplanen har siden starten i 2004 været ledet af en styregruppe på 3 personer – en fra hver forvaltning: SOF, BUF og KFF. Siden sommeren 2005, hvor 10 punktsplanen blev revideret og strammet op, har der været ansat to koordinatore – en fra SOF og en fra BUF, men ikke nogen fra KFF. Koordinatorerne har varetaget det praktiske arbejde med at føre beslutninger ud i livet og indsamle nødvendige oplysninger til Styregruppen. Desuden har der været tilknyttet en sekretær for Styregruppens leder fra SOF. Styregruppen har jævnligt afholdt møder med deltagelse af koordinatorene.

Det er evaluators indtryk fra de dokumenter vi har set og de interview vi har foretaget, at organiseringen af arbejdet har fungeret tilfredsstillende. De to koordinatore har været i stand til at samarbejde indbyrdes, ligesom de har været i stand til at koordinere indsatsen i hver deres bagland. Der er udtrykt gennemgående tilfredshed med koordinatorenes indsats.

Det gennemgående problem i organiseringen af indsatsen har været det asymmetriske forhold at KFF har deltaget på reduceret kraft, fordi KFF ikke har afsat særlige ressourcer på samme måde som SOF og BUF. KFF har

dog været repræsenteret i Styregruppen hele tiden, men KFFs repræsentant har hele tiden vidst, at hans forvaltning ikke bakkede ressourcemæssigt op om arbejdet.

Udviklingen på Indre Nørrebro

Det samlede billede af udviklingen på Indre Nørrebro i forbindelse med 10 punktsplanen er, at der har været en høj grad af stabilitet i bydelen. Der er stort set ro og trykthed i bydelen, selv om kriminaliteten er gået lidt op de seneste par år, når man måler på antal hændelser, mens der ikke er flere unge, der har været involveret i kriminalitet. Det går tilsyneladende bedre med beskæftigelse blandt de unge, men der er ikke flere i uddannelse. Der er blevet udfoldet visse bestræbelser på at få de utilpassede ind i klubberne, men det er usikkert, hvor mange det drejer sig om. Indsatsen er koncentreret omkring Kvisten og den nyoprettede matrikelløse klub Detach.

Det er imidlertid ikke muligt klart at påvise, at den konstaterede udvikling er et resultat af 10 punktplanen og indsatsen på Indre Nørrebro. Der er mange andre faktorer, som kan spille en rolle.

Medierne

En analyse af de landsdækkende avisers dækning af Indre Nørrebro de seneste 6-7 år viser, at søgeordene 'uro' og 'kriminalitet' viser relativt mange artikler for Nørrebro. Det har desværre ikke været muligt at indsnævre analysen til kun at omfatte Indre Nørrebro. I sammenligning med andre bydele som Vesterbro og Østerbro, så fylder artikler om uro og kriminalitet rigtig meget på Nørrebro. Samtidig viser analysen, at der har været en vis forbedring de senere år. Især søgeord som vold og hærværk giver færre udslag. Til gengæld har Nørrebro været ramt af et par opsigtsvækkende mordsager i de senere år, som tegner sig for rigtig mange artikler og de bliver ved med at dukke op.

I interviewene kommer det frem hos mange aktører, at de synes medierne er blevet "blidere" ved Nørrebro i de senere år. Der er ikke længere så meget negativ omtale, som der var tidligere. Der er endda begyndt at dukke positive historier om Nørrebro op i medierne. Men mange holder forsigtigt vejret og frygter, hvornår den næste negative historie dukker op, fx i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset på Jagtvej. Strategien for mange af de interviewede er tilsyneladende at holde lav profil og undlade at sige for meget til medierne.

Enkeltindsatser

Indsatsen på Indre Nørrebro i tilknytning 10 punktsplanen består af en lang række enkeltindsatser, hvoraf en del er blevet evalueret af projekterne selv. Der er imidlertid også en del af indsatserne, som ikke er blevet evalueret, men hvor der blot foreligger nogle notater om status på indsatsen.

Den samlede vurdering af enkeltindsatserne på Indre Nørrebro er, at der har været mange gode initiativer, men en del af det er ikke blevet til noget. Årsagerne hertil er mange, men manglende ressourcer og strukturændringer

er nogle af dem. Desværre mangler der også dokumentation for nogle af indsatserne, fx hvor mange der er blevet meldt i klubber eller andre aktiviteter i forlængelse af fritidskampagner og ferieaktiviteter. Umiddelbart er der ikke nogen klar dokumentation for, at enkeltindsatserne har virket i forhold til målsætningerne. Men det betyder ikke, at indsatserne har været nyttesløse, idet indsatserne i mange tilfælde har virket positivt på samarbejdet i bydelen, som er vigtigt i en større sammenhæng.

Samarbejde og videndeling

Et vigtigt formål med 10 punktsplanen har været at forbedre samarbejdet mellem forvaltningerne, især mellem SOF og BUF. I evalueringen har vi klart kunnet forstå, at dette mål er nået. Den store uenighed, der prægede de to forvaltninger før 10 punktsplanen og som gik hele vejen ned igennem organisationen, er blevet afløst af samarbejdsvilje og en række konkrete samarbejdsaktiviteter. Det forbedrede forvaltningssamarbejde fremhæves af næsten alle dem, vi har interviewet.

Konkret er samarbejdet blevet forbedret fordi Socialforvaltningen og Gadepulsen på den ene side har etableret et samarbejde om udsatte børn og unge med både skoler og klubber på den anden side. Især samarbejdet mellem Kvisten og Gadepulsen fremhæves af mange, som "murbrækkeren". I fremtiden er der mulighed for at udbygge samarbejdet, fordi BUF er ved at blive decentraliseret, således at både SOF og BUF får tilnærmet deres struktur, samtidig med at Indre Nørrebro er ved at blive slået sammen med Ydre Nørrebro.

Samarbejdet mellem KFF og de øvrige forvaltninger har tilsyneladende ikke ændret sig væsentligt og er ikke fremtrædende på forvaltningsniveau. Men på det konkrete plan er der samarbejdsprojekter i bydelen og den nye sportshal i Korsgade har etableret en bestyrelse med folk fra de øvrige forvaltninger med interesse for udsatte børn og unge.

Som nævnt ovenfor har 10 punktsplanen betydet en positiv udvikling i samarbejdet mellem forvaltningerne indbyrdes og med klubberne, men hvordan er det gået med det bredere samarbejde i bydelen? På nogle punkter er der fremskridt at spore, men der er også områder, hvor der er problemer.

Det positive samarbejde opleves omkring nogle af de fælles indsatser, som efterhånden er blevet etableret i bydelen og som også har adresse til de utilpassede børn og unge. I flæng kan nævnes Nørrebrofestival, Nytårsaften på Dr. Louises bro, fritidskampagner og sportsarrangementer, som involverer mange deltagere i forvaltninger og institutioner. Disse aktiviteter skaber dels ro og sammenhæng i bydelen og dels er det en slags reklame for de forskellige fornuftige tilbud, som bydelen har til børn og unge. I denne sammenhæng skal det nævnes, at den særlige Indre Nørrebro Pulje har fungeret efter sin hensigt med at fremme samarbejdet i bydelen.

De negative holdninger til 10 punktsplanen er især fremkommet fra samarbejdspartnere, som føler de er blevet kørt lidt ud på et sidespor i forbindelse med 10 punktsplanen. Nærpolitiet er nok den skarpeste kritiker, men også folk inden for det frivillige og boligsociale arbejde føler sig lidt udenfor. Det skyldes primært at SSP og Ungeforum, som tidligere har været nogle markante samarbejdsfora, er blevet tømt lidt for indhold, som følge af 10 punktsplanen. Aktiviteterne er blevet ført over i forvaltningerne og klubberne, men her deltager nærpolitiet og de frivillige projekter ikke. I stedet oplever nogen, at SSP og Ungeforum er blevet nogle "snakkeselskaber", hvor der ikke sker ret meget konkret. Nogle af deltagerne lidt frustrerede over disse ændringer og deltager derfor ikke så ofte i møderne.

Der er behov for at få reformuleret SSP og Ungeforum, som samarbejdsorganer i bydelen. De er vigtige for det uformelle samarbejde, som er særligt effektivt i forbindelse med "brandslukning". Hvis folk holder op med at komme i de brede samarbejdsfora, så udtørrer kilderne til meget af det uformelle samarbejde. I den senere tid har man dog forsøgt at arrangere interessante møder med fagligt indhold i Ungeforum, for at finde frem til en form, hvor de relevante folk har lyst til at komme.

Klubberne

Klubberne på Indre Nørrebro har været meget i fokus i 10 punktsplanen, fordi de var skydeskive for megen kritik tidligere. Dengang passede de sig selv og undgik efter manges mening de utilpassede unge i bydelen. Men 10 punktsplanen har ført til flere vigtige initiativer på klubområdet. Nu samarbejder klubberne i et klubbydelsforum på Indre Nørrebro og de har sat midler af til et gadearbejde i form af en matrikelløs klub "Detach". Gadearbejdet skal kortlægge behovet for tilbud samt "løkke" børn og unge ind i klubberne.

En anden vigtig ændring er, at Kvisten har skiftet leder, og dette lederskifte har været grobund for en vigtig ændring i forhold til de utilpassede unge. Den nye leder har en helt anden holdning til utilpassede unge og Kvisten er ved at skifte karakter fra tidligere at være en udpræget voksenklub til nu at blive en ungdomsklub. Kvisten tilbyder nu aktiviteter, som går mere i retning af de utilpassede unge, fx motionsaktiviteter og IT-café. Desuden er der etableret et formaliseret samarbejde med Gadepulsen om at inkluderes deres ungdomsgrupper til Kvisten.

Kvisten er blevet centrum for klubarbejdet med utilpassede unge. Detach har base i Kvisten og der er forslag om at "Spidcrhouse"/Fædregruppens klubaktiviteter skal ind under Kvistens "paraply". Men det har samtidig betydet, at der ikke er sket de store ændringer i de andre klubber. På det seneste ser det dog ud til, at den anden ungdomsklub RY 27 er ved at få nye medlemmer fra gruppen af utilpassede i det urolige Meinungsgadekvarter.

Har 10 punktsplanen gjort en forskel?

Det store spørgsmål i denne evaluering er, om 10 punktsplanen har gjort en forskel? Det korte svar er 'ja', og det skyldes at samarbejdsrelationerne mellem forvaltningerne og klubberne er blevet meget bedre. Det er næsten alle de interviewede enige om.

Derimod er det ikke muligt at dokumentere eller hævde at den relative ro og tryghed, der har været i bydelen, skyldes 10 punktsplanen. Tværtimod er kriminaliteten tilsyneladende steget de sidste par år – i hvert fald når man tæller hændelser, og restgruppen af unge, der hverken er i uddannelse eller beskæftigelse er sandsynligvis uændret. Det er også svært at påvise, at enkeltindsatserne har opnået resultater, bortset fra nogle enkelte områder.

Det er klubområdet, der især er blevet styrket via Kvisten, Detach og Gadepulsen, men endnu kan man ikke dokumentere, at der er kommet ret mange flere af de utilpassede unge ind i klubberne. Man mangler stadig ordentlige tilbud til de unge på den østlige side af Nørrebrogade, fx i form af egnede lokaler i Guldberg Skole.

Det negative er, at nogle af aktørerne i bydelen føler sig kørt lidt ud på et sidespor i forbindelse med 10 punktsplanen. Det gælder især de frivillige og de boligsociale projekter samt nærpolitiet. De deltager ikke så aktivt længere.

Det er evaluators samlede vurdering, at der med 10 punktsplanen er lagt et godt fundament til samarbejde på tværs af bydelen, og at det kan udstrækkes til at dække hele Nørrebro. BUF og SOF har nu fået samme struktur, og det giver gode muligheder for at samarbejde på hele Nørrebro for at forbedre vilkårene for de udsatte børn og unge. Den samarbejdsånd der nu er til stede bør videreføres og udbygges til også at omfatte KFF og andre aktører.